عین القضاة ابوالفضائل
عبدالله الهمدانی

1

١) ترجمة كنز الحقائق وكشف الدقائق
لعين القضاة الهمذاني

٢) سلسلة الخواجكان في آداب
عبودية الاعيان، احمد الطرسوني
الكوسج

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. Süleymaniye Kütüphanesi 1923

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı | Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No | 3128
Eski Kayıt No |

هذا رساله عين القضاة همدانی رحمة الله عليه

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد و سپاس و شکر بی قیاس اول خلاق
عالم و رزاق بنی آدم واجب الوجود که
جود وجود ایله شهربستان وجودی آباد
وخسته کوکلاری خندان و دلشاد ایلدی
ونبی المختار که مظهر انوار جمالدر بی حد
درود صلوات و سلام تحیات اکا اولسون
بوجهان فانیده که ملک بقا آنک شرع قدیمی
وطریق مستقیمی برله انتظام بولدی و دخی
آل و اصحاب کراملرا وزرینه اولسونکه
بنور مشرر اصحابی کالنجوم بایهم اقتدیتم
اهتدیتم بعد باعث تسوید اوراق عبرت

نمون و موجب تنمیق صحایف جبروت
فزون اولدرکم بو فقیر و حقیر و بی ریا وطن
اصلیدن دور و مطلب اقصادن مهجور
زار و سرکردان کزوب کاه علوم ظاهری
دراستله ظاهری آراسته وکاه فنون
باطنی ممارستله درونی پیراسته قیلوب
نعم الانیس الکتاب النفیس دیوب باشمی
خرقهٔ فراغته چکوب عالمده اهل کماله
رغبت اولدیغی مثبت و مبرهندر اکابناء
کندوحالمده بحث وجدلدن ال چکوب دریای
افکاره مستغرق و طالب در حقیقت ایکن
مبشر رحمان کوش جانه بو وجهله ندا ایدوب
الهام ایتدیکه ای عالم کمونده قالمش دردمند
آواره بیت فضل و هنر صنایعست تا نمانی
دنیای فانیده بر اثر قیوب عند ذکر الصالحين

تنزل الرحمة باری احوال مشایخدن بر
رساله ثبت اتسك تا صحیفهٔ روزکارده
ابدی بر یادکارا وله بن دیرمکه ای یار عزیز
اشبو دیدیکك نسنیه بنده نه استطاعت
اوله که آنلرك احوالی بیاننده بو رساله
ترتیب اولنه خصوصا که احوال مشایخ
بر دریای بی کراندر که بر قطرهٔ بحر دریایی نیجه
وصف وعیان ایلیه دیو جواب ویردم اما
جان وجناندن بو شوقیله مست وحیران ایکن
ناکاه پادشاه عالمپناه سلطان بن السلطان
السلطان سلیمخان حضرتلرینك اطال الله
تعالی ایام دولته خدام کراملرندن صاحب
العرفان منظور رحمت رحمان حق سبحانه
وتعالی وجود شریفلرین آفات سماویه دن
مصئون قلویره قلب پاکی معارف الهیه ایله

آراسته

مح

آراسته وذهن دراکی عوارف صمدانیه ایله
پیراسته اولان جلال بك حضرتلری سابقا
بو حقیرلرینه بلبل گلستان حقیقت وطوطی
شکرستان طریقت شیخ عطار حضرتلرینك
قدس الله تعالی سره العزیز مختارنامه سنده
ترجمه اتمك امر ایدوب حصوله موصل
اولدقده بعد الاتمام حضور شریفلرینه
ایصال ایدیجك خیلی استحسان بیوروب
شرف قبوللری ایله مشرف اتمشلر ایدی اول
زمان آیینهٔ قلبلرنده منتقش اولمشکه شیخ
محمد عین القضاة قدس الله تعالی سره العزیز
* حضرتلرینك کنز الحقایق وکشف الدقایق
نام کتابین ترجمه اتدروب طلاب اهالیٔ
رومه دخی نفعی شامل اولمق مراد ایدنرکلرنده
اول کیجه عالم قیدندن اطلاق اولنوب عالم

مثالده روح پرفتوحلری جولان ایدیجك
کورلرکه کندولر برطاغ باشنده کزرلر
اول موضع طبع شریفلرینه خوش کلوب
بونك کبی شریف مقام شویله حالی وبی انسان
اولمق مناسب دکلدر دیو اول موضعك
عمارتنه امر ایدوب برعالی جامع وشهر
بی مانند بنیاد اتدردیلر چونکه اول بحر
خیالدن ینه عالم شهوده کلور بو اسرار
الهی که اهالئ روم قتنده فارسی لسانله
ترجمه سی ترکی اولمسنه نافعدر دیو تعبیر
اولوب بو داعیلرینه امر ایتدیلرکه آنده لباس
عجمی ایله اولن معانئ شاهدی قبای ترکی
ایله جلوه ایتدوریله پس سمعنا واطعنا دیوب
اولکه مأمول ایدی حاصل اولدی وبالله
التوفیق تمهید اول ای عزیز بلکل که حضرت

حق

حق جل وعلا ظاهربینلره صورت پرستلر
حقنده حبیبی محمد مصطفی صلی الله علیه و
سلمه بیورر وتریهم ینظرون الیك وهم
لا یبصرون ای عزیزلر حضرت حق قرآنده
بیورمشدرکه قد جاءکم من الله نور وکتاب
مبین پس محمد علیه السلام ایچون نور دیدی
وقرآنده فاتبعوا النور الذی انزله معه دیو
نورا طلاق ایتدی پس سن قرآنده آق کاغد
اوزره سیاه حروف کوررسین کاغد ومرکب
وسطرلر نور اولمیجق دکلدر بلمك کرك که القرآن
کلام الله غیر مخلوق ندر خلق حضرت محمددن
همان صورت کوروب تشخصنده قالدیلر
انکچون ندرکه ما لهذا الرسول یأکل الطعام و
یمشی فی الاسواق دیدیلر واما اهل بصیرت
حقیقتنی کوروب اللهم اجعلنا من امة محمد

دیدیلر وبعضیلر اللهم ارزقنا شفاعة محمد
دیدیلر اکربو مقامده بشر اطلاق اولنه
کافر اولورلر زیرا بیوردیلرکه فقالوا ابشر
یهدوننا فکفروا وحضرت محمد بیوررکم لست
احدکم حقیقت قرآنکه صفت مقدس رب
عزتدر انبیا واهل ولایتك کوکللرینه مقرون
ومربوطدر بوطائفه نك حیاتی آنکله در
اول کتابده دکلدر اما ینه کتابدن طلب اولنور
زیراکه ان للقرآن ظهرا وبطنا ولبطنه بطنا
الی سبعة ابطن درکه هر آیتك ظاهری وباطنی
وار تایدی بطنه. وارنجه بریرده دخی بیوررلرکم
انزل القرآن علی سبعة احرف کلها کاف
شاف پس حضرت قرآنکه کندین اهلنه
کوستریدی صورتده کورینور هر صورتی
تمام شافی وکافی اولور قرآن اوقیان کشی که

معانی قرآنکه ایریشه پرتوی جمال قرآن
آنی محو ایدوب آنده نه قاری ونه قراءت
ونه کتاب قالور بلکه همه مقروا اولور و
بونلردرکه بیوررر اهل القرآن اهل الله و
خاصته اما مقصود بودرکه بیله سنکه بو
بشریتدن غیری برحقیقت واردر وبوصورتدن
غیری برمعنا واردر بو آیتلرکه بیوررر وما
منا الا له مقام معلوم والله فضل بعضکم
علی بعض وفوق کل ذی علم علیم معنسی ندر
وما یعلم تأویله الا الله والراسخون فی العلم
بونك تأویلنی انجق خدای تعالی بیلور و
دخی علمده راسخ اولنلر بیلور پس علم ندر
بیوررکه بل هو آیات بینات فی صدور الذین
اوتوا العلم بو نیجه صدردرکه علم آنده در
بیوررکه افمن شرح الله صدره للاسلام

فهو علی نور من ربه نتکم رسول علیه السلام
بیوردکم. انّ من علم کهیئة المکنون لا یعلمه
الّا العلماء بالله اذا نطقوا به لم ینکره الا
اهل العزة به جمله علم اوج قسمدر بری بنی
آدم علمیدر بری دخی فرشته علمیدر بری
دخی سائر مخلوقات علمیدر امّا بر علم دخی
علم خدادر اکا علم مخزون ومکنون دیرلر
بو مکنونی عالم ربّانیدن غیری کمسنه بیلمز
امّا عالم ربّانی کیمدر بیلمدی بیوردکه
اطلب العلم ولو بالصین پس چین ماچینه
دك آرا تاکه علماء امتی کانبیاء بنی اسرائیل
کیملردر بیله سین پس اول یوله راه علمدن
کتمك کرك زیرا طلب اتمك عمل یولندن اولور
امّا عمل تندکل بلکه قلب عملیدر بیوردلر.
من عمل بما علم اورثه الله تعالی علم ما لم یعلم

دریغا

دریغا کلموا الناس علی قدر عقولهم تمام
نصیحتدر بو ورقلرده شول سوزلرکه واقع
اولمشدر جمله سی یازلدیغی زمانده حاضر
اولنلره کوره دکلدر بلکه شونلرکه صکره دن
ایشیده لر آنلر دخی مقدارنجه نصیب آلالر
زیرا هر نسنه که اشیدیله اشیده نك فهمی
مقامنده اولمیه اکلمغه قادر اولماز صنور
مسئله قرآن مجید کم بر کروهه یا نیچه بیك
کروهه خطاب اوله بلکه هر آیت وحرف
بر شخصه خطابدر ومقصود بر شخص
آخردر پس هر نسنه که بو ورقلره یازلمشدر
هر بر سطری بر مقام وبر حالتدر وهر
کلمه سندن مقصود بر طالبدرکم بر سوزکه
زیده دینیله عمره دینلمز صنورمیسین الحمد لله
ربّ العالمین ابو جهل اشتمش اوله یا اذن

مقصود اول اوله ابوجهل قرآنده همان
قل یا ایها الکافرون ایشتدی وآنك نصیبی
اول ایدی اما الحمد لله محمد علیه السلام مه
نصیب اولدی آنی اول ایشتدی اکر اینانمز
ایسك عمر بن خطابدن رضی الله عنه مرویدر
دیرلر ایدیکه مصطفی علیه السلام ابوبکریله
سویله شور ایدی کاه اولوردیکه سوزلرین
ایشیدوب اکلردم وکاه اولوردیکه ایشیدر
اکلمزدم وکاه اولوردیکه ایشیدهمزدم بو
دکلدرکه عمردن دریغ اولنه حاشا بلکه بوذرکه
شمدی ممه ده اولن معصومه که طفیل رضیع
اوله آنی قوزی بریانی وحلوای سکریدن منع
ایدرلرکه آنك معده سی اکا تحمل اتمز عبد الله
بن عباس رضی الله عنه ایدرکه اکر بو آیتی که
ان ربکم الله الذی خلق السموات والارض فی

ستة ایام ثم استوی علی العرش در تفسیر
ایدیدم بنی رجم ایدردیکز ابوهریره رضی
الله عنه ایدر اکر الله الذی خلق سبع سموات
ومن الارض مثلهن یتنزل الامر بینهن آیتن
شرح ایدیدم بنی اکفار ایدردیکز عبد الله بن
عباس رضی الله عنهما ایدر بوکیجه علی ابن
ابی طالب ایله اولدم تا صباح اولنجه بسم الله
باسین شرح ایلدی کندیمی آنك یاننده بر
دریا یاننده بر قطره صو مثالنده کوردم
تاکه دریاده ساکن اولمیه سین دریادن
نه آلسك کرك ظهر الفساد فی البر والبحر
هر نسنه که خلقا وکرده اول بردر وهر نسنه که
خدا اوکرده اول بحردر خود نهایتی یوقدرکه
ولا یحیطون بشیء من علمه الا بما شاء وسع
هر نسنه یی کم ایشیدرسن ای عزیز بو حدیثدن

برشمه درکه المؤمن مرآت المؤمن بوکا لایقدر
هرکیشی که برنسنه بلمیه امّا بلمك استیه آنك
ایچون ایکی یول واردر بری اولدرکه کوکله
رجوع ایده سین وبری نفسه اولکه کوکله
رجوع ایدر تدبّر وتفکّر ایله برواسطه ایله
کندوکوکلن اله کتوره رسول الله بیوررکه
استفت قلبك ایدرکه هرنسنه که سنك
اوکوکله کله کرکدرکه آنك محکیّ ومُفتیسی
صدق دل اوله اکرکوکل فتوی ویره امر
خدادر اِشْله اکر ویرمیه ترك ایلیه بزم
نکبتمز اولدرکه مُفتیمز نفس امّاره در هر
کشنك که مُفتیسی کوکل اوله اول متّقی و
سعیددر وهرکشنك که مفتیسی نفسدر اول
خاسر وشقی در اکر برشخصده قابلیت اولسه
کندی کوکلنی بیله اکر قابلیت یوق ایسه

براهلندن سؤال ایله تاکه غیرك کوکلی
سنك آینك اوله برکمسنه دنکه اول اهلنه
واصلدر صنورسنکه تا غیرك کوکلی سنك اوله
ای دوست بلکالکه کوکل ایکی قسمدر بر
قسمی قلم الله مقابله سنده درکه آنك اوزرنده
یازلمشدرکه کتب الله فی قلوبهم الایمان
یازلمشدر یمین الله کاتب کاتب اولور وهر
نسنه کم بلمیه وبلمسنه کوکلونه توجّه ایده
بوسبب ایله بیلور ایکنجی قسمی اولدرکه هنوز
خام ونا پخته در قلم الله مقابله سنده دکلدر
اول برنده کی کوکل آیینه ولوح وقلم الله اوله
وصنورسنکه معلوم اوله پس بوندن
معلوم اولورکه خدایی پیرینك جانی
آیینه سنده کورمك ندر پیرکندین مرید
جاننده کورر ومرید پیری جانندن خدایی

كورر بوجمله نك مثالى كه ديدم اولدركه
خسته لردن برجماعت طبيب قاتنه وارر
هوبرينه بركونه علاج نسخه سى ويرر بو
اختلاف نسخه طبيبك جهلندن دكلدر بلكه
اول مرضلرك اختلافيدر اما ظاهرى دين
واسلام مينك يك رنكدر كم بنى الاسلام على
خمس اما باطنى ايشى وضبطى اندازه دن
خارجدر پس سر طريقت كركدر كم طبيب
حاذق اولوب مريده معالجه ايده وهر
مختلف درده مختلف درمان بيوره شونلركم
علاج وطبيبى ترك ايليه لر علتده قالوب
صاغ اولمزلر پس مريده لازمدر كه شيخ
كاملى ايرشبجك خدمتنه مداومت ايدوب
امرينه اطاعت ايده زيرا دينلمشدر كه من لا
شيخ له لا دين له وشيخه دخى فرضدركه خلافتى

قبول

قبول ايدوب مريدى تربيت ايده خداى تعالى
بيورر وهو الذى جعلكم خلائف الارض
وبر يرده دخى ليستخلفنهم فى الارض كما
استخلف الذين من قبلهم دريغا بشريت
كليدى كوكللرده در وغفلت بندلرى فكر
لرده در ومعنى لرده در افلا يتدبرون
القرآن ام على قلوب اقفالها بودر چونكه
خدانك فتح ونصرتى كلدى كليد كوكلدن قالقر
سنريهم اياتنا فى الآفاق ظهور ايدر ملك
وملكوتى كورر وكذلك نرى ابراهيم ملكوت
السموات والارض حضرت عيسى على نبينا
وعليه السلام بيورركم لا يدخل ملكوت
السموات والارض من لم يولد مرتين يعنى
هركمسه كه ايكى كره طوغميه ملكوته ايرشمز
چونكه انا قارنندن طوغه بوجهانى كورر

وچونکه کندیدن طشره کله اول جهانی کورر
ابدانهم فی الدنیا وقلوبهم فی الآخرة بو
معنی در یعلم السر فی السموات والارض
آنك کتابی اولور من عرف نفسه یوزکوسترر
یوم تبدل الارض مقامندن کچوب بغیر
الارض ایرشور رأی ربی قلبی مشاهده
ایدر ابیت عند ربی یطعمنی ویسقینی نعمتی
اکل ایدر فاوحی الی عبده ما اوحی یی
اشیدر ای عزیز استرسك که بو اسرار جمالی
سکا جلوه ایده وعادت پرست اولمه که آنلر
حقنده نیجه قدح متعلقدر انا قد وجدنا
آباء نا علی امة وهرنسنهٔ که مخلوقاتدن
ایشیدرسین اونوت که بئس مطنة الرجل
زعمة وهرنسنهٔ که ایشیدرسین ایشتمزه اورکم
النمام لا یدخل الجنة ودخی هرنسنهٔ که کوررسن

کورمزه

کورمزه اورکه ولا تجسسوا ودخی هرنسنه که
سکا مشکل اوله صبور کم تا حقیقته ایره سن
ولو انهم صبروا حتی تخرج الیهم لکان
خیراً لهم حضر علیه السلام نصیحتن قبول
ایله که فلا تسئلنی عن شیء حتی احدث لك
منه ذکراً زیرا وقت ایریشیجك کندوکورینور
سأریکم آیاتی فلا تستعجلون طلب ایلکله ایریشه
سین شویله که طلب اولمیه ایرشمزسین سیر
سفرده نفع کثیر واردر هر برندن عبرت النور
سیر ایله بر مقامه ایریشورسین طاغلر رنك
آمیزکبی یوك اولور وتکون الجبال کالعهن
المنفوش ان یأجوج ومأجوج مفسدون
فی الارض سکا یوز کوسترر بیلورسنکه بو
جمله سن آدمده نیجه صفتلر واردر بیس در حال
نفس اماره یی بیلورسین اعدا عدوکه نفسك

التی بین جبینك دربس آندن صکره جذبات
حقدن برجذبه ایریشور سنی سندن آلور
فانی قیلور آندن صکره احیا ایدر اومن کان
میتاً فاحییناه بو احیادن صکره باقی اولور سنی
آندن سکا که دیرلر نه استرسك ایله والذین
جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا آندن صکره
سنی بوته عشقه قویوب وجاهدوا فی الله
حق جهاده دیرلر تا آتش عشق سنی یاقنجه
پس نورٌ علی نورٍ یهدی الله لنوره من یشاء
سنك وجودك که ناردر باطلدر وآنك نوری
حقدر چونکه آنك نوری ظهوری ایله سنك
نارك مضمحل اولوب آنك نوری اولور پس
یضرب الله الحق والباطل بل نقذف بالحق
علی الباطل فیدمغه پس اکر هیچ بر نشانه
قادر اولمزسك اشتکه فهو علی نورٍ من ربه

سکاری

کاری نیجه اولدوغن دیرو نیجه اولاجقدر
ایش مراد یکز ایسه ایش اوزره اولك
والاّ فارغ اولوب کندوکه مشغول اول
ذوالنون مصری ایدرجان ویرمکه قادر
ایسك کل والاّ فارغ اول صوفیانه تکلفلر
نه عمله کلور ایشتدمکه بر اولو دیمشدرکه
اوتوز ییلدرکه خدا ایله سویله شورم خلق
صانورکه کندولر ایله سویله شورم امدی
معذور بیورکزکه قاضی همدانی قنده بو
کلمات اسرار قنده سویلین نه سویلدوکن
بلمز ایشیدن قنده باسون بیله لرکه ییللرله
روزکارده قاضی امام سعد الدین بغدادی
وخواجه امام عز الدین وامام ضیاء الدین
وخواجه کامل الدولة والدین ایچون یزدیغم
نیجه مجلد کتاب اولمشدر امّا شمدی بر نیجه

مدّتدرکه یازمغه عزیمت یوقدر زیرا اول
کوکل زبانندن ایشدردی زبان کویا وکوکل
مستمع ایدی اول زمان یازمق عزیمتی
چوق اولور امّا شمدی زبان خاموش
درون پرجوش اولوب زبان کوکلدن
استماع ایلر بوحالت کاهی کرچه بو
حقیره واقع اولور امّا رسوله علیه السّلام
هرلحظه وهرلمحه واقع اولور ایدی وما
ینطق عن الهوی ان هو الّا وحی یوحی بو
معنیدن خبر ویرر فچون رسول علیه السّلام
استسه که زبان کوکلدن ایشیدیدی دیر
ایدی که اَرِحْنا یا بلال یعنی بنی بنلکمدن
آلوب حقیقته ایلت وچون استه سیدیکه
کوکل زباندن ایشیدیدی دیر ایدیکه کلّمینی
یا حُمَیْرا ای عایشه بنی حقیقتدن ینه بکا

یعنی صاحب قدرت

کنتورکه تا جهان خلقی بندن فائده آلالر
مقصود اولدرکه اول نسنه که عزیز بزرکوار
آندن سؤال ایلیه آنک جوابنده کندو نهاد
وحقیقتمدن دستور دیلدم ونهادم دخی
کوکلدن دستور آلدی کوکل دخی روح مصطفی
دن دستور آلدی وروح محمّد صلی الله علیه
وسلّم حقدن دستور آلدی حقیقتم کوکلدن
ودلم نهادمدن وحقیقتم چونکه دستور بولدی
پس هر نسنه کیم بنم کتابلرمدن ایشیدرسین
بنم زبانمدن دکلدر بلکه روح محمّددن اشتمش
اولورسین وهر نسنه که روح محمّددن
ایشتمش اوله سین خدادن ایشتمش اولورسین
وما ینطق عن الهوی بودر من یطع الرّسول
فقد اطاع الله ان الّذین یبایعونک انّما
یبایعون الله بو معنیدن خبر ویرر ویسئلونک

عن الروح قل الروح من امر ربی بو جمله نك
منبعی در ای عزیز لقد كان فی قصصهم
عبرة لاولی الالباب ازن و دستور در كه
پیرلر مریدلرینه واقعه دن خبر ویروب
بسوز سویلیه لر وكلا نقص علیك من انباء
الرسل ایدر كه یا محمد بز سكا انبیا و رسل
قصه لرین حكایت ایده رز تا كه سنك قلبك
آسایش طوتوب آرام اوله چونكه آنك
حالی بویله در كه دیرك امدی اول نسنه كم
سالكه لازمدر تربیت ایدوب احسن وجه
اوزره ادا ایدوب و سالكده اولان تلوینی
رفع اولنه اكر خدادن دستور اوله اهل
حاله نیجه كلمات كه لازمدر تحقیق اولنه
من عرف الله كل لسانه مقامنده كشی كندودن
غائب اولوب هر نه سویلرسه كشی كندو

اختیاریله اولمش دكلدر تمهید اصل ثانی
ای عزیز بلكل كه مرد طالبدن و مرید صادقدن
اول مقصود اولن حقی طلبدر و ارادتدر
یعنی دائم حقی طالب اولكه طلب چونكه
كشی محبوب حقیقی یه ایرشدوره آندن طالب
محو اولوب آنده طالب و مطلوب بر اولور
من طلب شیئا وجد وجد بودر ای عزیز
طالبلر صورتده ایكی قسمدر طالبلر و
مطلوبلر طالب آنلردر كه حقیقتی استرلر
مطلوب آنلردر كه حقیقت آنلری استركه
آنلر ایله انس طوته انبیادن بربلوك جماعت
طالب خدا ایدیلر آنلرك رسلری ابراهیم
و موسی ایدی موسی حقنده بیوردیكه فلما
جاء موسی لمیقاتنا طلب برینه كلدی دیمكدر
ابراهیم حقنده واتخذ الله ابراهیم خلیلا و

یعنی ابراهیم دوست ایدندی امدی.
اولادن دوست اولنلە صکرەدن دوست
اولن برا ولمز بو طلبە فقر دیرلر اول الفقر
فخریدر آخری فنادرکه اذا تم الفقر فهو الله
در اما بر کروه کە مطلوبلردر آنلرک رسللری
محمددر وامتی درنتکم موسی حقندە جاء دیدی
یعنی کلدی دیمکدر ومصطفی علیه السلام
حقندە اسری دینلدی یعنی قولنی کتوردیکه
محمد علیه السلام مدر پس معلوم مدرکه کلنله
کتوریلەن بر دکلدر کلن طالب کتوریلەن
مطلوب اولور انبیا حضراتنک نا منە آندیجر
شیمادخی محمدک جاننە و یوزینە و قلبنە آند
ایچر لعمرک والضحی واللیل موسی یە
جانک یوز قبل
طاغە نظر ایلە دیدی محمدە ربکە نظر ایلە
دیدی وامتی حقندە دخی ایتدی هر کیمه بکا بر

قاریش

قاریش یقین اولە بن اکا بر زراع یقین
اولورم و هر کیم بکا بر زراع یقین اولە بن
اکا بر قولاج یقین اولورم و هر کیم یوریرک
کلە بن اکا ییلە ییلە واریرم دیدی پس اول
دخی بونلرە طالب اولدی ابرارک بکا شوقی
آرتدی ایسە بنم آنلرە شوقم دخی آرتقدر دیدی
پس بو شوق حضوردر رؤیتدندر غیبت و
حنده
هجراندن دکلدر بو مقامە بو قوم اصطلاح
بقا و مسکنت دیرلر بو طائفە حقندە رسول
الله علیه السلام خبر ویروب دیرکە خدانک
قوللری واردر آنلری عافیت اوزرە دیرلدن
و عافیت اوزرە اولدورر ویوم قیامتدە
عافیت اوزرە حشر ایدر حشری عافیت
اولوب جنتە قور ورسول علیه السلام
دعا سندە اللهم انی اسئلک العفو والعافیة

دیرایدی اول بومقامدر ای عزیز طالب
راه اولانك شرایطی چوقدر امّا برمفصل
شرطی بودرکه جمله بتمش ایکی ملتك مذاهبن
بربلمك کرکدر اکر فرق ایلسه اول فرق حجاب
راهدر حجاب راه اولور مذاهبدن طالبك
مقصودی اولدرکم برمذهب اختیار ایده کم
آنی مقصودینه ایرشدوره ابتداحالتده
ترك عادتدن یك مذهب یوقدر شویله که
آنلردن بری دیمشدر بالفارسیة فینسة
ما ان یرون العار عارا لا مسلمون ولا مجوس
ولا یهود ولا نصارا چونکه طلبك آخرینه
ایریشه مطلوب مذهبندن غیری مذهبی
اولمق کرك منصور حلاجه صوردیلرکه نه
مذهبدنسن جواب ویردیکه ربم مذهبنده‌یم
زیرا چونکه ارباب طریقت خدای تعالی

مذهبی اوزرینه اولالر مخلص اولورلر
اخلاص خود بو طریقك شرطیدر رسول علیه
السلام ایدر هرکم فرق صباح اخلاص ورزه
اوله آنك قلبنه ینابیع حکمت آقار پس خدای
تعالی مذهبدن دوردر طالب دخی دور اولمق
کرك اکر مذهب کشیٔ خدایه ایرشدوره
اول مذهب اسلامدر امّا هیچ اکاهلق
ویرمیه طالبه کفردن آرتقدر زیرا حقیقت
کفر اولدرکه طالبه برتقصیر واقع اوله که
مطلوبدن دور اوله طالبك ایشی مذهب
صاحبی ایله اولور مذهب ایله اولمازبنم
دیدیکم اولدرکه طالبه لازمدرکم خدایی
دنیا ونه آخرت وجهنده طالب اوله
بلکه کندو قلبنده استیه که قلب بیت الله
در داود پیغمبر علیه السلام ایتدیکه الهی

سنی قنده استیم جواب کلدیکه انا عند المنکسرة
قلوبهم لاجلی والمندرسة قبورهم لاجلی
زیراکه هرنسنهٔکه سوه لر آنی چوق ذکر
ایدرلر انا جلیس من ذکرنی بو معنیدر
بیوردکه ما وسعنی ارضی ولا سمائی ولکن
وسعنی قلب عبد المؤمن زیرا قلب المؤمن
عرش الله در ارض وسما ندرکه آنك موضع
اسراری اوله هرکه طواف قلب ایده مقصوده
ایریشه وهرکه قلب یولن غلط ایده شویله
دورا ولورکه دخی کندین بولامز برکیجه شیخ
بایزید بسطامی علیه الرحمة الباری ایتدیکه
الهی سکا یول نیجه در جواب کلدیکه سن
یولدن قالقدك همان بکا یتشدك کشی کیم
مطلوبه ایریشه طلب دخی اکا حجاب اولور
ترك اتمك کرکدر زیرا ظن ایلمه که قاضیٔ

همدانی کفری مدح ایدوب اسلامی قدح
ایلر بلکه دیرکه هرنسنه که طالبی یولدن
آلیقور کفردر بلکه حقیقت اولدرکه مردود
سالك کفر واسلامی ترك ایلیه زیرا کفر و
اسلامدن کشی یه کندویله اولدقجه بری
لازمدر چونکه کندودن خلاص اوله کفر
اسلام سکا طالب اولسه لر یول بولمیه لر
کفر اسلام اولور تاکه خود پرستلکدن فارغ
اولمیه سین پس خط پرست اولمزسین تاکه
بنده اولمیه سین آزاد اولمزسین تاکه ایکی
عالمدن کوز یومیه سین آدم وآدمیت مقامنه
ایرمزسین تاکه کندکدن قاچمیه سین کندیکه
ایرشمزسین تاکه کندیکی خدا یولنه فدا اتمیه سین
مقبول حضرت اولمزسین دوکلیدن کچمینجه
ذوکلی اولمزسین تاکه فانی اولمزسن باقی

اولمزسین سنك درونك آشنا لغنك اسبابی
وار بخته اولمسنك اوقاتی واردر نتکم میوه
بخته اولمنك اسبابی واردر پس درونی
ون
بخته لك وموی سیاهده آقلق پخته روزکار
بولور برساعتده حاصل اولمز اما بخته لك
حسّ بصرله مشاهده اولنور آنك اسبابی
دخی اولمدر مثلا میوه بخته اولمسنك اسبابی
خاك وآب وهوا وآتش وآفتاب وماهتاب
واختلاف لیل ونهاردر وجمله اسباب
ظاهردر وغیری سببلری دخی واردر که
زحل ومشتری وسائر نجوم ثوابت ویدی قت
کوك کبی وبعض دخی عالم غیبدن اولور
فرشته لرکبی وملك ریح وملك باران وملك
آسمان وزمین بو دکلرنك معبودی بر معبود
اولمسه جمله وجود وعدم وجمله موجودات

معدوم

بخته یعنی ارشمش معناسنه در

معدوم اولیدی پس بو میوه نك بخته
اولمسنه بو قدر سبب اولیجق درونی آشنا
واغنا اولمغه دخی اسباب لازمدر بعضسی
ظاهری وبعض عالم غیبدن ظاهری مثلا
نماز وصوم وتلاوت قرآن وبونلك امثالی
اعمال ظاهره وبعضی دخی غیبدرکه خشوع
وحضور ومحبت وشوق ونیت صادق بین
کشی قلبه آشنا اولمغه بوذکرا ولنان اسباب
حاصل اولمق آنلرك حصولی بر پیر بخته نك
صحبتنه موقوفدر که لا شیخ له لا دین له
پیرلر ومریدلر احوالن بیان ایدرکه اصحابی
کالنجوم بایهم اقتدیتم اهتدیتم یعنی نجومه
تشبیه اولنان پیرلر طریقه سیدر وآنلره
اقتدا مریدلر طریقه سیدر آنك حقیقتن
بیان ایدر بیت انراکه دلیل ره رخ چون

مه نیست ۰ او در حضرت وخلق ازوال نیست
بیرون ز سر دو زلف شاهد ره نیست ۰ از خود
بخود آمدن ره کوته نیست ۰ ای عزیز بو
شاهد محبوبدر پس محبوبدن مراد ندر
وزلف ندر وخط وخال ندر وقنقی مقامده
سالك طریقینك مقاملری ومعنیلری وار
در عالم صورده وجسمانیه عرض اولنسه
حروف وعبارات کسوه سندن غیری
شاهد وخد وخال وزلف دیمك اولنر
بو بیتلر بو معناده بیورلمشدر بیت
خالیست سیه برآن لبان یارم ۰ کر شاه
حبش بجان دهد زتها رم ۰ مهریست
زمشك بر شکر بنهادرم ۰ من بیشکنم ان
مهر وشکر بردارم ۰ خال سیه مهر محمد
رسول الله درکه لا اله الا الله چهره سی

اوزره

اوزره ختم وزینت اولمشدر خد شاهد خالسز
کمال بولمز پس جمال لا اله الا الله محمد رسول
الله خالسز کمال بولمز نیجه یوز بیك جان عاشق
بو خالك هواسنده کتمشدر ودخی مرد سالك ایله
لقاء الله اراسنده بر حجاب واردر بو حجابی
کچدکدن صکره جمال لقاء اللهدن غیری نسنه
قالماز اول بر حجاب ندر بیت بیرون ز سر
وزلف شاهد ره نیست ۰ بو مقامدر دریغا که
شاه حبش کیمدر پرده دار لا اله الا الله درکه
اکا ابلیس دیرسین اغوایی کارایدینوب لعنتی
غذا ایدنمشدر چونکه سالك خال مقامنه
ایریشه انکچون ایکی حالت اولور اولکنه ایکی
نور کلور برینه خال دیو تعبیر ایدرلر وبرینه
زلف دیرلر بری نور مصطفویدر وبری نار
ابلیسدر تا ابد بو ایکی مقامدن خالی اولمز

نك
ای دوست سکا معلوم اولسونکه پیر راه رفته
نشانی اولدرکه جمله احوال مریدی معلوم ایدینه
زیرا پیرکه کمالنه ایرشمیه اول هنوز مرید
وطالب قسمیدر پیر ومرشد اولمغه لایق
دکلدر ومریدلك پیرك کورکمدرکه آنده جان
خدایی کوره جمله پیرلر مریدك ارادتین
استرلرکه هر مرید پیرکه راه طریقت اوزره
سنجه
اوله اول مرید پیردر وهر کندو مقتضا
اولان کندو آرزوسنه مرید اولورلر اما
مریدك بر نیجه ادبلری واردر جملدن بری
بودرکه پیرك ظاهر حالنه نظر ایدوب عبادت
وطاعتنه مقید اولمیه بلکه همان حقیقتنه
ناظر اولوب کوکل کوزیله علم ومعرفت
کوره ابوجهل وابولهب که حضرت رسول
اکرمی باش کوزیله کوردیلر حقیقتن اکلمغه

قادر

قادر اولمدیلر مقصود بودرکه پیردن حقیقتدن
معنی ورموز طلب اتمك کرك قالب وصورت
دکل ویرادنجی دخی بودرکه کندو احوالن
جمله پیره دیه که تا پیر آنی کوندن کونه تربیت
ایدوب خطرلو یردن قورتره ومخالف
درویشلردن آکاه ایلیه پیره لازمدرکه
مریدی خدا یولنه ایرشدوره مریده لازم
اولدرکه واقعه سین پیردن غیری کمسنیه دیمیه
وهم زیاده ونقصان سویلمیه نتکم حضرت یعقوب
علیه السلام اوغلی یوسف علیه السلامه
دیدیکه اوغل دوشکی قرنداشلریکه دیمه پس
پیره مریده لازمدرکه پیر مریده اول بونی
وصیت ایلیه که دوشن کمسنیه دیمیه اما پیر
دخی مریدینه طریق تعبیر رؤیاده بر وجه ایده
کم هم طریق تعبیری تعلیم ایلیه وهم عجب کلجك

یرلردن پرهیز ایلیه پس مرید دخی ترجله
پیر مقامنه ایریشه بر ادب دخی بودرکه مرید
مبتدی پیرنی حضور غیبدن مراعات ایده
حضورنده ادبله اولوب غیبتده مراقب
اوله اما مرید منتهی اولیجق حضورنده
غیبتی بر اولور مثلا رسول الله علیه السلام
دنیادن رحلت ایتدکده عبدالله انصاری
آدلو بر صحابه وار ایدی اوغلی کلوب بو کیشیه
خبر ویردیکه حضرت محمد علیه السلام
دنیادن عقبایه ارتحال ایتدی دیدی همان
عبدالله انصاری دعا ایتدیکه یا رب بنم
کوزم اعما ایله که غیری یوزینه بقمیم پس
رب عزت دعاسین مقبول ایدوب کوزی مهم
اعما اولدی ای عزیز معلومدرکه ابوبکر
وعمر وعثمان وعلی رضوان الله علیهم اجمعین
حضر

حضرتلرینك رسول الله صلی الله تعالی علیه
وسلم حضرتلرینه محبتلری دخی زیاده ایدی
اما آنلرك مناسبتی محمد علیه السلام
حضرتلرینك روحی ایله ایدی واول کشینك
ظاهری رسول الله ایله ایدی آنکچون
اول کشی مُفارَقتْ المندن بو حالی ارتکاب
ایتدی اما حقیقتده بنه واصل ایدیلر وهم
رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بو معنیه
اشارت ایدوب رحلتی کوننده بیورمشلردرکه
بو کون جمله روزنلر قپانور الا ابوبکر روزنی
قپانمز و ابوبکر صفت اولنلرك روزنی قپانمز
دیدیلر اویس قرانی کم مصطفی علیه السلام
حضرتلرینی حقیقتده کورمش ایدی صورتده
م فافهم کورمکه ملتفت اولمدی زیرا صورت کورمك
معنی کورمك ایچوندر چونکه بلا صورت

معنی میسرا وله صورت حجاب اولور بر
اولودن حکایتدرکم مجنونه ایتدیلکه لیلی
کلدی من لیلی یم دیو باشن کریبا ننه چکدی
بیت ای دوست هرایشکه پیر مریده بیورسه
اول مریده خلعت الهیدر زهر قندر اولسه *
اول خلعتک حمایتنده اولور زیرا فرمان
خدادر بو آشفتیه بروقت بر حالت اولدیکه
نیجه زمان خدا تک نامن دله کتورمکه قادر
اولمدم تا نون والقلم وما یسطرون جمالی
بکا یوز کوستروب بو بیچاره یه نواخت ایدوب
ایتدی قل هو الله احد بلورمیسن بو نه
مقامدر و نه حالتدر اولور حقیقت بودرکم
نام خدایی خدا ایله اوقمق اولور زیرا که
قدیمی عادت مخلوق زبانینه کتورسک حقیقت
دکلدر بیورمشلردرکم من عرف الله ما قال

الله ومن قال الله ما عرف الله ایشت ندر
هر کشی که خدایی بیله الله دیمز و هر کشی کیم
الله دیه خدایی بلمز بیلورمیسن خدایی خدا ایله
اوقمق ندر تا که نقطه اولمیه سین پس الله
دیمش اولمیه سین جمله دن بری بودرکم پیر
مریدینه اوراد نده بیورورکم متصل لا اله
الا الله دیه چون بو مقامدن کچه الله دیمک
امر ایلر زیرا بو مقامده نفی دن کچوب جمله
رختی وجود مطلقه طبشر چون نقطه
حرف هو اول ایکی مقامیکه ایکی لازم اوزرنه
سندر در کچوب اصلا اعراض قلمیجق همان
هو هو هو دیمک امر ایلر پس مقام توحید در
زیرا بو ایکی مقام جمله راه خدا سالکلرینک
مقامیدر چون بو مقامدن کچه جمله عرض
کیره هودن غیری نسنه قلماز و انده قل هو الله

احودن غیری نسنه لایق اولماز دریغا مستمع

بو رمزلری و بو سوزلری اکلمق مشکلدر اما

بونك سرتینه ایرشمکه بو اراده مداومت

اتمك کرکدر کرچك خدای عزوجل حضرتلرینك

اذکار و اورادینك بلند مرتبه سی چوقدر

فاما بو حقیر فتوح روحانی بولدم بو ویردلر

ذکر ذکرا و لنورا اما بو اذکارك غیری عالمی

واردر اول اذکار بودرکه ذکرا و لنور هذا

بسم الله الرحمن الرحیم الحمد لله رب

العالمین والصلوة والسلام علی محمد

واله اجمعین دوکلی وقتده بو دعاء

مجربدر و ائمه کباردن مرویدر

اللهم انی ادعوك باسمك المکنون

یا الله بن دعا ایدرم سکا سنك اسمکله که کیزلنمش خلقدن

المخزون السلام القدوس المقدس

دخی صقلنمش عیبدن بریدر منزهدر مقدسدر

الطهر

22 الطهر الطاهر المطهر یا طاهر

پاکدر نقصاندن اریدر خالق وصف ایدکنده

الدهر یا دهر یا دیهار یا دیهور

یا خالق الزمان

یا ازل یا من لم یزل یا ابد یا من لم یلد

یا ازلی یا اول کیمسه که کیتمز یا آخر کیمسه دن طوغمدی

ولم یولد ولم یکن له کفوا احد

کیمسه دن طوغمدی

یا هو یا هو یا هو یا لا اله الا هو یا من لا هو

غیری وجود یوقدر

الا هو افمن شرح الله صدره للاسلام

الا وجود انکدر

فهو علی نور من ربه یا من لا یعلم این هو

اول نه یرده در

الا هو یا کان یا کینان یا روح الروح

الا اول بیلور اول کیمسه واردر قنده لغن یا جمیع جانلره جان ویرن

يا كاينا قبل كل كون يا كاينا بعد كل كون
جميع بيادنشدن اوادر — يا اولجى صكره جمع اولندن

يا مكونا لكل كون آهيا شراهيا
وارايلجى وارا ولنجى ياحى ياقيوم

اذوقى اصباؤث يا مجلى عظايم الامور
آشكاره ايلجى هرنسنه نك اولورقى

سبحانك على حلمك بعد علمك سبحانك
تنزيه ايدرن ميهلت ويردك بلورسن كناهلرينى اوزرينه سنى

على عفوك بعد قدرتك فان تولوا
يا عشلق اوزرينه — عذابه قدرتك اولدقدن صكره — سندن يوزدوندرن كافرلر ومشركلر

فقل حسبى الله لا اله الا هو عليه
سن ايت يا محمد — يوقدر معبود صغنجق اوزرينه الا اول واردر

توكلت وهو رب العرش العظيم
صغندم — اول الله خلق ايدجى درعرشى كه عظيمدر

ليس كمثله شئ وهو السميع العليم
اكابكزر يوقدر نسنه — الله اشدجى وبليجيدر

اللهم

اللهم انى اعوذبك يا غياث المستغيثين
يا الله بن صغندم سكا

ويا قيوم اللهم صل على محمد بعدد
يا الله رحمت ايله محمده عددنجه

كل شئ كما صليت على ابراهيم وعلى
جمله شيئك تكم رحمت ايتدك ابراهيمه دخى

آل ابراهيم انك حميد مجيد برحمتك
ابراهيمك آلنه سن اولو سن شكرا ولنمش سن سينى

يا ارحم الراحمين اى عزيز بو دعا
عظيمدر بو دعا لوح محفوظ اوزره
يازيلودر بو دعا محمد رسول اللهدن
غيرى كمسنيه اولمه مشرد تمهيد اصل ثالث
بلكل اى عزيز كه جهان خلقى اوج قسم اوزره در
برقسمى همان شكل آدمده در اما آدمك
حقيقت ومعانيسندن خبيرد كللردر

اولئك كالانعام بل هم اضل بونلردر
بو طائفه دن ذكر و بيان حاجت دكلدر
بو طائفه يى قرآنده ذكر ايتديكى دخى همان
دوستلرينه ايتدوكى كرامت بلمك ايچوندر
حضرت محمد عليه السلام بيوردى يلركم سنى
سلمان و صهيب و ابى بن كعب و بلال و
هلال و سالم و ابو هريره و انس بن مالك
و عبد الله بن مسعود بونك امثالى ايچون
رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ايچوندر كوندر
مشيرزدر ابو جهل و ابو لهب و عتبه و
شيبه و عبد الله سلول ايچون كوترمدك
قوبونلرى كندو عالملرى مقتضالرينجه
اولسونلر تا كه وعده زماننه كلدكده بله لركم
نيجه اولديلر يا محمد مذبذبلره ديكه قل
يا ايها الكافرون شكل آدم سيزلره

نصيب

نصيب اولدى حقيقت آدم بزه نصيب اولدى
سيز عالم حيوانيده اولك بز عالم الهيده اولدق
رب عزت ايدركه يا محمد اكر ربك استيدى
جمله عالمى بر قسم ايدردى ولو شاء ربك
لمن فى الارض كلهم جميعا اى محمد آنلر سندن
نور آلوب هدايت بولمزلر ليس لك من
الامر شئ ولا يزالون مختلفين الا ما رحم
ربك ولذلك خلقهم زيرا كه پرده غفلت
آنلرك كوكللرى كوزين بغلمشدر واذا قرأت
القرآن جعلنا بينك وبين الذين لا يؤمنون
بالآخرة حجابا مستورا بو حجاب ندر
بيلورمسنكه ندر حجاب بعددر پس بو
طائفه اموات جماددن دخى بترا ولديلر
ايكنجى قسمى بر طائفه دركه آدمك هم صورتى
وهم حقيقتى اوزره اولديلر ولقد كرمنا بنى آدم

وحملناهم فی البر والبحر فضیلت وکرامت کم
بونلرده وار در آلتون واقچه جهتندن
دکلدر بلکم حقیقتلری ومعنی لری جهتندندر
نتکم حضرت آدم ونفخت فیه من روحی
شرفیله مشرف اولدی انکچون در کم مسجود
ملائکه اولدی هر برینك جانن روح القدس
ایله مملو ایتدیلر وایدناه بروح القدس
بودر اولکی طائفه خود دنیاده دخی
جهنمده درکم نور معرفتدن حجابده قالمشلردر
قیامتده دخی رؤیته ومشاهده دن محروملردر
اما بو ایکنجی طائفه دنیاده حقیقتده ومعرفتده
اولدیلر قیامتده رؤیته وصلتده اولدیلر
ایکی جهانده دخی بهشتده اولالر ان الابرار
لفی نعیم وان الفجار لفی جحیم بو مقاملك
بیانیدر ان لله عبادا خلقهم لمنافع

للناس

عنده

للناس بو کروه حقنده درکم بونلر مقام شفا
اولوب ولا یشفعون الا لمن ارتضی خلق
بونلرك وجودندن دنیوی واخروی
فائده لر آلورلر اما اوچنجی قسمی بر طائفه
درکه دینك لبّنه ایرشمشلردر غیرت الهی
حمایتنده اولورلر حقیقت کیفیته یقینه
ایرشمشلردر اولیائی تحت قبائی لا یعرفهم
غیری بونلردر بو طائفه دن خبر ویرمك
ممکن دکلدر کم عبارتدن قاصر وخلق فهمنه
صغمز طریق رمزدن غیری ایله بیان اولنمز
وخلقك بو طائفه بلمکده نصیبلری تشبیه
وتمثیلدن غیری افاده ممکن دکلدر وما یتبع
اکثرهم الا ظنا لا یغنی من الحق شیئا بونلردر
بر طائفه درکم حق ایله ایتدکلری عهده
تصدیق ووفا ایدرلر واول عهد نتیجه در

بیانی اولنور واکر دیلسه نیجه فهم اولنور
هر نسنه دن شرح وبیان میسر اولمز تا معززه
ایرمینجه اما چونکه معززه ایرشیله برخاصیت
بیاننده غیری امکان یوقدر حضرت حق
مصطفی علیه السلامه خطاب ایدر رمزیله
بیورر سلام علی الیاسین بونلر رسولک
برادرلری اولورلر لولاک لما خلقت الافلاک
بونلرک خلقتی در لنبی لغبت اخوانی بو
کروهدر ان الله عبادا قلوبهم انور من الشمس
وفعلهم کفعل الانبیاء وهم عند الله بمنزلة
الشهداء کوکلری کوندن منوردر نیجه
آفتاب بکه آفتاب آنلرک یاننده همان کوندزده
چراغ مثابه سنده در فعللری انبیا کبیدر
یعنی کراماتلری واردر که معجزات انبیایه
مناسبدر درجه لری شهیدلر درجه سیدر

اما

اما شهیدلر کللردر احیا عند ربهم بونلردر
مقبول عشق الهیدر برحدیثده بیوررلر که
انی لا اعرف اقواما بمنزلتی عند الله ماهم
بانبیاء ولا شهداء یغبطهم الانبیاء والشهداء
لمکانهم عند الله هم المتحابون بروح الله
یعنی امتمدن برجماعت بکا معلوم اولدیکه
آنلرک الله یاننده منزلتی بنم کبیدر اما
انبیا وشهدا کللردر انبیا وشهدا آنلره
رشک ایدرلر آنلردرکه بر برینه محبت ایدرلر
الله رضا سیچون دریغا اکر محمد مصطفی نک
منزلتی بیلورسک آنلرک دخی مقامن بیلورسن
بو مقامده سنک خاطرکه کلمیه که ولایت
نبوتدن عالی اوله بلکه اول حضرت رسالت
درجه سی بر مقامدر وولایت وقربیت
درجه سی بر مقامدر اما رسالتک اوج مقامی

دخی واردرا وّل بودرکه برنسنیه قادر اوله کم
غیرا کا قادر اولمیه شق قمر کبی واحیاء
موتی کبی وبهایم ایله مصاحبت کبی ایکنجی
بودرکه احوال آخرته اکا جملةً معاینةً معلوم
اوله مشاهده طریقی ایله شویله که جنت وجهنم
صراط وسائر احوال آخرت مشاهده اوله
اوچنجی بودرکه هرنسنه که خلق عالمه مبذولدر
عالم غیبدن آنی صریحاً ویا خیالنده ویا
بیدارلقده آنی بیلمکه قادر اوله بو اوچ مرتبه
انبیا ورسل خاصیتیدر امّا اولیایه بو اوچ
خاصیت که واقع اولور اکا کرامت وفتوح
وواقعه دیرلر اوّل حالنده اکر ولی و
صاحب سلوک بو اوچ خاصیتده قاله
خوفدرکه قربیتدن دوشه وآنک حجاب
راهی اوله اکر بو مقامدن محجوب قربیته
ایریشه

ایریشه قربیتله رسالت مقامی بیننده تفاوت
چوقدرکه ابراهیم وموسی علیه السلام
اولو العزمدن ایکن بری دیدیکه اجعل لی
لسان صدقٍ فی الآخرین بری دخی دیدیکه
اجعل لی من امّة محمّد علیه السلام بیور
مشلرکه پیغمبرلر عرشک سایه سنده اولورلر
امّا امّت محمّد علیه السلام خاصلری حقک
قربیت ومشاهده سی سایه سنده اولورلر
زیراکه آدم وادریس مقامی بهشتدر موسی
مقامی طوردر عیسی مقامی دوردنجی کوکدر
امّا طائفهٔ خاصک مقاملری وطنلری
فی مقعد صدقٍ عند ملیكٍ مقتدر در امّا معلوم
اولدیکه انبیاء ورسول پردهٔ الوهیت طشره
سنده در امّا فقراء امّت پردهٔ صمدیت
ایچنده در فضیل عیاض بونده دیمشدرکه

برنبی بو قدرکه امتنده آنك نظیری اولمیه
پس بو نظیر رسالتده اولمن بلکه رسولك
رسالتی وارایسه امتك ولایتی واردر
اکر پیغمبره جبریل کلورسه امته دخی جذبه
کلور نتکیم بیورلدی جذبة من جذبات الرحمن
توازی عمل الثقلین ای عزیز بو آیت اوج
طائفهٔ جمع ایتمشدر ثمّ اورثنا الکتاب
الذین اصطفینا من عبادنا فمنهم ظالم
لنفسه ومنهم مقتصد ومنهم سابق
بالخیرات اوج دورلو فرقه جمع ایتمشدر
اکاکه کفر واسلامی اولمیه ظالم اطلاق ایتدیکه
آنك جمله همتی دنیادن غیری نسنه دکلدرکه
وآنك معبودی کندو هواسیدر افرأیت
من اتخذ الهه هواه بونی بیان ایدر کندی
وجودی کندویه معبود اولمشدر آنك ظنی

بودرکه خدانك قولی اوله خدا قولارین کندینه
دعوت ایدر رجاسی بودرکه کندین دعوت
ایده لر بو تمنّایه طیا نوب قالمشدر اما خدای
تعالی دیرکه بنم یك صالدیغمه مغرور اولمه کی
سنی طلب ایتدم بلکه غلط ایتدك بنم یك
صالمق عادتمدر اما کافرلره ظالم مقتصد
دیدی دریغا فهم ایدرمیسنکه کفرمیانه
عبودیت مرتبه سیدر اوسط طریق حالتدر
آخری هدایتدر ضلالتسزمیانه اولماز
ضلالت دخی نسبت اولور بزم شیخمز برکون
نماز قیلوردی نمازه نیت ایدیجك زمانده
دیدیکه کافر اولدم زناری بلمه بغلدم الله
اکبر دیدی چونکه نمازدن فارغ اولدی دیدیکه
ای احمد هنوز سن دخی عبودیته اورتاسنده
ایرشمدك دخی نور سیاه فبعزتك لاغوینهم

احمد غزالی قدس سره

سنه

اجمعین پرده دارلری سکا یول ویرمدیلر
صبر ایله که یول ویره‌لر بیت بی دیده ره
قلندری نتوان یافت • وز دیده بکوی مدبر
نتوان یافت • کفر اندر خود قاعدهٔ ایما نشست
آسان آسان بکافری نتوان رفت • کفرلر
چوقدر زیرا که سالکک منازلی چوقدر
کفر وایمان سالکه هر ساعت شرط ولازم
اولور هر نقدر که سالکک بر نسنه سی که
اعتبارده اوله ویا کندین بر شی عد ایلیه
هنوز ولاضلنهم بندن خلاص بولمش
دکلدر تا سدرة المنتهی یه دخی ایرشسه
اما اکر ابتداء انتها وجود وعدم وامر
ونهی وآسمان وزمین وعرش وفرش
وجمله موجوداتدن کچه وکورمک وکورنمک
توقیعندن قورتوله وایرشمک وایرشمک

آرزو

آرزو سندن کچه آفتلردن وبلالردن قورتلور
هیچ کندی وجودکدن قترق بلا اولمز وهیچ
زهر قاتل تمناسندن آرتق اولمز جمله نلمک
بلا هواسندن کچمک کرک ای عزیز بو اوچ
طائفه که شرح وبیان ایلدم دخی بوندن
واضح بیان ایسترسک حضرت رسولدن
ایشت که بیورر الناس علی ثلاثة اقسام
قسم یشتبهون البهائم وقسم یشتبهون
الملائکة وقسم یشتبهون الانبیاء پس بو
قسم اولک کندولره همتلری اکل شربدر که
بهایمدن نشان طوترلر انلردر که همتلری
اکل وشربدر اولئک کالانعام بل هم اضل
بونلردر قسم ثانیکه فرشته کبیدر آنلر که
تسبیح وتهلیل ونماز وصائم اولورلر اما
بر قسمی دخی قسم ثالثکه پیغمبر صفت اولور

آنلر همتی عشق محبتدر و رضا و تسلیم اولور
بوا و هیچ طائفه منافعین برکشی بیلورکه
جمله سین کورمش اوله و جمله‌دن کچمش اوله
سن هنوز بر مقام کورمش دکلسن بونی
نیجه فهم ایدرسین چونکه عنایت ازلی
استیه که مرد سالك معراج قلبه ایریشه
آتش عشقدن بر شعله و شعاع حاصل اولورکه
مرد سالك اوزرینه توجه ایدر آندن مرد
سالك بشریت کسوه سندن و آدمیت عالمندن
طشره کلور کل نفس ذائقة الموت معلوم
اولور کل من علیها فان یوز کوستر یوم
تبدل الارض غیر الارض حدندن کچوب
تا سرحد فنایه ایریشور زحمت موتی عرض
ایدرلر آنی قطع ایلر و اختیاردن کچمك دردنیه
مبتلا اولور جمله‌دن فارغ اوله من اراد ان

ینظر

ینظر الی میت یمشی علی وجه الارض فلینظر
الی ابن ابی قحافة بونی تصدیق ایلر یعنی
هر نسنه که مرکنند و ندر آنده میتدر و هر
نسنه که خواد ندر آنکه زنده در من مات
فقد قامت قیامة پس احوال قیامتی اکا
عرض ایدرلر پس توحیدك ابتداسی بیدا
اولوب بو قدم دائره سندن طشره چقار
پس ایمان مقامندن طشره چقوب عیان
و مشاهده مقامنه ایریشور زیرا ایمان
غیبده اولور یؤمنون بالغیب بودر
حضرت محمد علیه السلام ایدرکه ماکنت
تدری ما الکتاب ولا الایمان پس محمد
علیه السلام مشاهده‌ده و حضورده ایکن
عالم کتابت و ایمانه کتوردیلر تا خلق آندن
انتفاع ایلیه لر پس خلقك زحمتن قبول ایلیوب

کندو یه کتاب و اسلام یول ویردی خلق
جهان نصیب آله دیو والا اول مقام حضور
قنده و غیرت غیبت و رسالت مقامی قنده
سالك كه عالم یقینه و حقیقته ایریشه کندین
محو کورر و خدایی باقی کورر پس بو مقامدن
کچوب اثبات مقامنه ایریشور مقام بقا
ایدرلر پس آندن اهل اثباتی و اهل محو
حقیقتی اکا عرض ایدرلر پس مرد سالك
بو مقامده اثبات اولور محوا ولمز و اهل
محوی آردینه قویوب بو مقامه ایرشور
اما بو وجهیله مقامات و درجات نامتناهی
اولور برکشی بو مقامه ایریشور استعدادنه
کوره بیوررلر که ان فی قلب ابن آدم اودیة
فی کل واد شعبة فمن اتبع قلب الشعبة لم
ینال الله فی ای واد هلك ایدر که بنی آدمك

قلبنده

قلبنده فراخ و عظیم شعبه لر واردر هر کم
اول وادیلره تابع اولوب کیده خوفدر که
هلاك اوله و بر یرده دخی رسول الله علیه
السلام بیوررلر که مثل القلب کمثل ریشة بارض
فلاة تقلبها الریاح ظهرا وبطنا یعنی عشق
لایزالینك باد رحمتی کوکلی کندی ولایتلرندن
کزدررر اما تا ساکن اولنجه و قلب دیمك دخی
دونمش دیمکدر ای عزیز حق جل و علی بر
قولك قلبنی که بر مقامه ساکن ایده جکدر اول
مقامه محتاج و مشتاق ایلر تا جمله هواسی
اول مقام اولور انکله قانع اولور عالم
فناده جمله سالکلر همراه و همطریقلردر
زیرا کل من علیها فان در اما بلنمز که عالم
بقایه کیمی ایلتور و کیم ینه کندین کتورر و هر
کشی قنقی مقامه نازل اولور و یبقی وجه ربك بو در

ومامنا الا له مقام معلوم سالكلرك تمام
عزيدر اى عزيز ارضدن مراد ندر ايدركه
ان الارض لله يورثها من يشاء بو ارض خاكى
دكلدر زيرا خاكى اولن ارض فانيدر باقى يه
لايق دكلدر بلكه مراد ارض جنتدر وارض
دكلدر تاكه يارين بو مقامه ايريشوب ديه سنكه
الحمد لله الذى صدقنا وعده واورثنا الارض
چونكه زمين فانى باقيه وقالب كوكله مبدل
اوله كشى بر مقامه ايريشوركه عرش مجيدى
هرذره ده كورر اولولردن برى ديركه هر
ذره ده اوچيوز التمش حكمت الهى واردر
اما حال بودركه هرذره ده يوزبيك حكمت
نامتناهى واردر وبو اول ذره دركه هر
ذره ده يوزبيك حكمت نامتناهى واردر
وبو ذره دركه موجوداته صغماز وجمله موجودات

اكا نسبت ذره كورينور دريغاكه مرد منتهى
بو ذره ده يدى ييرى ويدى كوكى كورر زهى
ذره كه موجوداتك آيينه سيدر چونكه بر
ذره موجوداتى كورر بلمزمكه موجودات
نه كورر حضرت على كرم الله وجهه ايدر
ما نظرت فى شئ الا ورأيت الله فيه پس
هرنسنه خدانك آيينه سيدر وجملدن معرفت
خدا ميسردر يسبح لله ما فى السموات وما
فى الارض بو معنى بيان اتمشدر تمهيد
اصل رابع اى عزيز من عرف نفسه فقد
عرف ربه خبردن سؤال ايدرسك اشتكم
برمقدار ميسر اولديغى قدر بيان اولنه
كرچه اختلاف احوال ترتيب كتابه مانعدر
اما نيده لمركه والله غالب على امره معرفت
نفسده بعضين بيان ايده لم اما كرچه

کچمش تمهیدلرده ایشتدك وبعضی دخی
اونجی تمهیدده بتمامه اشیدیله وبرمقدار
دخی بو تمهیدده بیان اولنسون ای عزیز
چونکه مرد اول مقامه ایرشه که شراب
معشوقدن مست اوله وکمال مستلکه ایرشه
وکندونك نهایت وانتهاسنه واره نفس
محمد رسول الله که لقد جاءکم رسول من انفسکم
اکا جلوه ایلر طوبی لمن رانی آنده ظهور
ایدر بردولت حاصل قیلور که آنك ماوراسنده
بردولت دخی اولماز پس هرکه نفسنی بیله
محمد رسول الله نفسنی معرفتی اکا حاصل
اولور وهرکشیه که بو معرفت حاصل اوله
همتی آنك ذات الهیی بلمکه اولور زیراکه
من رانی فقد رأی الحق دیمشدر پس هرکشی که
کندین بلمیه محمدی بلمز وهرکیم محمدی بلمز خدایی
بلمز

بلمز چونکه کشیه معرفت نفس محمد حاصل
اوله اول کمسه بیعت بلمز ان الذین یبایعونك
انما یبایعون الله منعقد اوله بو سالك
کاری دنیاده وآخرتده تمام اولور الیوم
اکملت لکم دینکم بو معنیدر پس هرکمکه نعمت
معرفت نفس محمدی بیلوب محمده ایرشمکله
کمال بوله پس هر نعمتك شکری کشی یه لازم
اولورکه اداسنه قادر اولماز دریغا خزانك
معرفتی کشنك کندویه اولقدر معرفت
ویررکه اول معرفتده نه عارف ونه معروف
قالور ابو بکر رضی الله عنه بیورمشدرکه
العجز عند درك الادراك ادراك یعنی شول
مستغرق اولورکه عارف کندوی ادراك
ایدرکن فرق ایلمز اولور هیچ کمسیه ذات
بیچون معرفتنه یول ویرلمه مشدر هرکیم

آنك ذات معرفتن انسته سه کندو نفسین
وحقیقتن آیینه انسون پس اول آیینه ده
نفس محمد علیه السلامه نظر ایدوب اکله سون
آندن محمدی آیینه ایدوب ربنی کورسون
رأیت ربی لیلة المعراج فی احسن صورة بو
مقامدر و بو بر عالی مقامدر که هر کشی اکا
ایرشمز و هر کشی بلمز ای عزیز کندو معرفتکی
حاضر ایله که معرفت قیامتده لقاء اللهه
تخم اولمشدر امدی ایشتکه ندیر هر کشی که
شمدی معرفتله اوله یارین رؤیتله اولور
ومن کان فی هذه اعما فهو فی الآخرة اعما
واضل سبیلا یعنی هر کمکه معرفت خرادن
کورمز قیامتده دخی اویله اولور خرایی کورمز
حضرت رسولدن روایتدر قیامتده بر کشی
یارب دیه ندا کله که پس سن بزه سویلمه که
دنیاده

دنیاده بزی بلمز ایدك نسوا الله فانساهم انفسهم
بو معنی در پس هر کشی که کندی نفسین فراموش
ایتمش اوله خرایی فراموش ایتمش اولور و
هر که کندوینی بیله خرایی بلمش اولور سعادت
ابدی معرفت نفسده در هر کشی نفسنی بلدیکی
مقداری سعادت ویرلمشدر پس امدی
خرانك بلنمسی اوچ نوع اوزره در اول
معرفت ذات ایکنجی معرفت صفات اوچنجی
معرفت افعال واحکامدر اما ای عزیز
معرفت افعال واحکام معرفت نفسدن
حاصل اولور اما معرفت صفات اول وقت
حاصل اولور که معرفت نفس محمد علیه
السلام حاصل اوله اما معرفت ذات
کمك زهره سی واردر که آنی شرح وبیان
ایلیه که تفکروا فی آلاء الله ولا تفکروا فی

ذات اللّه الا مكركم بر رمزيله اوله اى
عزيز بلكه افعال خدا ايكى قسمدر برى
عالم ملك وحضور وشهودده وبرى دخى
عالم غيبده وملكوتده در هر نسنه كه بوجهان
وبوجهانده در اول ملكدر وهر نسنه كه اول
جهان واول جهانده در اكا ملكوت ديرلر
وهر نسنه كه بوجهان واول جهاندن غيريدر
اكا جبروت ديرلر تاكه ملكى اكليوب آندن
كچميه سن ملكوته ايرشمزسين وتاكه ملكوتى
اكليوب كچميه سن جبروته ايرشمزسين امرى
خداى تعالى حضرتلرينك براوج عالمدن
هر برنده خزينه سى واردر لكن هركشى بلمز
ولله خزائن السموات والارض اى عزيز
مرد سالك اولقدر سلوك اتمك كركدر كه
ملك وملكوته ايرشه وملكوت اسفلدن

ملكوت اعلايه ايريشه پس آندن سلوك
اتمك كركدر كه تا بوآيت جمال كوستره فسبحان
الذى بيده ملكوت كل شئ واليه ترجعون
چون بوآيتده جمال خالقى كوره جمال عرف
ربه اكا يوز كوستره اما معرفت رب اول
وقت تمام اولوركه ربوبيت پرده سندن
الوهيت جمالنه ايريشه وپردۀ الوهيتدن
پردۀ عزته ايريشه وپردۀ عزتدن پردۀ
عظمته ايريشه وپردۀ عظمتدن پردۀ كبريايه
ايريشه پس پردۀ كبريادن كندين ودنيا و
آخرتن محو كوره كل من عليها فان ويبقى
وجه ربك بوردر بو مقامده اصلا عارفدن
اثر قالماز معرفت دخى محو اولور همان معروف
قالور الا الى الله تصير الامور بوردر محب
ومحبوب بو مقامده بر اولور پس نقطۀ صحراى

جبروتده جلوه ایدر پس منصور حلاج
انا الحق و بایزید سبحانی ما اعظم شانی
دیمکدن غیری نه سویلر بو مقامده سالک
اصلا سوز سویلمز خالق سالک کوینده
اولور پس اول مقامدن اوته نجه مقام
اولور و بوندن آیرق نه دولت اولور دریغا
هنوز بشریت مقامی زیر و زبرا ولمق وقتی
دکلدر والا بو معانینک حقیقتی شریعتی
مغلوب ایدردی واذا شئنا بدلنا امثالهم
تبدیلا بیلکه تبدیل ندر خدانک نوری درکه
بنده نک نهادنده حاصل اولور اول نوریله
کندین مشاهده ایلر بل نقذف بالحق على
الباطل فیدمغه فاذا هو زاهق نور
نور نوریله اولوب نارا ورتادن کیدر
قچن آفتاب کله جمله یلدیزلر محوا ولور

بو مقامده سالک مرادندن کچوب کوزین
جملدن یومر و جمله دیده اولور ابو العباس
قصاب سما عنده بو بیتلری دیدی بیت
در دیده دیده دیدها بنهادیم • وانکه زره
دیده خدای دادیم • ناکاه بسر کوی کمال
افتادیم • شد دیر و دیرنی اکنون ازادیم •
معنسی دیمک اولورکه بر کوزیرینه نیجه
کوزلر کوردم پس کوی کماله ایریشیجک
دیده کندی پس آزاد اولدم وقالب
کوکل ایله مناظره ایدوب بو بیتی دیر
بیت ای دل نیجه خواسته زهره یاری •
کرچون تو هلاک کرد بسیاری • یعنی ای
کوکل شول یاری نیجه استرسین نیجه سنک
کبی هلاک ایتدی کوکل دخی بو بیتله جواب
ویردیکه بیت دل کفت که هی شوم بکتای •

این حواستین از بهر چین کار براه یعنی
انکچون استرمکه تا من هلاولدا ولیجق
بن یالکوز قالرم بو سوزلری آنلر بیلور که
انس الهیت محرملریدر اوصاف بشریتدن
اوصاف الهیته ایرشمشلردر بیت
در عشق حدیث آدم وحوا نیست • ای هرکه
از دست او ازما نیست • ماراکوینده که
این سخن زیبا نیست • خرشیدچه مجرمست
کرکس بنیا نیست • ایدرکم عشقده آدم
وحوادن خبرا ولمز هرکیم بشریت مقامنده
اوله اول بزدن دکلدر دیدیلرکم بویله
سوز معقول دکلدر بن دیدمکه کوزکور
اولیجق کونشده کناه قلما زپس بونزت
زیاده نه سعادت اوله کم بن آنی ذکر ایلیم
بعده جمله تمهیدلرده من عرف نفسه فقد
عرف

عرف ربه بیانی کلمشدر طالب اول تاکه مطلوبه
ایریشه سین تمهید اصل خامس ای عزیز
مصطفی علیه السلام دیمشدرکه طلب العلم
فریضة کل مسلم ومسلمة بر بیرده دخی ایدرکه
اطلب العلم ولو بالصین یعنی طلب علم فرضدر
اکر چین ماچینده دخی اولورسه ایدرکه
ص بحر بمکة کان علیه عرش الرحمن حین
لا لیل ولا نهار ص مکده بردریادرکه آنک
اوزرنده عرش رحمن وار ایدی اول زمانکه
لیل ونهار یوغیدی مکه دن مراد اول ما
خلق الله نوری مکه سیدرکه وجه ارضده
اول معمور اولان مکه درتاکه سنک کوکلک
علایقدن خالی وشکسته اولمیه اول نور
حاصل اولماز افمن شرح الله صدره للاسلام
فهو علی نور من ربه صدرده اولان علم

صٓ والقرآن ذی الذکر علمیدر قرآن ارض
مکه درسن مکی اولکمتا عربی اوله سین
من اسلم فهو عربی وقلب المسلم بیت الله
شمدی ای عزیز بلکه علم ایکی نوع اوزره در
بری اولدرکه بیله سنکه آنك رضاسی و
ارادتی آنده در ایکنجی اولدرکه سخط و
ارادتی آنده در بیله سن پس هر نسنکه
مأموردر اشلیه سین وهر نسنکه منهیدر
اشلمیه سین هر علم که بو صفت اوزره اولمیه
اول حجابدر کتشیله معبود اراسنده زیرا
علم معلومی علی ما هو بلمکه دیرلر نه دیو سین
الله تعالینك ذات وصفاتی علمه کلورمی
بلی کلور شول وقتکه علم الهی ایله تخلق
حاصل اوله که تخلقوا باخلاق الله در
چون کشنك دهاننه قطرت قطرة فی فمی

علمت

علمت بها علم الاولین والاخرین دن بر قطره
نصیب ایریشه آتیناه رحمة من عندنا و
علمناه من لدنا علماً ظاهراً وورد ان من العلم
کهیئة المکنون لا یعلم الا العلماء بالله بودر
بوکا علم لدنی دیرلر ای عزیز که مصطفی علیه
السلام ایدر بنی الاسلام علی خمس یعنی
اسلامده بش رکن واردر رکن اول لا اله
الا الله در وایدرکه ان الدین عند الله الاسلام
پس دین اسلام واسلام دیندر اما تفاوتی
اولدرکیم واسبغ علیکم نعمه ظاهرةً وباطنةً
یعنی نعمت اسلام نعمت ظاهره درکه نماز و
صوم وحج وزکوة در وایمان نعمت باطنه
درکم قلبه متعلقدر خدایه وپیغمبرلرینه و
فرشته لرینه وروز قیامته اینانمق کبی اما
قیامتده قلب سلیم کبی نسنه یوقدر کرچه

جمله مؤمنلر مسلمانلردر اما بعض مسلمانلر
اولورکه مؤمن اولماز قالت الاعراب آمنا
قل لم تؤمنوا ولکن قولوا اسلمنا پس ایمان
ندر واسلام ندر وهرکیم الله دن غیریدن
قورتولدی اول مسلمدر وهرکیم جمیع مراد و
مقصوداتدن فارغ اولدی ایکی جهانده امین
اولدی اول مؤمندر زیرا اولودن روایت
اولنور وایدرکه رب عزت ایدرکه جمله خلایق
بنم قوللرمدر مکر بایزیدکه بنم قرنداشمدر
یعنی المؤمن اخ المؤمن یعنی خدانک براسمی
مؤمندر وبایزید دخی مؤمندر دریغا دنلشلرکه
کشی مؤمن اولمز تا خبثی طیبه ایرمیینجه وخبث
آدمیت بشریت جرمیدر وطیب جان ودلدر
زیراکه پاك کلمشدر بیلورمیسنکه جمال اسلامدر
نیچون کورنمز انکیچونکه بت پرست اولدق

زیراکه

زیراکه نفس اماره تمام مطیع اولوب انی
معبود ایدنمشوز افرایت من اتخذ الهه هواه
درجمال اسلام اول وقت کورینور که
خداپرست اوله وُز خدایه مطیع ومنقاد
اوله یوز چونکه هوا ونفسه طپه یوز آنك
بنده سی اولا یوز حضرت رسول علیه الصلوة
والسلام بیوررلرکه ابغض الله عبد فی
الارض الهوی ایدرکه پردهٔ عبادت اولنان
نسنه لرك غایت مرداری هوادر حضرت
ابراهیم علی نبینا وعلیه السلام ایدر واجنبنی
وبنی ان نعبد الاصنام یعنی هوا پرست
اولمقدن کورکه نیجه خوف ایدرلر وماکان
من المشرکین اشیدیجك شکر ایدوب ایدرکه
انی وجهت وجهی للذی فطر السموات و
الارض حنیفا چون مسلم اولدی حنیف

ومستقیم اولدی جمله مؤمنلردن بری که
حارثه در برکون رسول الله اکا دیدی
یا حارثه بوکون صباحه نجه چقدك حارثه
ایتدیکه حق او زره مؤمن چقدم رسول الله
امتحان ایدوب دیدیکه هر نسنه نك حقیقتی
واردر پس ایمانك حقیقتی ندر حارثه ایتدیکه
نفسمی دنیا حالتندن عاری قیلدم وکیجه
صباحه او یانق چقاردم وکونزدخی آج
وصوسز اولدم ویا نمده آلتونله طاش
برابر اولدی صورتِ ایماندر دیو بو وجهله
جواب ویردیلر اما حقیقتدن نشان صورلدقده
جواب بو وجهله ویردیلرکه کأن عرشِ رحمانه
آشکاره نظر ایدردم دخی اهل جنته نظر
ایدردمکه بربرین زیارت ایدرلر دخی اهل
ناره نظر ایدردم جهنمده ینارلردی دیدیکنده

حضرت

حضرت رسول چون بونی ایشتدی دیدیکه
بویله کرك صقین بو مقامدن آیرلمه بو مقام
مؤمن مبتدی مقامیدر مؤمن منتهی مقامی
اولدرکه بر قوش مثابه سنده درکه عالم الهیتده
پرواز ایلربی سبب و بی حیله البته برکون
اکا ایرشور رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیوردر المؤمن بمنزلة الطیر فی اوکارها
والله یرزقها من یشاء بغیر حساب پس بو
رزق لقاء الله درکه بیوررر لا راحة لمؤمن
دون لقاء الله تعالی ای عزیز کشی تصدیقله
اولمق کرك کم تصدیقك اقل مرتبه سی اولدرکه
کشی امتثال اوامر و اجتناب نواهیه باعث
اوله چونکه بو مایه کشی یه حاصل اوله
حرکات وسکناتی حکم شرعیله ایلر وچون
شرعده محکم وراسخ اولور اکا کنز و حقیقتنه

يول كوسترلر وان تطيعوه تهتدوا والذين
جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا چونكه بو
هدايت و بو جواب ظاهر اوله كوكلك تصديق
يقين اولور امير المؤمنين على ابن ابى طالب
رضى الله عنه ايدركه لو كشف الغطاء ما
ازددت يقيناً يعنى پرده آچلسه دخى يقين
آرتميه بو مقام صورتدر اهل دينه و اهل
سلوكه تصديق اول قدر لازم اولور كه عمل
صالحه باعث اولور چونكه عمل صالح و مؤثر
اوله كشى مرتبهٔ يقينه ايريشور چونكه يقينه
ايريشه يوم تبدل الارض غير الارض
كوزينه كورينور دنيا و آخرتده معاينه اولور
شك و شبهه دن برى اولور و شول طائفه دن
اولور كه ابدانهم فى الدنيا وقلوبهم فى الا
خرة پس دنياده يقين اوزره اولور دنياده
كتدكده

كتدكده علم اليقين آنك نقدى اولور هر عظيم
نسنه كه آيينده كوره عين يقين اوله اكر
آخرتدن پرده آچلسه حق اليقين اولور حق اليقين
بر عظيم كاردر و مرتبهٔ بلنددر كه غيرى عملر
آنك يانندە خيال مثابه سنده در اى عزيز
رسول الله صلى الله عليه وسلم بيورركه الايمان
بضعة و سبعون شعبة ادناها اماطة الاذى
عن الطريق واعلاها شهادت ان لا اله الا الله
ايدر ايمانك ادنا رتبه سى دنيايى ترك
ايتمكدر و اعلا مرتبه سى لا اله الا الله
اولور درېغا رسول الله عليه السلام ايدر
خلقى قتل ايتمك كركدر تا لا اله الا الله
محمد رسول الله ديينجه چون بويله ديرلر
قانلرى و مالّرى معصوم اولور و كذا قورتلديلر
اى عزيز هر كشى كه دنيايه مشغول اوله دخى

الايمان بيانى

لا اله الا الله دیه بونك فائده سی همان قلیجون
باش قورتر مقدر دریغاکه بی همتلر وطار
کوزلولر یانده شویله درکه بو کلمه نی همات
زبانیله دیمك راست اوله ای عزیز نیجه در
بلملرکه سن لا اله الا الله دن نه ذوق اتمش سن در
جهد ایله که لا اله دن کچوب الا الله ایریشه
سین که امین اوله سین لا اله الا الله حصنی
فمن دخل حصنی امن من عذابی ای عزیز چونکه
نقطهٔ کبریاء الله ذات احدیتدن لایزال و
لم یزل دورنده که قدمدر قدم فردی هیچ
بر نسنه اوزرینه کم نزول اتمدی تا که صحرای
صفاتی عالم ذاته دوشدی پس بودکلدر
الا که جمالدرکه وما ارسلناك الا رحمة للعالمین
و دخی جلالدرکه وان علیك لعنتی الی یوم
الدین پس ابلیس جلاله مظهر اولدی دریغا

کندی دیلمدنکه نه دیدیکم بلمزم لا اله عالم
عبودیت و فطرتدر و الا الله عالم الهیت
و ولایت و عزتدر دریغا چون سالکلرك
رؤیتی لا اله مقامنده اوله خلق الخلق فی ظلمة
بودر آندن کچوب که الا الله مقامنه ایریشه
دائرهٔ خدایه کلورلر ثم رش علیهم من نوره
بودرکه لا اله دائرهٔ نفی در اول قدمی اول
دائره ده قومق کرك لکن متوقف و ساکن
اولمق کرك که اکر بو مقامده سکون و توقف
اوله سالکه شرك و زنا دیو زکو ستر ریس
الا الله دن نه خبری اولور دیو زبیك سالك
و طالب الا اللهی کوررسنکه دائرهٔ نفی
لاده قدم قور الا الله که کوهری طمعنه
دوشر اما چون ما دون الله بادیه سین
یا بانه ایلتدیلر حضرت الا الله یا سیانی

آنلرنی خیران وسرکردان ایدربیلورمسنکه
پاسبان کیمدر غلام صفت قهردرکه ابلیسدر (دربان ایت)
آنلرك یولین اوروب اول بیچاره لری عالم
نفی لاده قورهوا پرست ونفس پرست اولورلر
دریغا بیلورمیسنکه نه خطرلر قومشده هر
برعالمی وصدهزار جانی دائرۀ لاده سر
کردان قلمشدر بویولده جان اولدرکه الا الله
ایریشه اول جانکه الا اللهه وارمیه کمالیت
جانی یوقدر اما چونکه جذبات حضرت
برجذبه ایریشه کشی آنك الندن نجات و
خلاص بولوب وان جندنا لهم الغالبون
آنك ناصری اولور نصر من الله وفتح قریب
آکا توقیع اولوربیت افکنده دلم درخت
بمنزل کاهی ٭ کانجا بزده هیچ دلیل راهی ٭
چون من دو هزار عاشق اندر راهی ٭ می کشته

شودکه

شودکه می نیابد آهی ٭ ایدرکه کوکلم برمنزلکاه
ایدندیکه آنده هیچ دلیل وارمز بریردرکه
هرکون بنم کبی صدهزار عاشق جان ویرر
پس آنك غلبه سی کاهلره دریوخسه مخلصلره
دست رسی یوقدر انما سلطانه علی الذین
یتولونه والذینهم به مشرکون بنده لر
اول وقت مخلص اولورلرکه ابلیس لعینك
نجه لر دریغا سالك مخلصی بربیرده ایلتورلرکه
محمد رسول الله نورنی اکا عرض ایدرلرتاکه
نفس محمدی علیه السلام حضرتلرینی بلور
پس آندن معرفت حق حاصل اولور دریغاکه
محمد رسول الله نورنی الا الله نورینه متصل
بیله سین شرك اولور بوشرکدن دخی کچمك
کرك آنکیچونکه مصطفی علیه السلام بیوردیکه
اعوذبك من الشرك والشك دریغا بلورمسین

تنبیه

انده دقیقه سلوک است

بونه شکردر الله نورنی نور محمد پرده سنده
کورمکدر یعنی خدایی محمد رسول الله
پرده سنده کورمکدر کرچه مبتدی یه نور
خدایی نور محمد پرده سندن غیریده کورمك
اولمز اما چون منتهی اوله نور محمد علیه
السلام آرادن کیدر وجهت وجهی للذی
فطر السموات والارض حاصل اولور
ان
لاتعبدوا الا ایاه مخلصین مقامنه ایرر
دریغا کرچه فهم اتمزسن اما ایشتکه
سالکی منتهی ایچون ایکی مقام واردر مقام
اول لا اله الا الله نورنی محمد رسول الله
پرده سندن شویله کوررکه ماهتابی آفتاب
اورتا سنده کوررکبی ایکنجی مقام اولدرکه
نور محمدی الله نورنده شویله کوره که
کوکب نورنی نور ماهتابده کوررکبی دریغاکه

پس

44

پس لا اله الا الله دن حروف سویلرسین
وحروف ایشیدرسین اما بایزید بونن توبه
ایلرکه خلق کناهدن توبه ایلرکبی باخصوص
رسول الله علیه السلام بیوررکه افضل ما
قلته انا والنبیون من قبلی لا اله الا الله
انکیچونکه لا اله الا الله دیمك برکونه ولا اله الا
الله اولمق برکونه دخی الله حقیچونکه اکر لا اله
الا الله جمالی بر ذره ملك وملکوته کورینه تمو
یوق ایلردی صبر ایله که تا لا اله الا الله ده
روی اوله سین پس شویلکه نصیب عینك
اوله لا اله الا الله کندی اولورسین پس بو
ساعت مؤمن اولورسین پس معلوم اولدیکه
امت لا اله الا الله دیدکلری پیغمبرلر دیدکلری
کبی دکلدیمش ای عزیز بوورقلری ایشتمك
وسویلمك وبلمك هرکشنك ایشی دکلدر آنی

شونلر ایشیدرکه قلبلرنده ایمان اوله ایدرلرکه
تاکه روح اعظم خلق اولندی الله دیمکه آغاز
اتمش وبنه شمدیکه الله دیمک اوزره دیر
وبنه قیامتده دخی الله دیمک اوزره حشر
اولور دخی هنوز بنه اللهه ایرشمه مشدر
دریغا بو خلق عجب قاصر فهملردر وحقیقتلر
غافللردر ایکنجی رکن نمازدرکه حق تعالی
بیان وشرح ایدوب ایدرکه حافظوا علی
الصلوة والصلوة الوسطی دخی مصطفی
علیه السلام ایدرکه الصلوة عماد الدین
یعنی نماز دینک دراکیدر ودخی ایدرکه
المصلی یناجی ربه اما نمازک صحتی طهارته
موقوفدر اول درجه کشی اعضاسین
نجاستدن پاک اتمکدر ایکنجی درجه قلبن
چرکین خویلردن پاک اتمکدر کبر وبخل وحرص

کبی

کبی چونکه توبه وریاضت ایله بد خویلردن
پاک اوله سین تجرید وضوء اتمش اولورسین
آب توبه ایله من جدد الوضوء جدد الله
ایمانه بو معنیدر شیخ شبلی رحمة الله علیه
ایدر وضوء انفصالدر وصلوة اتصالدر
هرکیم منفصل اولمیه یعنی بد خویلردن
آیرلمیه خدایه متصل اولمز لا یقبل الله الصلوة
بغیر طهور امدی پس بو ذکر اولنان
بو وجهله اولمسه هیچ نماز مقبول اولماز
ای عزیز نمازک شرائطی چوقدر اندن
بری قبله در اکرچه قالب قبله سی کعبه در
اما جان قبله سی اول مکه درکه سنکم بیورر
ص بحر بمکه کان علیه عرش الرحمن حین
لا لیل ولا نهار بو مقامده سنک خاطرکه
کلورکه صلوة ندر بلکه صلوة وصلتدن

مشتقدر و وصلت بنده نك حقیله مناجاتیدر
المصلی یناجی ربه بودر و بیوررکه والذین هم
علی صلاتهم دائمون و بو اول نمازدرکه
مجرد قیام و رکوع و سجودکم بندن و سندن
واقع اولور نجم الدین دایه تفسیرنده ایدرکه
نمازك هستی آدمك جانی عالم سفلی تعلقندن
کسلوب عالم روحانی علویه یه چقمادر
وجمیع مرتبهٔ انسانیدن وحیوانیدن
ودنیاویه دن کسلمکدر و بو نمازدن
عبد الله بتا بیان ایدوب دیرکه طاعتدن
حلاوت آلمق خدادن خشیته باعثدر بلکه تنبیه
حلاوتی طاعتی بیورندن آلمقدر کرکدر فویل
للمصلین الذین هم عن صلوتهم ساهون یعنی
وای شونلره که نمازلرنده غافلردر رسول
علیه السلام بیوردیلر یأتی علی الناس زمان

یجتمعون

یجتمعون فی المساجد ویصلون ولیس فیها
بینهم مسلمك نمازا ولدرکه ابراهیم علیه
السلام وعلی نبینا الهام آنك طالبیدر ایدرکه
رب اجعلنی مقیم الصلوة ومن ذریتی ای
عزیز خدانك صلوتی بودرکه قولنه سوز
سویلیه و قولك صلوتی بودرکه ربنه حمد
ایدوب رازین سویلیه ایدرلرکه اول کیجه که
رسول حضرتنی معراجه ایلتدیلر بریره
واردیلکه اول مقامده اکا دوردیدیلر
ایتدیکه نیچون ایتدیلرکه ربك نماز قیلور
ایتدیلرکه آنك نمازی ندر دیدیلرکه کندو
کندین مدح ایدرکه سبوح قدوس رب الملائکة
والروح ای عزیز بو حدیثکه الانبیاء احیاء
یصلون فی قبورهم ندیمکدر دخی صوت
الدیك صلوتی ندر معلوم اوله بونی اشتکه

برکون شیخ شبلی نماز قلمغه قالقدی اماچوق
زمان شویله طورروب آخرصکره نماز
قیلدی فارغ اولیجق صکره دیدیکه واویلا
اکر نماز قیلورسق منکر اولورز واکر قلمز
سق کافر اولورز پس نمازك شرحین اشتدك
صلوتك دخی شرحن ایشتکه چون مصلی
دیه الله اکبر همان کندیدن فارغ اولمقدر
بل نقذف بالحق علی الباطل قیرمغه بو
معنی در قدجاء الحق وذهق الباطل یعنی
چون قدیم کلدی حادث کتدی وصلت کشی
کندونی آتشه برا قمقدر شویلکه کشنك
نفسنی کم کندیله اوله حق آنکله آشنا اولمز
پروانه عاشق آتشدر چون کندین آتشه
اوره آتش آنی قبول ایدوب وجود پروانه
غیریدر نفی غیریت ایلر همان آتش اولور

نسه

47 پس وصلت اولدرکه کشنك اصلا وجودنی
قالمیه دریغا بلمزمکه نه سویلرین بومقامده
اصلا جهت اولمز هرنسنه که جان یوزنی
اکا کوستره اول قبله در فاینما تولوا فثم
وجه الله بودر بومقامده نه کیجه ونه کوندز
قالور پس بش وقت نماز نیجه میسر اولور
لیس عندی لاصباح ولامساء پس بو
مقامده علی صلوتهم دائمون اولورلر
ای عزیز نمازك برشرطی دخی نیتدر که
نماز آنکله منعقد اولور بیلورمیسین نیت
ندر سهل بن عبدالله تستریدن ایشتکه ایدر
نیت اوچ حرفدر نون نوره اشارتدر
حرف یا یدالله درعبر اوزرینه حرف
تا هدایه در الاعمال بنیات بودر وبو
معنیدر نیت کسب علمندن دکلدر بلکه

عطا عالمندندر بو نکچوندرکه بشر حافی حسن
بصری اوزرینه نماز قلمدی دیدیکه نیتم
حاضر کلمیدر و شیخ طاوسی یه ایتدیلرکه
بزه دعا ایله دیدیکه صبر ایلك دعا اتمك
نیتن بولاین دیدی چون نیتی ایشتدککه
حضرت رسول علیه السلام بیوررلرکه
لا صلوة الا بفاتحة الکتاب یعنی فاتحه سز
نماز درست اولماز امدی شرح فاتحة
الکتاب ندر ایشتکه بسم الله دیمك اولمز
الا ضرورت دیمك الرحمن الرحیم آنك
سهر صفاتیدرکه ذات اوزرینه قوربس
الحمد لله شکردر تربیت رحمة کم الرحمن
الرحیم دن حاصل اولور رب العالمین
بر مهردخی درکه پس الرحمن الرحیم تربیة
لازم اولدوغیچوندر مالك یوم الدین

دنیایی

دنیایی آخرت آیینه سنده کورمکدر ودنیاده
آخرتك یری یوقدر پس امدی بو شرابدن
مست اولوب ینه کندویه کلیجك دیرسین
ایاك نعبد سکا عبادت ایدرم مقام
عبودیته کلورسین پس ینه حال استغراق
یاد ایلیوب عوننی خدادن استیوب اولکی
حالی طمع ایلیوب وایاك نستعین دیرسین
واول مقامی طالب اولوب اهدنا الصراط
المستقیم دیرسین شوق الهی شرابن نوش
ایتدیکك یارانك یاد ایدوب صراط الذین
انعمت علیهم دیرسین پس محجوبلر ومحروملری
کوروب قیوده قالمشلردر غیر المغضوب
علیهم ولا الضالین دیرسین پس امدی
معلوم اولدیکه لا صلوة الا بفاتحة
الکتاب ندر اشته بودر پس سن کندوکه

نیچون لاف ایدرسنکه نمازقیلورم دیو
هیهات هیهات بیچاره لرکه بیکانه لك
هواسنده کیتمشلردر زنهار که آشنا
اوله کوروا وچنجی رکن زکاتدر مصطفی
علیه الصلوة والسلام بیوررکه الزکوة
قنطرة الاسلام اول طائفه نك که
مالی واردر ماللرینك زکوة آنلره واجبدر
وآنك کیفیتن بلمك واجبدر اما بلمزمکه
انما الصدقات للفقراء والمساکین و
العاملین علیها الآیة بوسکز طائفدن
پس نه فهم ایتدیك که بونلر کیملردر عمرکده
برین الله کتوردکمی حال ندر پس امری
بونلری که علما دیرلر آنلر غیریدر ومحققلر
دیدوکی غیریدر بوجهان اکرچه خزانه
دوستلری ایچون خلقا ولنمشدر اما انلر

کندو

کندولرنی کاروکسبه ودنیایه ویرمزلر
پس زکوتی آنلره ویرمك کرك که مالك
اصلی وفرعی آنلرکچوندر که تا آنلرك
قالبینك بقاسنه مدارا اوله اما بوایکی
طائفیه که مال وزکوة ویرمك آنلرك
نعمتیدر آنلرك خود مالی اولماز آنلرك
علم اخرویسی واردر که لاکنز انفع من
العلم پس بو علم خزینه سندن محتاج
مریدلره زکوة ونصیب ویرمك کرك
العلم لا یحل منعه اما آنی هرکشنك
حوصله سی تحمل ایتدیکی مقدار ایثار
کرك که کلموا الناس علی قدر عقولهم پس
شول کنزکه کنت کنزا مخفیا فاحببت ان
اعرف فخلقت الخلق مضموننده حاصلدر
دخی آنلرکه بو کنزدن مرزوقلردر ومما

رزقناهم ينفقون ايله عامل اولنوب بو
كنزدن هر محتاجه كه اهل حال اوله نصيب
بخش اولالركه وعامهٔ خلق آنلرك دعالري
بركاتنده بلادن و رنجدن خلاص اولالر
وقيامت كوننده دخي خدانك رحمتي زكوتن
ايتا ايدوب هر بري يتمش محجوب ومستحق
عقوبت دردمندي خلاص ايدوب اهل
جنت ايده لر امري بيلورمسنكه كنت كنزاً
مخفياً خزينه سنك زكوتي ندر بو بر كنج
رحمتدر كه كتب ربكم على نفسه الرحمة
پس بو كنجك زكوتن كيمه ويرمك كركدر
وكيملر آلمق كرك وما ارسلناك الا رحمةً
للعالمين بو سوزه شاهددر كه زيرا رسول
الله صلى الله عليه وسلم بو رحمتي خلقه
تقسيم ايتدي خواصنه وعوامنه هر كشينك

استعداد

استعدادينه كوره بيورركه ما صبّ الله في
صدري شيئاً الا وصببته في صدر ابو بكر
رضي الله عنه پس شراب معرفتي نوش ايله
اما اهل من مزيد طلب قيل ودوردنجي ركن
اسلام صومدر وصوم شرعيده اكل و
شرب وجماعي زمان معيّنده ترك ايتمكه
ديرلر اما صوم اهل حقيقت قتنده اكل
طعام وشرابدن عبارتدر نيجه طعام و
شراب كه ابيت عند ربي يطعمني ويسقيني
طعام وشرابيدر بو صومه صوم معنوي
وصوم جان ديرلر بو صومك جزاسي خدادن
غيري دكلدر الصوم لي وانا اجزيه بودر
يعني آنك جزاسي بنم ديمكدر بري اولوردن
ايدركه صوم رؤية الله ايچون غيرك
رؤيتندن غيبتدر بو صومك افطاري

لقاء الله تعالى در آنكچونكه حبيب الله بيورر
للصيام فرحتان فرحة عند افطاره وفرحة
عند لقاء ربه دريغا بو خبردن نه فهمدا تركه
ايدر صوموا الرؤية وافطروا الرؤية اول
صومدن نيچه خبر ويريله كه ابتداسى خدادن
صوم اوله وافطارى خدا ايله اوله
بس كشى كاه صايم اولوب كاه مفطر
اولمق كرك اكر دائم صوم اوزره اولورسه
محروم اولور واكر هر زمان افطار اوزره
اوله يك رنككلك اولور نتكم مصطفى عليه
الصلوة والسلام بيورمشلردركم من صام
الابد فلا صام ولا افطر بس امدى
صائم ابدا ولدركم آنك صفتى در وغيريكه
بيورركه صوموا ساعةً وافطروا ساعةً
اى عزيز بلدمكه هر طائفه نك صومى وافطارى

ندر و بشنجى ركن حج در كه حضرت حق جل ١٢ كى
وعلا بيورر ولله على الناس حج البيت من
استطاع اليه سبيلا اى عزيز بلكه خدانك
يولى نه صاغدن ونه صولدن ونه يوكسكدن
ونه آلچقدن نه اوزاقدن ونه يقيندن اولور
بلكه همان كوكلده در و بر قدمدر ايدركه
دع نفسك فتعالى يعنى كندكدن كچده بو
ميدانه كل حضرت محمددن عليه السلام
صوردبلر خدا قنده در بيورديلركه قلوبنك
كوكللرنده در قلب المؤمن بيت الله بودر
كوكل استه كه اصل حج كوكل حجيدر كوكلى
قنده اوله ديرسك ايشتكه قلب المؤمن
بين الاصبعين من اصابع الرحمن اى عزيز
صورت حج هر كشنك ايشيدر اما حقيقت
حجى هر كشنك ايشى دكلدر اكرچه حج بولنده

آلتون اقچه کیدر اما حق یولنده جان و
دل کیدر پس بو مقام شول کشیه مسلمدر که
جاندن کچه من استطاع الیه سبیلا
بودر که حکایت اولنور که عمر ابن خطاب
رضی الله عنه برکون حجر الاسودی
تقبیل ایدوب ایتدی که ای حجر اسود بلورم که
سن بیزه نه نفع و نه ضرر ایدر بر طاشسن
اکر رسول الله صلی الله علیه وسلم سنی
تقبیل اتمسه بن دخی اتمزدم حضرت علی
کرم الله وجهه بیوردیلر که یا عمر بلکه اول
حجر اسود نافع و ضاردر که عهدنامه اول
انده مندرجدر پس بوسه فی اول عهد
نامیه ایدرلر بوخسه حجره اتمزلر و جمال
کعبه بو صورت و بو دیوار دکلدر که آنی
حاجیلر کوررلر بلکه اول نوردر که قیامتده
احسن

احسن صورتله کلوب زائرلره شفیع اولور
ای عزیز هیچ عمرکده برکره روح اعظمی
حج اتمش میسین درکه الجمعة حج المساکین
مکر ایشتمدکمی که ابو بایزید بسطامی رحمة
الله برکون برکمسیه راست کلدی دیدیکه
قنده کیدرسین ایتدیکه حجه کیده رم دیدیکه
نک وار ایتدی یدی اقچم وار دیدیکه اقچه‌یی
بکا ویرده بنی یدی کره طواف ایله حجک
تمام اولوردیدی و اصلی بودرکه اول
ما خلق الله روحی قالب بنا زنده ایدی
پس آنکله زیارت کعبه حاصل اولدی
بیت محراب جهان جمال رخساره
ماست • سلطان جهان دردل بیچاره
ماست • شور و شر و شرك و توحید و یقین
• درکوشه دیده ها خوبچواره ماست •

وشول اقوال وشول افعال وحركاتكه
حج يولنده واقع اولور هربرنده برسر وار
وهربرنده بررمز واردر لكن بركوزی آچق
كمسه كرك تاكه آنی فهم ايليه امدی هنوز
قالبلر يوغيكن روحلر زيارت حج ايدرلردی
واذن في الناس بالحج يأتوك رجالا دريغاكه
بشريت مانعدر كعبه ربوبيته ايرشمكه
ويا ربوبيت صحرای صورتده كله هركشی كه صورت
كعبه سنه واره كندين كورر وهركيم كوكل
كعبه سنه واره خدايی كورر ان شاء الله
تعالی بركون اولا كه هرنسنه نك اصل و
فرعنه واقف اولوب نه ديديكمزی بيله سين
والله ذو الفضل العظيم تمهيد اصل سادس
ای عزيز ايشت مصطفی عليه السلام
بيورر من عشق فعف ثم كتم فمات مات شهيدا

ايدركه

ايدركه بركشی عاشق اولسه وعفت وكتمانی
بيشه اتسه وبو دردن اولسه شهيد اولور
بو تمهيدده عالم عشقی بسط ايده لم كه هر
ياركه عشقدن بحث ايتمك مراد اقسام عشق بنی
قومز آشفته وحيران ايدر وبو جمله ايله
بنه بكا غالب اولوب مغلوب ايدر بو
يولده كشی يه عشق لازمدر فرضدر دريغا
اكر خالقی عشقی يوغيسه باری مخلوق
عشقين مهيا ايله كه بو كلماتك قدرين بيله سن
دريغا كه عشقدن نه نشان ويره كه ونه بيان
اولنه ونه عبارتله تعبير اولنه عشق بر
كشيه مسلمدركه كنديدن محجوب وارين عشقه
ايثار ايتمش اوله عشق بر آتشدر كه هر
قنده اولسه آندن غيری نسنه اولماز
وهر نيه بولسه يقر كندويه دوندرر ای عزيز

خدایه ایرشمك فرضدر عشق بنده یی خدایه
ایرشدرر وایرشدرد وکنزه شبهه یوقدر
انکچون عشق دخی فرضدر زیرا حیات
عشقدر ومات عشقسزلقدر ای عزیز
مجنون صفت کزکدرکه نام لیلی اشترکده
جان ویره بو یرده بس فارغ کشیه عشق
لیلادن نه خبر وارد رطا لبك ایشی بودرکه
کندیده عشقدن غیری اولمیه زیرا وجود
عاشق عشقله در عشقسز نیجه زندکانی
ایلر حیات عشقدندر ومماتی عشقسز
لقدندر سوداى عشقه دوشن جمله جهاندن
یکدر وجود عشق جمله عقللردن یکدرو
هر کشی که عاشق اولمیه خود بین وخودرای
اولور کاشکه جمله عالم عاشق اولیدی
تا دوکلی زمانده زنده بادرد اولورلردی

ای عزیز پروانه آتش عشقدن ینار انکچون
آتشسز قرار اتمز وآتشده وجودی قلماز
تا اول وقتکه آتش عشق آنی شویله بیقرار
ایلرکه جمله عالمه آکا آتش اولور چون
آتشه کله کندین آتشه اورر زیرا آتشدن
غیری بلمز زیرا کندی عشقی آتشدر عاشق
باکمالك بدایتی بودر معشوقی اونیره
زیرا عاشقك حسابی عشقله در معشوقیله
نه حسابی واردر وآنك عشقدن مقصودی
ینه عشقدر زیرا آنك حیاتی عشقله در
عشقسز اولمز بلکه عشقده حالت اولورکه
کشی کندویی بیله فرامرش ایلر و بو دخی
واقع اولورکه عاشق عشقدن شویله غم
وغصه کوررکه نه هجراندن ونه وصالی یادنه
کلور ای عزیز بلمکه عشق خالقی می سویلیم

ویا عشق مخلوقی سویلیم عشقلر جمله
اوچ نوعدر اما هر برنده مختلف درجه‌لر
واردر بری عشق صغیردر بری عشق
وسط در وبری عشق کبیردر عشق
صغیر وعشق وسط بزم عشقمزدر دریغا
سویلمکه قدرت یوقدرکه سن مختصر فهم
ایده سین ای عزیز برشمهٔ رمزیله دیلم
سن معذورسنکه هرکز کهیعص نکا
غمزه اولمش دکلدر تا عشقک قدری حاصل
اوله مصطفی علیه السلام بیورر ان لله
سبعین الف حجاب من نور لو کشفها
لاحترقت سبحات وجهه ما انتهی الیه
بصره بو حجابلر ظلمتدن ونوردر خواصه
اخص خواصه صفات الله دن غیری
حجاب یوقدر اما عوامه بو حجابلردن

غیری

غیری دخی حجاب چوقدر بعضیسی نورانی
وبعضیسی ظلمانی شهوت وغضب کبر
وبخل وحب دنیا ومال وجاه وریا و
حرص وطمع وغفلت دخی بونک کبی
اخلاق ذمیمه ونورانی حجابلر حب نماز
حب صوم وحب صدقه واذکار وسائر
اخلاق حمیده الله نور السموات والارض
آفتابن آیینه محمد سز کورمک اولمز کوز
ینار آیینه واسطه سیله جمال آفتابی
علی الدوام مطالعه اتمک اولور چونکه
آیینه سز معشوق کورمک محال اوله
ضروری پرده ایله کورمک کرک عاشق
منتهی کبریاء وعظمت پرده سندن غیرینه
محتاج دکلدر حضرت محمد علیه السلام
ایدرکه ما بینهم وبین ان نظروا الی ربهم

فی الجنة الارداء الکبریاء علی وجهه ایدر
جنتده ربیلرین کوردکده پردهٔ رداء کبریا
اولور اکر دیرسك کم رسول علیه السلامك
عشقده آیینه سی ندر اشتکه حضرت حق
ندیر لقد رأی من آیات ربه الکبری ابوبکر
صدیق رضی الله عنه سؤال ایتدیکه یا
رسول الله اول آیة کبری ندر دیدیلرکه
حضرت حقی کوردم بر روضهٔ خضراده
آنکله بنم آرالغمده همان آق یاقوتدن بر
پرده وار ایدی بو سوزی فهم ایدن
کشیه جانم قربان اولسون برکون رسول
الله صلی الله علیه وسلم جبرائیله صوردی
یا جبرائیل هل رأیت ربی جبرائیل جواب
ویردیکه آنکله بنم آرامده نوردن یتمش
بیك حجاب واردر اکر بربینك یانینه وارم

یناررم ای عزیز موسی علیه السلام دیدیکم
وقربناه نجیا دیدی بو آیتك تفسیرنده
مجاهد دیرکه عرشدن یوقارو نوردن
وظلمتدن یتمش بیك حجاب واردر پس
موسی علیه السلام سلوك ایتدی جمله
حجابلری کچدی بر حجاب قالدی موسی
علیه السلام برآواز ایشتدیکه نودی من
شاطئ الواد الایمن فی البقعة المبارکة
من الشجرة ان یا موسی انی انا الله رب
العالمین بلکه بو درخت نور محمددر زیرا
کلام ورؤیت آنك واسطه سیله میسردر
دریغا بیلورمسنکه بو پرده لر نیچون قونمشدر
آنکچونکه عاشق عشقده کون کوندن پخته
اولوب کوزی نوره آلشه کم لقاء الله
کورمکه استعداد کله ای عزیز جمال لیلی

مطلب درخت موسی نور احمد است

بردانه درکه دام اوستنه قونمشدر یعنی
صیاد ازل استدیکه کندی عشقنی مجنونك
کوکلنه قویه اما مجنونده اول طاقت یوغیدیکه
ازل تابشنه تحمل ایدیدی پس اول آنی
عشق لیلی ایله پخته اتدیلر تاکه عشق الهی
یوکنه تحمل ایده مقصود بودرکه ذات آفتاب
اکرچه نوازنده در اما شعاعی سوزنده در
بو اول مقامدرکه عاشق معشوقسز اولمز
وآنك جمالنسز طاقت وحیاتی یوقدر وصل
معشوقله دخی قرار طوتمز وصل یوکنی چکمکه
قادر اولماز وآنك جمالنی کورمکه قادر
اولماز زیراکه معشوق دیدهٔ عاشقی یقار
تاکه کندویه همرنك اوله ای عزیز خاطره
کتور اول کونی که الست بربکم جمالی سکا
جلوه ایتدی هیچ برجان یوقدرکه آنی کورمیه

وایشتمیه

وایشتمیه اما بعض حجابلر غالب اولوب
بعضیسی اونتدی وبعضیسنه خود مقام
اوله یول ویرمدیلر اما بعضی عارف و
دانا کلدی وکندی دریغا دنیا شغلی مانع درکه
عشق لم یزل رختن صحرای صورته کتوره
مکرکه مصلحت بونده بیکانه لرك اوکنه پردهٔ
غفلت قونمشدرکه تا عشقدن دور اولالر
بوطائفه دن بو وجهله بیوررکه یعلمون
ظاهرا من الحیاة الدنیا وهم عن الاخرة
هم غافلون عشق برمعیندرکه جمله کسره
واردر اما معشوقك هواسنده اولمزلر
بوغفلت بدبختلر نشانیدر اما برغفلتکه
سعادتدن حاصل اولور اکا سهو دیرلر
نتکم رسول الله بیوررکه بن سهوا تمزین اما
اتدیرلر حبب الی من دنیاکم ثلثة بومعنیدر

اکر اکا تمازونسا وطیب محبوب اولمسه دنیاده
ذره قدر قرار اتمزدی بو اوج کونه محبتی آنک
قلبنه دنیا قراری ایچون قید قیلنمشدر تاکه
دنیاده بر قاج کون زحمت خلقی اختیار اتدی
واکر نه او قندن دنیا قندن وهمت محمدی
قندن وشغل خلق قندن عاشق مبتدی که
دنیا اکا حجاب اولمشدر هنوز پخته اولمش
دکلدر آنکچون سر عشقه یول بولمز آشفته
ومدهوش اولدی اما کندو بلمزکه نولدی
دائما محزون واندوهکین اولوب بیقرار
یورر نه سردر بلمزکه نولدی مثلا اون یاشنده
اوغلان بالغ اولمدین عورت سور اما مرادنه
ایرشمکه کندوده لیاقت یوق چونکه بالغ اوله
مردانه قصد ایلر اکر مراد حاصل اوله
فهو المراد واکر نه دروننده مقصوده شروع

ایدر

ایدر وبو طائفه دن بعض اولور که اصلا
کندونه نه حال اولدوغن بلمزدر مانده و
متحیر و مضطرب یورر بلمزکه کندونه الست
بربکم مقامنده بر حالت ایریشوب وآندن
بر حیال قالمشدر واول حیالدن متحیر
وآشفته اولمشدر طالب ایدرکه شکله
بردخی اول حاله ایریشیدمکه تا بولومك
نشانن الله کتوریدم که عیانه ایریشیدم
ای عزیز اکرچه بو طریق عیانی فراغتله
دخی حاصل اولور اما معشوق عشقیله
اولدوغی کبی اولماز ای عزیز بلکل که
جمال لیلی ایدرکه ای مجنون اکر بر غمزه
ایدر رسم صد هزار مجنون صفت بزم
غمزه مزه فتاده سی اولور مجنون دخی
ایدرکه فارغ اوله اکرچه سنك غمزك

مجنونه فنا ویررسه وینه وصال لطفك
اکا بقا ویرر یعنی اکرچه فنا معشوقدن
ایسه بقا دخی ینه اندندر عشق محرملری
بلورلرکه عشق نه نسنه در اما نامردلره
ومحتشملره عشقدن برعلامت وملامتدن
غیری نسنه حاصل اولماز خلعت عشق هر
کسه ویرلمز وهرکشی عشقه لایق اولماز
وهرکشی که عشقه لایق اوله خدایه لایق
اولور عشق سوزی عاشقدن غیری کمسیه
قوزی افسانه کلور اومقوله کمسیه دعوای
عشق حرامدر اکثر اهل الجنة البله و
للمجالسته قوم آخرون هرکشی که جنت
استیه اکا ابله دیرلر اکثر خلق طالب بهشت
اولدی زیرا که بهشت نفس ودل مرادیدر
اما عشق جان وحقیقت مرادیدر بوحدیث
ایشتکم

ایشتکم محمد علیه السلام ایدر اذا احب وسی
الله عبداً عشقه وعشقه فیقول عبدی انت
عاشقی ومحبی وانا عاشق لك ومحب لك
ان اردت ام لم ترد ایدرکم حق تعالی بر
قولن سور دخی دیرکه قولم بن سنی سورم
وسن دخی سورسن کرك سنك مرادك اولسون
کرك اولمسون محصل عاشقك بقاسی
عشقیله در اما نه فائده که مرشد کامل اله
کیروب کشی یه الست مقامندن خبر تمام
کرك تا مست اوله کون ومکان اکا خادم
اوله تاکه بسم الله قپوسی سنك یوزیکه
کشاده اولوب نقطهٔ باء بسم الله اولهسن
علی ابن ابی طالب کرم الله وجهه انا
نقطة تحت الباء نقطهٔ بسم الله اصل
بسم الله دن دکلدر وبسم الله دن غیری

دخی دکلدر و بسم الله اکا محتاجدرکه اصل
بسم الله آنکله ظهور ایدر امّا نقطهٔ اسم
اولمیجق هیچ اولور ای عزیز بیلورمسنکه
بزم شاهدمز کیمدر و بزکیمه شاهد اولدق
اشته عشق کبیر و عشق میانه شرحین بو
آیة که شاهد و مشهود بو ایکی شاهدی
بیانی ایلر عشق میانده شاهد و مشهود
اورته سنده فرق واردر امّا نهایت
اولدرکه بونلرک ارا سنده فرق اولمیه
امّا چونکه عاشق منتهی عشق اوله عشق
و شاهد و مشهود دخی بر اولوب مشهود
شاهد و شاهد مشهود اولور محققلر مذهبنده
بو مقامه کمال اتحاد دیرلر و بوندن غیری
مذهب دخی یوقدر شاهد و مشهودک شر
حنک بیانی اونجی تمهیدده تمام اولور

ان

ان شاء الله زیرا خدا محبلرینک مذهبی خدادر
و عشق مذهبی درچون خدایی کوره لر
لقاء الله آنلره دین و مذهب اولور و چون
محمّدی کوره لر لقاء محمّدی یه آنلره ایمان
اولور و چون ابلیسی کوره لر بو مقام
آنلرک یاننده کفر اولور پس معلوم اولدیکه
بو جماعتک کفری و ایمانی ندر بو بیتلرده
و بو معنیلرده درج اولنمشدرکه ذکر اولنور
بونلردر بیت دین ما روی جمال آن بت
جانانه است ٭ کفر ما آن ذلف و ابروی
سیه ترکانه است ٭ از جمال خد و خالش
عقل و ما دیوانه است ٭ ور شراب عشقش
این هردو جهان میخانه است ٭ روح ما خود
از راست و قلب ما بتخانه است ٭ هرکرا ملت
نه اینست او ز ما بیگانه است ٭ پس شاهدی

بلدك خد وخالی وذلف ابرو وشاهر ندر
بيل ای عزيز تا ارشميبجه بلمزسنكه خدو
خال معشوق چهرهٔ نور محمد الرسول الله
دن غيری دكلدر كه اول ما خلق الله نوری
نورا حمد خد وخال اولمش نورا حمد جمالنه
اكراعتقادك يوغيسه لا اله الا الله محمد
رسول الله ديكه بيله سين دريغا كه اكر
كوكل الده اوليدی ديرايدی عاشقك
خد وخالی ومعشوق سرلری نه كونه ايدوكن
ديرايدی اما نه فائده كه كوكل ينه بو خدو
خالده كم اولمشدر ای عزيزا كر بو مقامه
ايريشه سين كافرلكی جانيله صاتون
آلرسيك اما صبرايله كه ايريشه سين اول
وقت بنی معذور طوته سين كه بوسوزلری
سويلرم هيچ مسلمانی كافر كوردكمی كه حسن

جمال

جمال محمد رسول الله دن جمله مؤمنلر
كافر اولديلر اما هيچ كمسنك خبری يوقدر كه
بو كفره ايرشميبجه سرحد ايمانه ايرشلمز
وبت پرستلكدن قورتلمز چونكه سرحد
ايمانه ايريشه سين بت پرستلكی دركاه
لا اله الا الله محمد رسول الله ده نقش
اولمش كوررسن ايمانك اول وقت تمام
اولور وكمال دين وملت بو حالتده كورينور
پس خد وخالی ايشتدك ذلف ابرو وچشم
ندر آنی دخی بيلكه دريغا مكركه سكا
عرش اوزرنده نور سياه عرض اولنمريكه
اول نورا بليس دركه ذلف شاهد آندن
عبارتدر كه نور الهی يه نسبت ظلمت اولور
ابو الحسن بوستی ايدركه بيت ديدم
نهان كيتی واهل دوجهان • وز علت عار

زلف ابرو چشم

نور سياه عزازيل خواجه

برکزشتم اسان ٭ آن نور سیه زنقطهٔ بر
تردان ٭ زان تیزکزشتم نه این ماند ونه آن
نور سیه نذر بیلورمسین غلاوم صفت قهر — مطلب
ابلیس کم وکان من الکافرین اکا خلعت
اولمشدر فبعزتك لاغوینهم اجمعین
شمشیری اننده فاخرج منها فانك رجیم
طوقی بوییننده لاقعدن لهم صراطك
المستقیم عصاسی اننده دربان غیورترکه
درون خلوته اصلا اغیاره یول یوقدر
قومز هرکیم شاهدی بونك خدوخال و
ابرو وزلف ایله کوره حسین منصور
حلاج کبی انا الحقدن غیری سوز سویلمز
بو قومه هرلحظه فالهمها فجورها خرابات
خانه سنده شربت قهر وکفر ویررلر
وبر قومه دخی انا مدینة العلم وعلی بابها

کعبه

کعبه سنده ابیت عند ربی یطعمنی ویسقینی
شربتن ویررلر وتقویها بو معنیدر بو اکی
شربت دائم هرکسه بو ایکی فریقدن ویریلور
هردم هربوی هل من مزید دیر مکرکه
یوسوس فی صدور الناس سنکله حرب
ایتمدی اوله شیخ سیوطی ایدر بیت
ذلف بت ماهزار شور انکیزد ٭ روزیکه
نه از بهتر بلاه برخیزد ٭ وانروز که رنك
عاشقی آمیزد ٭ دل دوزد وجهان ربایذ
خود ریزد ٭ بوخلق همان ابلیسدن برنام
بیان غزل — اشیدرلر بلمزلرکم آنك باشنده نه ناز
واردر اصلا آنده کمسه غمی یوقدر
آنکچون نازایدرکه خدوخالیله قربت
اولمشدر زیراکه خد وخالی وذلف موی
اولمسه کمالی اولمز تمازده کورمز مسنکه

اعوذ بالله من الشیطان الرجیم دیمك واجب
اولدی پس بو معنیدن نا زایدر پس حکمت
الهی بویله اقتضا اتدیکه برانك کبی کمسه
بوکونه کارا وزره اوله ایشتکه عزیزلردن
بری ایدرکم کفریله ایمان عرشدن اوته
برمقامدر خدا ایله عبدا راسنده حجابلردر
زیرا کشی کرکدرکم نه کافر ونه مسلمان اوله
زیرا کفریله ایمانده اولن کفریله ایمان
حجابنده قالمشدر اما سالك منتهی اولنه
حجاب کبریاء اللهدن غیری نسنه قلماز
انکچون رسول الله بیوررکه لی مع الله وقت
لا یسعنی فیه ملك مقرب ولا نبی مرسل
دریغا عشق الله که عشق کبیردر کشی آندن
نیجه خبر ویرسونکه آنده بنده باقی اولمز
اول مقامده لیس کمثله شیء وهو السمیع
البصیر

البصیر دیمکدن غیری تعبیر وشرح میسر
اولمز لا احصی ثناء علیك انت کما اثنیت
علی نفسك بوندن بیان قابل اولمدوغندن
عذر درنیجه بیان اولنه که بیان آنده قاصر
اولور وفهم کراخته وکشی کندیدن فانی
اولور بو معنی نه عجب خوب واقع اولمشدر
بیت ای عشق توبی نشان جمالی داری
دراصل وجود جود وکمالی داری ۰ هر
لحظهٔ تمثیل وخیالی داری ۰ ای عشق دریغا که
چه حالی داری ۰ اکر عشقده تمثیل اولمیدی
جمله سالکلر کافر اولیدی آنکچونکه برکمسنهٔ که
هر زمانده برشکلده کوره لر آندن وقت
اولور که ملول حاصل اولور اما چونکه هر
کون اولدن زیاده وخوب ترجمال کوره لر
عشقلری دخی زیاده افزون اولور یحبهم

ویجبونه بومقامده ظهور ایدر هیچ بلورمسنکم
معشوق حظی ندن آلور وعاشقك نصیبی
نه ندر وعشق نه ایله زنده در وعشقدن
خود رمزدن غیریله بیان اتمك امکانی
یوقدر اکر عشق تعبیره قابل اولیدی
روزکارك فارغلری دخی عشقك معناسندن
خبیر اولورلردی بیت ای عشق دریغاکه
بیان ازتو محال است ٭ خد تو زخود باشد
وخط ازتو محال است ٭ انس تو ما بردست
بان زلف سیاه است ٭ فوت تو زخود ست
جهان تو زحالست ٭ اسم تو بشریفست
وحین وکمالست ٭ جان ودل ما جوی دیکر
قال وبالست ٭ ای عزیز بیلورمیسنکه عاشق
آندا عجبا کمی یاد ایدر بلکه چون معشوق عاشقه
ایریشه غمزه اوروب ایدرکه بنم جانم ایچون

سویله فورب السماء والارض بودروکاه
اولورکه موی روینه سوکند ایلر والشمس
وضحیها والقمر اذا تلیها بومعنیدر
بیلورمسنکم شمسدن مراد ندر نور محمددر
ازل مشرقندن کلمشدر وقمردن مراد نور
سیاه غمزه لردرکم مغرب ابددن کلمشدر
والطور وکتاب مسطور فی رق منشور
والتین والزیتون واللیل والضحی بو
جمله نك معناسی دخی بودر یعنی سنك
جمالك حقی ویوزك وغمزك حقی وقربلندك
حقیچون واللیلدر یعنی زلف عنبر بوی
وکیسوی چون هندوی دریغا بوجمله نی
برمقام بلمك جهل محض وعین ضلالتدر
وعشقك مقاملری چرقدر اونیجه تمهیدده
ان شاء الله کله عاشقك عشقی حجاب راهدر

ومعشوقيله كندوآرا سنده حجابدر البته
عشق عاشقى شويله محو اتمك كركدكه هر نسنه‌دن
فارغ ايليه پس عالم عشقدن محبت حاصل
اوله اى عزيز يحبهم ويحبونه بونى بيان
ايلركه اول معشوق جانبندن محبت اولمينجه
عاشق جانبندن محبت اولمز زيراكه تا سن
كنديكى جملةً آفتابه توجه اتدرميه سين
آفتابك شعاعى سنده ظهور اتمز يعنى
حاصل اولمز تخلقوا باخلاق الله بو خلوت
خانه‌ده حاصل اولور اويس قرانى رحمة الله
فاوحى الى عبده ما اوحى دن خبر ويرد
ايدركه اذا تم العبودية يكون العبد
عيشه كعيش الله تعالى ايدركه قچن قوللق
تمام اوله قولك عيشى معبودك عيشى
كبى اولور يعنى بنده دخى كه صفات خدايله كه

سميع

شطحيات خرقانى قدس سره

سميع وبصير وقدرت وارادت وحيات
وبقا وكلامدر كرچه بونلر خداده قديم
اما بنده‌ده ابدا ولور ابو الحسن خرقانى
بيورركه انا اقل من ربى بسنتين ايدركه
بن خدادن ايكى ياش كوچك اولدم يعنى
ديمكدركه كرچه خدا ازل وابددر اما بنده
[illegible] ازل دكلدر اما ابددر حسين منصور
رحمة الله عليه ايدركه بنمله ربم ارا سنده
فرق همان ايكى صفتدر صفت ذاتيه وصفت
قائمه در فرق بودركه بز آنكله قائم اولدق
وذاتمز آندندر ابو بكر فردى رحمة الله عليه
ايدركه فقيرا ولدركه نه كنديسنه محتاج اوله
ونه ربسنه محتاج اوله زيراكه اذا تم الفقر
فهو الله در احتياج خود هنوز نقصاندر
وچون نقصانى كيدوب كمال بوله تخلقوا

باخلاق الله بو مقامدر دریغا که بو مرتبه
مرتبهٔ بلتدر د هر کشیه اول توفیق
ویرلمز که بو مرتبهٔ ادراك ایلیه بو مقدار
بیان ایله قناعت کرك یحبهم تفسیری
خدا قولن سومکدر ای دوست بلور مسنکه
قصهٔ یوسف علیه السلام آنکچون احسن
قصص اولدی که یحبهم ویحبونه دن خبر
ویرر یحبونه تفسیری قوللر خدایی سومکدر
یحبهم ویحبونه سرندن اول وقت خبر
طویار سنکه بو آیت که ما کان لبشر ان یکلم
الله الا وحیا او من وراء حجاب او یرسل رسولا
درسکا یوز کوستره منکشف اوله و بو جملهٔ
سکا بیان ایلیه وسن کوره سین و بیله سنکه
یحبهم ویحبونه کیمدر شکری دل ایله سویلمك
برمرتبه در و کوز ایله کورمك برمرتبه دخی در

وطتمق

66

وطتمق برمرتبه دخی در من کان الله کان الله له
بو معنیدر دریغا هیچ برخانیه آفتاب صغمز
زیرا که یوز آلتمش التی بو زمین قدر در اما سنك
جمله آفتاب ایله نایسنك وار در سنك نصیبك
آفتابدن خانك روشن ایده جك مقدار در
فی مقعد صدق عند ملیك مقتدر آیتندن نه
فهم ایتدك که مقعد صدق ندر مقعد صدق
سری برسر در که کیمدی محبلرین آنده ساکن
قیلور مصطفی دن علیه الصلوة والسلام
ایشتکه جابر بن عبد الله بن رواحه غزاء
احده شهید اولدقده دیدیکه بابا کی حق
تعالی دری ایدوب عرش مجیدا اوزرنده
موسی علیه السلام ایله بیله او توردر دریغا که
حضرت موسی علیه السلام که حضرت حقیله
یوز اون دورت بیك کلام سویلشدی برکره که

امت محمده اولان خطابی ایشتدیکه یا احبابی
من امت محمد ویا مساکین امة محمد ویا فقراء
امة محمد بو خطابك لذتندن بیهوش اولوب
وخر موسی صعقا عالمنه دوشدی چونکه
بینه کندویه کلدی دعا ایدوب دیدیکه اللهم
اجعلنی من امة محمد کرچه سوز هر کشیله
سویلنور اما سری دوستدن غیری یه
سویلمزلر دریغا که معراج کیجه سی مقام
اعلاده حضرت محمد علیه الصلوة والسلام
دیدیکه ای محمد غیری زمانده بز سویلردك
سیز ایشیدردیکز وبز کوستردك سز کوردکز
بو کیجه سن سویله بن اشیدهیم وسن کوستر
بن کورهیم دیدی دریغا مکر که بو مقامده
معشوق مصطفی اولدی واول عاشق اولدی
زیرا که عاشقلر کلام معشوقلری سورلر

آنی اشتدکمی که مجنون چون لیلی یی کوریدی
کندیدن کچردی وچون سوزین ایشیدیدی
ینه کندویه کلوردی بو مقام مصطفی یه
علیه السلام عجب دکلدر ابو الحسن خرقانی
رحمة الله ایدر که بکا وقت اولور که دیرمکه
ای من معشوق تو یعنی بن سنك معشوقکم
وبز وقتده دخی دیرمکه ای خدا سندن بکا
بر درد حاصل اولدیکه مادامکه سنك خدا
لغك یرنده در بن بو دردندن قورتلمزم فاوحی
الی عبده ما اوحی ای عزیز اسرار وحیدن
خبر ویرمك اولمز زیرا که بو بر مقامدر که
بنده یی قربیتله بر مقامه ایرشدروده لرکه
اول مقامدن سؤال حرامدر بو مقامده
شول نسنه که بنده آنی بلمیه بلدیررلر و
کوستررلر اکر بلدیرمزلر ایسه که کندی سؤال ایلیه

قطیعة و فرقت کتوررلر مثلا و پادشاه اسرار
مملکتی سویلیه اول کشیه تمام عالی رتبت
حاصل اولور اما آولمزکه بر کمسنه بو اسراری
پادشاهدن سؤال ایلیه زیرا سلطان
سکا دیسه که بنم پادشاهلغمك قیاسی سنکادر
اصله خطرا اولمز اما سن پادشاهه دیسك
خطادر والمخلصون فی خطر عظیم بو مقامدر
دریغا مکر سن جنته وارمش سن اولکه
بیورر وجوه یومئذ ناضرة الی ربها
ناظرة اول جنتکه عوامه وعده اتمشلردر
خواصه زنداندر شویلکه دنیا مؤمنلره
زندان اولدیغی کبی زیرا که خواص حق تعالی
ایله اولورلر نیجه اکلرسنکه خدایه جنتده
اولورمی بلی کندی جنتنده اولور اول
جنتدرکم شیخ شبلی رحمة الله بیورر که
ما

ما فی الجنة احد سوی الله وحدیث شریفده
وارد اولمشدرکه ان الله جنة لیس فیها
حور ولا قصور ولا لبن ولا عسل ایدرکه
خدانك بر جنتی واردرکم آنده نه حور ونه
قصور ونه لبن ونه عسل واردر بس بر کشینك
جنتی بو اوله آنده اولن مقرر ما لا عین
رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب
بشر بس امدی بر کشینك جنتی بو اوله
عوامك جنتن طلب اتمك روا دکلدرکه
بو طائفه یی نوردن زنجیرلرله جنته
چکرلر کتمزلر یا عجبا لقوم یقادون الی
الجنة بالسلاسل وهم کارهون کشینك
همتی آسیه خاتون همتی کبی کرکدرکم دیر
ایدی رب ابن لی عندك بیتا فی الجنة
بو عندیت خواص بهشتدن غیری نسنه دکلدر

دريغا في عيشة راضية في جنة عالية
همتی آسیه خاتون آیتندن نه فهم اتدك
اكر بلمك استرسك عبوديتي درست ايله كه
سبحان الذي اسرى بعبده ليلا سكا يوز
كوستره تاكه يا ايتها النفس المطمئنة خطابنه
مستحق اوله سن يعني ايدركه بنم قوللرم
كوكلنه كلكه تا بنم جنتمه كله بيله سن اول
برا ولودن سؤال اتديلركه ربك سكا
نيلدي جواب ويرديلركه بني جنت قرسه
ادخال ايتدى وبكا ذاتيله خطاب ايلر
وصفاتيله منكشف اولور في عيشة
راضية في جنة عالية بو مقامدر قطوفها
دانية بو جنتدر رزقدركه معده رزقندن
غيري رزق قلب ورزق روح ورزق
قالب كرچه رزق جان ودلدن غيري

هر

هركشيه ويررلر اما بوني هركشيه ويرمزلر
اى دوست سعادتدن محبت حاصل اولور
علامت محبت بودركه محبوبي چوق ذكر ايلر
وخدانك محبتنك علامتي بودركه غيري
محبوبلري ترك ايدوب محبت خداي اختيار
ايليه اكر اتمزسه هنوز محبت خدا غالب
اولمش دكلدر فرزند ومال ونه جان و
حيات ووطن جمله محبوبلردر پس بو
محبوبلري ترك ايدوب جانده خدا محبتن
اختيار ايله وصوم وصلاتي وزكوتن
اختيار ايله پس كوركندكده اكر محبت
غير خدا محبتنه غالب اولورسه بلكه
اوكشنك خدا ايله هيچ حسابي يوقدر
پس بو مقامده خاطريكه كلوركه مصطفى
عليه السلام دنياده اوج نسنه بكا

محبوبدر بیوردی و بر یرده دخی یا عایشه
سنك محبتك بنم قلبمده ایپ اوستنده کبیردر
دیری و دخی پس بو محبت نیجه محبت اولورکه
خدا محبتنك غیریدر جواب اولدرکه بو
محبت اصلی دکلدر لکن محبت خدا اجلی
ایچوندر اشتمدکمی که بر غیری یرده بیوررکه
اکر بن خدادن غیری دوست طوتمق جائز
اولیدی ابو بکری دوست طوتردم تبعیتله
اولن محبت کمالِ عشقه نقصان ویرمز
بیت احب لحبها نلعات نجدٍ وما شغفی
لها لولا هواها وما حب الدیار شغفن
قلبی ولکن حب من سکن الدیار اکر محبتك
تعلق محبوبه اوله شرکت دکلدر اول دخی
محبوبك محبتی اثرلریدر مثلا بر عالیم که
کاغد و دواتی سورا کادیتلمزکه علمی سومز

مهم

بسن

مطلب

پس محبوب اصلی بر کرکدر اکر غیری نسنه کر
انکچون محبوب اولورسه ضرورا تمزامدی
هرکشی که خدایی سوه لازمدر که رسولن
سوه و شیخن دخی سوه وکندی عمرین دخی
سوه که سبب بقادر و زنلری دخی سوه که
سبب بقاءِ نسل انساندر که مراد اللهدر
و دخی زر و سیم و نان و سائر لوازمی جمله
سوه که بقاءِ نوع و تحصیل قوت آنکلهدر
امّا اکر بونلری محبوب اصلی ایدینه اول
حجاب راهدر تمهید اصل سابع ویسألونك
عن الروح قل الروح من امر ربی ای عزیز
بیلورمسین سنك باطنکده نه واردرکه
طالب حقیقت روح اولورسین دیرسنکه
بن قالب و روحدن غیری نه اولدیکم شمدی
ایشتکله ان شاء الله الرحمن بر مقامه ایرشه سنکه

سکا کندو صفتلرکدن بر صفت عرض ایده لر
چون اول مقامه ایریشه سن یتمش بیك
صورت سکا عرض اولنه هر صورتی کندی
شکلکدن کوروب دیه سنکه بن خود بر
ایدم یتمش بیك نیجه اولدم بونك وجهی
اولدرکه یتمش بیك خاصیت وصفت بنی
آدمك هر برنده متمکندر هر بر خاصیت
وصفت بر صورت و بر شخص اولورکشی
چون بو صفتلری وصورتلری کوره صنورکه
کندی اول اوله اما اول دکلدر بلکه انلردر
و بو صفتك بعضیسی محموددر و بعضی
مذموم اولور اول صفتلری تعداده
قابلیت یوقدر بلکه روزکار ایله اکا
ایریشلور اما بلکلکه سنك قالبکده سنك
کبی بر نسنه تعبیه اولنمشدرکه وسن حقیقتده

اول

اول لطیفه سنکه اول حامل قلب اولمشدر
دریغا بلورمسنکم قلب لطیف عالم علویدندر
وقالب کثیف عالم سفلیدندر پس قالب
ایله قلب اراسنده بر واسطه و بر رابطه
وضع اولندی کم قلب ایله قالبه ترجمان
اولوب اول نسنه کم قلب نصیبیدر
قلب اول لطیفه خبر ویرر و اول لطیفه
قالبه خبر ویرر قلب مجرد قالبده تعبیه
اتمش اولسه قلب قالب ایله قرار ایدوب
انس طوتمزایدی ودخی قالب احوالی
قلبه طاقت طوتمزایدی بو لطیفه حقیقت
آدمیه واسطه وحائل ایتدیلر قلب
ایله قالب اراسنده مثله قلب ایله قالب
عجم ایله عربه بکزر بر بربرینك دلین آنجق
ترجمان ایله بلورلر آخر معلوم اولا که

بو بش خواص ظاهریدر غیری بش خواص
باطنی واردر بوجمله نهادکره تعبیه اولمشدر
دریغا سن قالب سین وبو نهادکده لطیفی که
دینلمشدر نفس وقلب وروحدر واکر روحدن
غیری برنسنه وارایسه اکا یتشمک معلوم
اولور مصطفی علیه السلام طبیب حاذقدر
مصالح ومقاسد صقلدوغی ضروری ایدیکه
بو اسراری کشف اتمدی که اکثر ناس فهم
اتمیوب خلل حاصل اولوردی کانهم جراد
منتشر بو پروانه وجرادلرکه قبردن طشره
کلور سیرت وحقیقتدرکه یارین صورت
رنکنده اولور مصطفی علیه السلام ایدر
ان الارواح جند من جنود الله لیسوا بملائکة
لهم رؤس وایدوا رجل یأکلون الطعام هیچ
ایستدکمی که روحک الی وایاغی اولوب طعام

اکل ایلیه مجاهد رضی الله عنه ایدر بنی
آدمک جسدنده حضرت حقک خلقندن صورت
ناسده برخلق واردر ناس دکلدر برحدیثده
رسول الله صلی الله علیه وسلم بیوررلرکه
بنی آدمک جسدندن برپاره ات واردر اول
ایو اولیجق جمله جسد ایو اولور واول کم اولیجق
جمله جسد کم اولور پس اول قلبدر امدی
چون قالب وقلب ونهاد ولطیفه ندر
بلدک بلکه نفس اوچ دورلودر نفس اماره
نفس لوامه ونفس مطمئنه بونلر تنده کندو
مقامن سکا کوستررلر دریغا ای عزیز حیفا
قلبک یرقدر اکر اولیدی قلب ندر کندنی
سکا بلدرردی امدی کوکل بولکه هر ایشی
کوکل اشلر کوکل خود اصابع رحماندر بین
اصبعین در منظور الهی کوکلدر ای دوست

چونکه قالب کوکل رنکین طوته پس قالب دخی
منظورا ولور مثل القلب مثل ریشة بارض
فلاة یقلبها الریاح ظهرًا وبطنًا کوکللری
باد رحمت الهی کندی عالملرنده شول برتوی
کبی کاه آلتنده وکاه اوستنده دوندورر
فهم ایله کم بو قنقی بیلدرکم کوکللری دوندرر
ولا تسبوا الریح فانه من نفس الرحمن بودرکه
وادئ بین اصبعین من اصابع الرحمن ده
اسر دریغا کم بو رحمن خلقه جمال کوسترمدیکه
بلینه کم قلب المؤمن عرش الله ندر زهی
کوکل کم بو قدر واسعدرکم عرش الرحمن
اوله سهل بن عبد الله تستری ایدرکم القلب
هو العرش والصدر هو الکرسی یعنی ایدر
عرش کوکلدر صدر کرسیدر بل هو قرآن
مجید فی لوح محفوظ ابن عباس رضی الله

عنه ایدر لوح محفوظ مؤمنلرک کوکلیدر
مصطفی علیه السلام ایدر عرش جمله خزانک
خلق اتدوکنه ایریشور لا یسعنی ارضی ولا
سمائی ولکن یسعنی قلب عبد المؤمن عبد الله
بن عمر رضی الله عنهما برکون رسول الله صلی
الله علیه وسلم حضرتلرینه سؤال ایتدیلر
الله قنده در جواب ویردیلرکم عبادنک کوکلنده در
چون کشی کوکل بوله کندینه عزت یوز کوستردر
دریغا اکر شریعت دیوانلری حقیقته بند
اولمسه زوج نه نسنه دردیر ایدم اما غیرت
الهی قومزکه دینله عیسی علیه السلام بو قدر
قدر ورفعت کم طوتردی آندندرکه اکا روح
القدس خلعتن کیدرمشلردر وآنی دوکلی
روح ایتدیلر وشول آدم صفتلولرک کرامت
وفضیلتی واردر اول فضیلت روحله در

روحی عالم بقادن عالم قالبیه کوندردیلر
ونفخت فیه من روحی بودر دریغا غیرت
حق کم ان الله غیورٌ مانعدر یوخسه روح
شرح اولنوردی آنکچوندرکه ویسألونك
عن الروح قل الروح من امر ربی بیوردی
قدر کیجه سی کم قدر ومنزلت بولدی ملائکه
وروحدن بولدی ای عزیز قل الروح من
امر ربی تمام شرحدر لکن اهل معرفة
زیراکه روح امر خدادن اولور وامر خدا
ارادت وقدرتدر اذا اراد شیئا ان یقول
له کن فیکون دن فهم اولنور بوندرکه
مقاتل رضی الله عنه من امر ربی من نور ربی
دیمکدر دیدی ابو بکر رضی محطی رحمة الله
ایدر روح عالم کُن ده داخل دکلدر چونکه
عالم کُن ملکوت ومکاندندر ولمیه عالم مخلوقدن

اولمز

اولمز بلکه عالم خالقدن اولور زیرا چونکه
امر مخلوقات واشیانی ظاهر ایلین اولـ
اولیجق روح خود امردر پس مأمور اولمز
بلکه فاعل ولور مفعول اولمز قاهر اولور
مقهور اولمز رسول علیه السلام بیوردکه
ملائکه رب عزته ایتدیلر که بنی آدمه دنیایی
مسکن ایتدك آنده یرلر واچرلر چونکه دنیایی
آنلره نصیب ایتدك آخرتی بزه نصیب ایله
رب عزتدن جواب کلدیکه بن اول مله خلق
ایتدیکم کمسه یی کن دیمکله اولنه برابر ایتمزین
ان الله خلق الارواح قبل الاجساد بالف
الف سنة یعنی ارواحی اجساددن ایکی
بیك کره بیك ییل اول یراتدی محققلر قتنده
بو خلق اظهاردن عبارتدر بو ایکی بیك کره
بیك نیجه ییلدرکه هر بر کونی بیك ییلدر پس

جانی غیری مخلوقاته قیاس ایلمه که جانك
عجب عزتی ولطافتی واردر وبو که روح
قدسی دیرلر وایکی روح دخی واردر که حکما
برینه حیوانی ومتحرك دیرلر واول برینه
علما روحانی دیرلر که آنی قالبه اضافت
ایدرلر اضافت روح یا قالب ایکی وجهله در
اول بودر که شویلکه جان آدمی حقیقت
آدمدر وآنك ایکی حالی واردر برحالده
متصرفدر برحالده دکلدر پس روحك تن
وقالبده تصرفنه حیات دیرلر وبو تصرفك
انقطاعنه موت دیرلر انقطاعدن صکره
ینه تصرف ویرملکه احیا دیرلر وبعث دیرلر
واکر بو انقطاع جزئی اوله نوم دیرلر واکر
کلی اوله مرك دیرلر انقطاع جزئیدن کرو
کلملکه انتباه دیرلر کلیدن کلمکه بعث وقیامت

ویرلر

دیرلر اکر ای عزیز راسترسك که یلقی الروح
من امره علی من یشاء من عباده سکا یوز
کوستره کون ومکاندن کچ چونکه ایکی جهاندن
کچه سین کند کوندن کچرسین پس بو وقت روحی
کوررسون عرشی اوزرنده مستوی اولمش
چونکه عرشدن کچه سین رفیع الدرجات
ذو العرش کوررسن پس بو مقامده سن
آسمان وزمینك کلیدی اولورسن شیخ ابو
سعید ابو الخیر رحمة الله ایدر که بیت
ای دریغا جان قدسی کز همه پوشیده است
پس که دیدست روی او ونام او که شنیده است
هر که بیند در زمان آن حسن او کافر شود
ای دریغا کین شریعت کفت ما بریده است
کن فکان برهم زد وز خود بیرون شود فارهی
کین چنین مرد خدا از دو جهان بکزیده است

سنکه هنوز کندی کوکلکی کورمدك جانکی
قنده کوررسین چون جانکی کورمیه سن خزانی
قنده کوررسن چونکه وقت ایریشه کم الرحمن
علّم القرآن عالمنه سنی کتوره لر وجمله اسرار
الهی فی باء بسم الله دائره سنده و یاء میم
بسم الله دائره سنده سکا کوستره لر علّم
بالقلم علّم الانسان ما لم یعلم سکا معلوم
اولور بو جمله سنك کوکلکده منتقش اولوب
کوکلك لوح محفوظ اولور آنیکه روح امینه
وحی ایتدیلر سکا ایدرلر بحر علم لدنیدن
بر قطره سنك دهانکه طمله دورلر علم اولین
واخرین سکا روشن اولور فطرت فطرت
فی فمی علمت بها علم الاولین والاخرین بر
مقامدر انما امره اذا اراد شیئا ان یقول
له کن فیکون قل الروح من امر ربی بودر

وشاهد

76 وشاهددرکه امرندر پس امر کیمیا کردیرکه
نقطهٔ عبودیت که اکا قالب دیرلر و پروانه
مثال آتشه اورسك تمام با قرك زر خالص
اولور پس قلم الله کوکل لوحنه دیرلر اول
نسنه که دیمسی لازمدر کوکل دخی سکا دیر
دیمسی لازم اولانی اما بو اول وقت اولورکم
کوکلکه مرید وخادم اوله سین چون کوکل
پیر اولوب وسن مرید اوله سن واول مخدوم
سن خادم اوله سن و کوکل امر سن مأمور
اوله سن اول وقتکه بو جمله اهلیت سنده
ظاهر اوله کوکل سنی قبول ایلر و سنی
تربیت ایدوب هر کون خزمتك جزاسی
سکا ایریشور صبر ایله که بیله سین جانك
قالبله نسبتی ندر ایچروٌ میدر یا خود
طشره میدر دریغا روح هم داخلدر و هم

خارجدر اودخی هم داخل هم خارجدر روح
نه داخلدر ونه خارج اول دخی نه خارجدر
ونه داخلدر دریغا فهم ایله كه نه دیرك
روح قالبه نه متصلدر ونه منفصلدر و
باری عز وجل اسمه دخی عالمه نه متصل
ونه عالمدن منفصلدر بوجانی قالبه اضافت
اتمنوك ایكنجی وجهی بودر كه لفظ انسانی
اكا اطلاق اتمكدر المؤمن حیّ فی الدارین
بیورر پس معلوم اولدیكه قالب اولوب
جان زنده اولورامش اكر قالبی مقبریه
ایلتورلرسه جانی مقعد صدقه ایلتورلر
ودخی بیورركه انّ الانسان لظلوم كفور
پس ظلم وجهل نه صفت روحدر ونه صفت
قالبدر حضرت محمد علیه السلام انّما انا
بشر مثلكم دیدوكی دخی قالبه اشارتدر

اما

اما كنت نبیا وآدم بین الماء والطین جانه
اشارتدر وخدانك نظری جان وكوكله در
قالبه دكلدر دریغا هر كشی كه جان مصطفی یه
علیه السلام بشر دیری كافر اولدی خدای
تعالی بیورركه قالوا ابشر یهدوننا فكفروا
بو حالت جاندركه بشریتدن صافی اولور
اما انا بشر مثلكم بو عالم قالبدر بو عالم
جان دكلدر دریغا جهودلر وترسالردركه
بز خدانك ابناسی واحباسی یوز جواب
پس نیچون سیزه عذاب ایلر بلكه سز بشر
سز یعنی هنوز بشریت كسوه سندن منسلخ
اولمش دكلسز تاكه صورتدن حقیقته انتقال
ایلمیه سز دوست خدا اولمزسز ای عزیز
تاكه اول مقامه ایرشمیه سین حقیقت
عناصر وطبایع واركان سكا ظاهر اولمیه

بو دورت ارکان ودورت طبیعت صوریکه
آب وخاك وآتش وهوا وچون حرارت
نك
وبرودت ورطوبت ویبوست که عالم دنیا
مداری بونلرك اوزرینه درامدی سنی
بریره ایرشدوره لرکه بو دورت ارکانك
حقیقتنی بسکا یوزکوستره دریغا حیفا بو
آبدن غیری برآب دخی طلب ایله که وجعلنا
من الماء کل شیء حی آبنی طلب ایله وکان
عرشه على الماء بوکا دلیلدر ودخی بو آیه آنی
ایجوب والبحر المسجور بیوردر على ابن ابی طالب
کرم الله وجهه ایدر بحر مسجور عرش
اوستنده بر دریادر ودخی بو باددن غیری
بر باد دخی طلب ایله که ولا تسبوا الریح فانه
من نفس الرحمن بودر ودخی بو آتشدن غیری
بر آتش دخی طالب اول که نار الله الموقدة

التی تطلع على الافئدة آندن نشان ویرر
ودخی بو ترابدن غیری بر تراب دخی طلب
ایله که ان الارض لله یورثها من یشاء من
عباده اکا اشارتدر عایشهٔ صدیقه رضی
الله عنه ایدرکه رسول الله صلی الله علیه
وسلم بیوردیلرکه الله تعالی ارواح ملائکه
یی نور عزتدن یراتدی وجانی نار عزتدن
یراتدی ای عزیز صبر ایله که عالم جاندن
جولان ایلیه سن وجانی ندر بیله سین
وبو جهانك ارکان وطبایعن بلدیکك کبی
اول جهانك دخی طبایع ارکانن بیله سین
وابو على سینا که عناصر اربعه قدیم دیدوکی
یانکده معذور اوله که بوندن مرادی عناصر
حقیقتدر عناصر کون وفساده کلدر دریغا
بو خلق عجب مختصر فهملیلمشلر درواری کاف

حقیقتدن دورد وشمشلردر وبالله التوفیق
تمهید اصل ثامن ای عزیز بو آیتدن نه فهم
ایتدک که حق تعالی بیورر لو انزلنا هذا
القرآن علی جبل لرایته خاشعا متصدعا
من خشیة الله ومصطفی علیه السلام
ایدر القرآن غناء لا فقر بعده ولا غنا
دونه امدی ای عزیز چونکه قرآن نقاب
عزتنی یوزندن قالدیره وبرقع عظمتی
کشف ایلیه فراق قرآنک خسته لری شفا
بولوردی مصطفی علیه السلام بیورر لرکه
القرآن هو الدواء قرآنی بو عالمه کسوت
حروفده کوندردیلر هر حرفنده بیک بیک
غمزهٔ جان وبا تعبیه اولنمشدر وبر حبل
متین درکه طالب اولنلری مطلوبنه
ایصال ایدر حبیبنه ایدرکه سن دائم دعوا

ورسالتی

ورسالتی قوتکه اولکه بیزه لا یقدر صید اولم
وهر نسنکه اولمشدر واولاجقدر جمله
قرآنده واردر اما سن قرآنی نه بیلورسین
ونه کوررسن قرآن نیجه یوز بیک حجابده در
وسن محرم دکلسین قرآن خطاب لم یزلدر
کندودوستلرینه وبیکانیه آندن هیچ
نصیب حروف وکلماتدن غیری یوقدر زیرا
آنلرک سمع ظاهرلری واردر وسمع
باطنلری یوقدر ولو اسمعهم ما استجابوا
لکم ولو اسمعهم لتولوا وهم معرضون
ولو علم الله فیهم خیرا لاسمعهم کورمز
مسنکه ابوجهل وابولهب قرآنی نه کوررلردی
ونه ایشیدرلردی ای عزیز بلکه قرآنی
اطلاق ایدوب حروف وکلمات مراد
ایدینورلر بو اطلاق مجازیدر آنی کافرلر

دخی اشتمك جائزدر اما حقیقت قرآنی اهل
ایماندن غیری کمسه ایشتمز بو مقامدرکه عمر
رضی الله عنه بیورورکه قرآنده ذکر اعدا وکفاره
خطاب یوقدر بلکه آنلری دوستلر ایچون
اکارلردریغا سالکك یولنده برمقام واردرکه
اول مقامه ایریشجك بلورکه جمله قرآن
بسم الله ده مندرجدر بلکه نقطه باء
بسم الله ده مندرجدر صبر ایله که هر نسنه که
آسمان وزمینده واردر یکایك نامارلی ایله
صباسین تاسکا دولت ال ویروب کنزوکی
کوره سین ان الله بکل شیء محیط مقامنه
ایریشوب سن محاط اول محیط اولم تاکندو
وجودیکی نقطهٔ باء بسم الله ده کوروب جلاله
باء بسم الله محرمان درکاهنه نه وجهله
جلوه ایلر کوره سین اکر جمال سینی و باء یمی

کوره سن او وقت بلورسنکه محرمیت نه
نسنه دردریغا بز قرآنده حروف سیاهدن
غیری نسنه ایشتمز وکورمزدك چونکه وجود
اوله سن بیاض و سواد خبرین ایشتمکه قادر
اولمزسین چونکه وجوددن طشره کله سین
کلام سنی محو ایدوب محودن دخی اثباته
ایرشدررچونکه اثباته ایریشه سن غیری
سواد کورمزسین هپ بیاض کوررسن اکر
نقطهٔ جلاله باء بسم الله عرش اوزرنده
وضع اولنسه درحال عرش و کرسی وآسمان
وزمین اریدی دیرلرکه حروف قرآنده
هربری لوح محفوظ اوزرنده جبل قافدن
اعظمدر بولوح ندر اول قاف ندر بلورمسین
ق والقرآن المجید دردریغا قرآن خدای
تعالی حضرتلرینك هر بر عالمنده بر اسمله

مسمادر بر برده ده قرآن مجید دیرلر بر آخر
برده ده مبین دیرلر و بر آخر برده ده عظیم
اطلاق اولنور و عزیز دخی دیرلر و حکیم
دخی دیرلر مصطفی علیه السلام بیورر که
اقرؤا القرآن والتمسوا غرائبه امری
قرآنك غرائبنی اشتمك هر کشنك کاری
دکلدر رب العزت مراد ایتدیکه دوستلرینه
کندی کلامی اسرارین بلدیره ای دوست
صبر ایله که ادبنی ربی فاحسن تأدیبی
مقامنه ایریشوب قرآنی بلا واسطه کوکل
لوحنه یزه لر اول وقت بلورسنکه ن
والقلم ندر ای عزیز چون ارادت ازلی
مقتضی اولدی که دوستلرینه کندو اسرارن
بلدیروب بر وجهله که نامحرملرا کا مطلع
اولمیه پس قرآنده بونلری بیوردیکه الم

الم

الم المص الم الر الم الر کهیعص
طه طسم طسم طس الم الم یس
ص حم حم حم عسق حم حم حم ق ن
پس بونلر بر سردر که بونك سرینه محرملردن
غیری کمسنه واقف اولمز بو جمله یه عالم
حقیقتده مجملدر و حروف ابوجاده دیرلر
ای عزیز جمال قرآنی اول وقت کوررسنکه
عادت پرستلکدن قورتله سن و اهل قرآن
اوله سنکه اهل القرآن اهل الله وخاصة
اهل قرآن اول طائفه درکه حقیقت اهل
کلامه ایرشمش اوله زنهار ظن اتمه که قرآن
هیچ برنا محرمی قبول ایلیه و آنکله سوز سویلیه
ان فی ذلك لذکری لمن کان له قلب شهادت
ایدرکه قرآنك کشی یه فهمی اول مقامدر بو
حروف مقطع آنکله سویلشه دریغا قرآنك

خلق ظاهرینه قناعت ایتمشلردر حسن بصری
حضرتلری ایدر قرآن آنکله عمل ایتمک ایچون
نازل اولمشدر اما بونلر قرآنک درسین
عمل ایدنلردر ابوجهل بوقدر فصاحتله
قرآندن برحرف اکلمدی زیرا که من عرف نفسه
کرکدرکه فقد عرف ربه حاصل اوله ای عزیز
قرآن کوندرمک و پیغمبرلر کوندرمک سببی
رحمت الهیدر کهیعص ذکر رحمة ربك عبده
خود شاهدر بو معنیه وما ارسلناك الا
رحمة للعالمین پیغمبرلر رحمت ایدوکنه شاهد
دردریغا که السعید من سعید فی بطن امه والشقی
من شقی فی بطن امه در هرکشی که ارادت
خدادن شقی کله انا قرنندن شقی کلور
ویعلمهم الکتاب والحکمة بودرکه جمله
طاعات واوصاف حمیدهٔ قرآن کریم بیان

ایدرکه

ایدرکه عوام عالمیان بیله لر وکسب ایلیلر
راه سعادتی فرق ایلیه لر آندن راه شقاوتی
رب عزت ایدرکه یا محمد بز سکا اوکرتمسی
لازم نسنه لری تعلیم ایتدك ای عزیز ایدرکه
یس والقرآن الحکیم حکمتی اولدرکه هر نسنه که
وارد را ولسه کرک بیله سن ای عزیز هر
کشی که غیره منسوب کوره سن خدادن
مجاز بیله سین فاعل حقیقی خدادر یضل
من یشاء ویهدی من یشاء حقیقتده اضلال
ابلیسه نسبت مجازدر آنکچوندرکه موسی
علیه السلام ان هی الا فتنتك بیوردیلر
خلق کرچه هدایتی احمده علیه السلام
نسبت وحواله ایدرلر اما عموسی ابوطالب
حقنده دیدیلرکه انك لا تهدی من احببت
ولکن الله یهدی من یشاء دریغا عاشقه بوندن

مشکل بلا اولمیه که وری معشوقدن دور اولوب
هجرانه مبتلا اوله وانچون ایکی بلا اولور
بری صحبت نااهل وبری فراق معشوق آنکچوندر که
مصطفی علیه السلام بیوررلرکه ما اوذی
نبی مثل ما اوذیت به ایدرکه بنم بلام کبی
بلایه هیچ بر نبی مبتلا اولمدی پس آنکچوندر که
اول ولایت که الکا ویریله غیرت الهی مستولی
اولمشدر قومزکه بوندن ارتق سوز سویلنه
تمهید اصل تاسع ای عزیز ایشت بو آیتی که
وما یؤمن اکثرهم بالله الا وهم مشرکون
ایدرکه آنلرک اکثری مؤمن اولمزکه الا آنلر
مشرکلردر ای عجب مکرکه مصطفی علیه السلام
بوندن بیوررکه کاد الفقران یکون کفرا
ای دوست هیچ کوردکمی که دیوانلره بند
اورمیه لر صاحب شریعت نور نبوتیله
حقیقت

حقیقت دیوانه لرینی بیلدی دخی آنلره شریعتک
بند اوردی اولولردن بیری مریدینه ایدرکه
خدا ایله دیوانه اول محمد ایله عاقل اول
دریغا عشق سوخته لری رسوای اولورلر
سودا خود جنونه نسبت طوتر وجنون خود
کفره نسبت طوتر صبر ایله که بزم محبوبمزی
کوره سین اول وقت بزم دیوانه اولدوغمزک
وجهی ظاهر اولور سالکان حضرت الهیت
برینجه فن وتفاوت اوزره در آنلردن بعضسی
دینلرین وحقیقتلرین بیلورلر باطنلرین
کوردیلر زنار واردر پس ظاهرلرنده دخی
زنار بغلندیلر ودیدیلر که باطنکه منظر
خدادر زنار بسته اولیجق ظاهرکه منظر
خلقدر زنار بسته اولسه عجب دکلدر
امّا بر طائفه دخی مست شکل اولدیلر

زنار بغلنديلر و مستانه سوزلر سويلديلر
و بونلردن بعضيسين اولدوره‌لر و بعضيسي
مبتلای عشق اولديلر و بعضيسی ديوانه‌لكله
نسبت اولندی آنكچونكه بلای خلقدن قورتله‌لر
دريغا خلق بلمزلركه كفر و زناردن آنلرك
مقصودی ندر ای عزيز لازمدركه كفردن
برشمه سويلنه بلكه كفرلر برنيجه قسم
اوزره در ای دوست صبر ايله كه تا اول
مقامه ايريشه سين زنار وارلق و بوت
پرستلق مقامی ندر بيله سن هشيار اولنلره
عقللری مانعدركه بيگانه‌لر كندولرك جنونی
و سوداسنه مطلع اوله‌لر اول قسمی كفر و
ظاهردر آندن كفر نفس آندن كفر و قلب
آندن كفر حقيقتدر كفر نفس ابليسه نسبتدر
كفر قلب محمده نسبتدر كفر حقيقت خدايه نسبتدر

بوندن

بوندن صكره خود جمله ايماندر دريغا كه
كوستا خلقدر بو سوزلركه بو جهانه و اول
جهانه صغمز سويلرز كفر اول كه كفر ظاهردر
عموما خلق بيلوركه شرع انكار ايلين كافر
اولور بو كفر ظاهردر ايكنجی كفر نفسه متعلقدر
و نفس بت در النفس هی صنم الاكبر و بت
و هوای خدا ايدينور افرأيت من اتخذ الهه
هواه بو كفر مادامكه كشی كون و مكانده
اوله اول كشيه لازمدر اما چونكه رختن
كون و مكاندن قالدوره بر مقامه وارر
ظن ايدركه صانع اوله اكر بو مقامده
قالوب توقف ايليه وكان من الكافرين
عالمنده قالور دريغا نيجه بيك سالك بو
مقامه ايريشوب هلاك اولديلر بو مقامده
ابليسی كوروب بيلورمسنكه كيمدر حسن بصری

رحمة الله بو مقامی شرح ایتمشدرکه اکر
ابلیسك نوری خلقه کورنسه الکا خذ الغه
طپار اولردی زیرا که نور ابلیس من نار عزتدر
پس آندن صکره کفر حقیقت مقامین اکا
عرض ایدرلر در بغا یت پرستلك و آتش
پرستلك و کفر زنّار بو مقامده اولور
ابو سعید ابو الخیر ایدر هر کشی که آنك
حسنن کوره همان کافر اولور کفر محمدی بو
مقامدر سالکه مصطفی علیه السلام دیمشدرکه
من رآنی فقد رأی الحق هر که بنی کوره خدایی
کورمش اولور نفر رکه بو مقامده اوله سن
کفر و شرك اولور چون بو مقامدن کچه
اول مقامك خدا وندین کوروب خجیل و
شرمسار اولور توحید و ایمانی اوکنه طوتب
بونی سویلرکه انی وجهت وجهی للذی فطر

السموات والارض اکر اعتقادا ایتمزسك
ایشتکه خدای تعالی نور فلما جن علیه
اللیل رأی کوکبا قال هذا ربی چونکه کندی
جانی کوکبن کوردی دیدی که هذا ربی
انکچون بویله دیدی که کعب الاخبار دن
روایتدر که نور اتره کوردمکه مؤمنك
ارواحی نار جمال الله نورندندر و کفارك
ارواحی نار جلال الله نورندندر چون
جمال کوردی ظن اتدیکه معشوقی کوردی
اما جمال معشوق دکل ایدی اندن فلما
رأی القمر بازغا قال هذا ربی یعنی که
ماهتاب نور ابلیسی کورجك دیدی هذا
ربی یعنی نور جلال الهدندر دیمك اوله
پس آندن کچوب فلما رأی الشمس بازغة
قال هذا ربی بو مقام نور محمدّدر بو نورلرکه

دیدم بو عالمده نور دراما اول عالمده
شرك وكفر در انكچونكه رسول الله صلى الله
عليه وسلم دیرایدی اعوذ بك من الشرك
الخفى اى دوست ظن ایدرمیسنکه كفره
بینا اولمق كار سهل اوله رسول الله
الكلديغى ايچون آنى ديرايدى اللهم انى
اعوذ بك من الكفر مكر بوندنذكه بايزيد
رحمة الله مبرك وقتنده زنارا استدى و
ميانته باغلندى وديدیكه الهى اكر بركون
سبحان ما اعظم شانى ديدم ايسه بوكون
كافر ومجوسيم زنارى قطع اتدم وديرمكه
اشهد ان لا اله الا الله محمد رسول الله
سالكلر عالمنده بو كفره كفر جلاه لديرلر
وبرينه كفر وجمال ديرلر دريغا اى عزيز
كفر الهىء ايشتكله اولا كفره بينا اول بس

آندن

آندن يوله كيرايمانى الهه كتوراندن جان
ويركه تا كفر ثانيه وثالثه ورابعه يول
بوله سين بس اول وقت مؤمن اولورسن
وجهت وجهى ظهور ايدرد وكلى اولورسن
بس بو راهدن فقر يوز كوستر ر وتمام اولور
اذا تم الفقر فهو الله سن اولورسن چون
سن اول اوله سين كفرا ولور كاد الفقر ان
يكون كفرا بو مقامدر حسين حلاج رحمة
الله ايدر دين الله كافرا ولدم بنم يانمده
كفر واجبدر كرچه خلق يانده قبيحدر
مصطفى عليه السلام ايدر ما خلق الله
شيئا اشبه من آدم اكر آدم آنك شبهى
اولميدى غيرى مخلوقات كبى اولوردى
اى دوست بو سوزلردن دكمه كمسه ذوق
اتمز الا عاشقلر ذوق اولنسه اولور اول

برا ولود یمشدر و بو زطقسان بیك نقطه
نبوتکه خلقه کونده رلدی انکچوندر که
بیکانه لردن آشنالر آیریله مصطفی علیه
السلام ایدر حضرت حق اکر جمله خلقی
مقرب اتمك مراد ایدنمش اولیدی ابلیس
حجاب راه قلمزدی دریغا که صنورمسین
خدانك مصطفی یی محبتی انکچون دکلدر
بلکه کندی ایچوندر برا ولودن روایت
اولنورکه خدای تبارك و تعالی اولقدر
کندو عشقنه دوشمشدر که آنده بروای هیچ
کس یوقدر و هیچ کمسیه التفات اتمز
اولولودن بری دخی ایدرکه جمله عالم
خدایی بلورلر لاکن اکلمدیلر اما محمدی
نه بلدیلر ونه اکلدیلر دریغا من عرف نفسه
فقد عرف ربه بو مقامدر ای عزیز اول

عاشق

عزازیل

عاشق دیوانه کم اکا دنیاده ابلیس دیرسن
اکر آنك عالم الهیده نه نامله ذکر اولدغن
بلیدك ابلیسی نام اتمق کفردر دیرایدك
بلکه اول بر محبك درکه عاشق صادق آندن
فرق اولنور کمال عشقده بر مقامدرکه
وبر مقام واردر کم معشوقدن قهر ودشنام
لطف احساندن یك کلور هر کیم بو مقامی
بلمیه هنوز راه عشقدن بی خبردر زهی
عشق اهلی ایدرلر که بزدرز [illegible] و بلا اختیار
اتدك رحمت ولطفی غیریلره نصیب اتدك
حسین منصور ایدر فتوت ایکی کشیه مسلمدر
بری احمد علیه السلام وبری ابلیس علیه
اللعنه یعنی معشوقکه برکشی اهل بارکاه
ایلیه کلیم وسپید وسیاه بردر هر کشی که
بونی فرق ایلمیه عشقده هنوز خامدر

هر کیم عاشق لطف اوله اول کشی کندنه
عاشقدر معشوقه عاشق دکلدر ابلیسه
دیدیلر که کلیم سیاه یعنی لعنتی نیچون
کندکدن کیدرمزسین دیدی اکر کیده‌ردرسم
حالی قالمق لازم کلور بو دخی محبوبه
توسلدر که قهرینه مظهر اوله سن ابلیس
ایدرکه بو قدر یوز بیک ییل کوی معشوقده
معتکف اولدم چونکه قبول اتدیلر ردّ اتمک
نصیب اولدی و بکا رحمت زمانی کلیجک
نصیب لعنت ایدوب وانّ علیک لعنتی
الی یوم الدین خطابنه مشرف قیلدیلر
صبر ایله که نفخت فیه من روحی آیه‌سندن
کجوب پس یس والقرآن الحکیم سکا دیه‌کم
یاء لعنتی ابلیسه نه ایتمشدر و کهیعص
خبر ویررکم السلام علیک ایها النبی

ورحمه

ورحمة الله وبرکاته محمده نه ایتمشدر و جلال
وجمال حقی که ازلدن ابده دک کاف سلام
علیک و یاء وصلت ص والقرآن بر ساعت
محمددن آیرلمش دکلدر یاء لعنتی دخی ابلیسه
بویله در زیراکه بو ایکسینه یعنی محمده رحمت
و ابلیسه لعنت غدا اولمشدر هیچ بر شخص
غدا سندن ایرلمغه امکان اولورمی دریغا
شویله که جبرائیل و میکائیل و سائر فرشته‌لره
که غیبدن سجده ایدک خطابی کلدی ابلیسه
غیب الغیبدن سجده ایتمک دیو ندا کلدی هیچ
بلورمسنکه اکرچه معاینه اول کشیه ان اسجد
لادم خطابی کلدی امّا سراً ء اسجد لمن خلقته
من طین دی دیو خطاب کلدی هیچ بلورمسنکه
خدای تعالی حضرتلرینک اکی آدی واردر
الرحمن الرحیم والجبار المتکبر صفت رحمانیتدن

مصطفى علیه السلام وجوده كلدی وصفت
جبا دیندن ابلیس وجوده كلدی پس محمده
اول وابلیسه بوغدا اولدی ابلیس بودركا هادی
دربانیدر اكا دینلشوركه سن بزم عاشقمزسن
زنهار یادلری ایچرو قومه ابلیسك كناهی
خدایی سودكیدر ومحمدك كناهی خدا آنی
سودكیدر انكیچونكه بیورر لیغفرلك الله ما
تقدم من ذنبك وما تأخر روایت اولنوركه
ایاز خاص بیورر هیچ كناه خذمت سلطانده
اكلمز مكركه سلطان بنی تختده كجروب كندی
پای تختده اوتوردی دخی دیرایدیكه ای شول
كشی كه سنكله بنم ولا بنم شرف بولور سن
بندنسین وبن سندن دریغا دیمكه قدرت
یوقدر كه مكر شریعت نكهبان اولمش هركم
رازی كشف ایلیه آنك قانن دوكرلر لو لم
تذنبو

تذنبو لجاء الله بقوم یذنبون فیغفرلهم
ویدخلهم الجنة پس بو بر كناهدر كه هركمدنكه
صادر اولمیه اول كشی اعدا انساندن كلدر
بلكه بو كناهك تركی كفردر واشلمه سی طاعتدر
دریغا بو جنت القرسده براى بو بیچاره نی
قودیلر خلق شویله ظن اتدیكه اولمش اولم
آندن تمام اكراهله بنی بر مقامه دخی
كوندردیلر برنیچه مدت اول مقامده اولدم
بو ایكنجی مقامده بندن بر كناه وجوده كلدیكم
اول كناه عقوبتی ایچون بنی دپه لمش اولردی
بو معنیدن بو بیچاره بر دردو شدی كه هیچ
بلمكه درمان بولم پس بر كشیه عالم ابلیسده
درد ایریشه عالم محمدده درمان ایرشور
زیرا كه كفر رقم فنا طوتر وایمان رقم بقا
طوتر تا كه فنا اولمیه بقا اولمزهر نقدر كه فنا

زیاده اوله بقا زیاده اولو ربونده برمقام
وار درکم تا که سالك اول مقامده اوله خطر
دن خالی اولمز المخلصون علی خطر عظیم
بومقامده اکا مقام هوا دیرلر هواء جان
نفسدر تا که بو عالمده هوا رختن کتورمیه
وصحرای الهیه یه ایرشمیه خوفدن نجات
بولمغه قادر اولمز واما من خاف مقام ربه
ونهی النفس عن الهوی فان الجنة هی المأوی
یعنی هرکیم آیا عن هوادن کتوره قدمن جنته
بصر اما اول جنتده خدادن غیری کمسنه
یوقدر شیخ شبلی رحمة الله ایدر جنتده اللهدن
غیری کمسنه اولمز شیخ سیاوش ایدر برکیجه
محمد مصطفی علیه الصلوة والسلامی واقعده
کوردم قپودن ایچرو کیردی دخی دیدیکه
عین القضاة بکا دیدیکه هنوز ساکن سرای

سکونت الهی اولمشدر نیجه برشوریده
اولورسین برقچ کون صبر ایله که تا اول
وقت اوله که قرب بی بعد ووصال بی فراق
اوله چون بودوشی بکا حکایت ایتدی بو
بیچاره نك صبری تمام اولوب ناله ایتدی
ونظر ایدوب کوردمکه مصطفی علیه الصلوة
والسلام قپودن ایچرو کیردی وشیخ سیاوشه
واقعه سنده دیدوکن آشکاره دیجك طاقت
کتورمیوب یاندی خلق ظن اتدیلرکه سحر
وشعبده اوله دریغا اول کونکه سرور
عاشقانی وپیشوای عارفانی حسین منصوری
دارا وزرینه ایلتدیلر شیخ شبلی ایدر اول کیجه
حقیله بنم مناجاتم اولدی دیدمکه الهی محبلرکی
نیچون اولدررسون دیدیکه کرچه اولدررم
اما دیتین ویررم دیدمکه یارب دیت ندر

دیدیکه لقائی وجمالی دیت المحبین اکر
باشکده هوای لقاء معشوق وارایسه کل
بومیدانه باش اوینه ای دوست مصطفی
علیه الصلوة والسلام دیوانه لرك ومستلرك
عذرین دلیوب دیدیلر کم ان الله لا یأخذ العشاق
بما یصدر منهم دریغا بلورمسین محبلرك
آتشی دوزخی ندر آتشی عشق خرادیر
بوندندرکه شیخ ایدر العشق نار فی القلوب
فتحرق ما سوی المحبوب دریغا حضرت ابوبکر
صدیق رضی الله عنه دیرایدی کم یا دلیل
المتحیرین زدنی فیك تحیرا ایدرلرکه مصطفی
علیه الصلوة والسلام نماز قلدقده قلبی
چولمك کبی قینا ردی دریغا سن هنوز جمال
شریعتی کورمدك جمال حقیقتی قنده کوره سن
استرسك کم سکا برمثال کتوره یین کم اهلیا سن

مثلاً

مثلاً پروانه که عاشق آتشدر تمام حظی اول
وقت اولور که آتشه طوقنوب پروانه لك
اثری قالمیه امّا بو سوزسنك وبنم حقمده کلمز کم
سویلیه وز دریغا سن صانورمسنکه هر
کشیه بلا ویره لر برمقام واردرکه بلای خدای
جانیله صاتون آلورلر شیخ شبلی ایدر بار
خدایا دوکلی کمسه سکا لطف ورحمت ایچون
عبادت ایدرلر امّا بن سنی بلا ایچون
استرم بو طریقك شیر ومردلری دیرلرکم
دعوای عشقده صادق دکلدرار ولکه
معشوقك صبریله متلذذ اولمیه هرکیم جفای
معشوقی چکمیه وصال معشوقه ایرشمیه
دریغا اول حرف کم لوح محفوظده پیدا اولدی
حرف محبت ایدی ای عزیز اول کندو بنده لریله
اولقدر عهد ایلرکه اول خوف اولورکه آتنك

مطلب [illegible]

دوستلری نیست وهیست اوله وبو جمله
ایله خطاب بوا ولدیکه اصبروا وصابروا
ورابطوا واتقوا الله لعلکم تفلحون بو صبر
درکه صفت خدادر الصبور در واصبر
فانك باعیننا ای دوست بلورمسنکه بو نعمتك
شکری بودرکه سالك چونکه بو مقامه ایرشه
اولقدر شکری کندویه واجب بلمك کرکدر که
کندویی قاصر کوره شکری نعمتدن وکندویی
آنده قاصر کوره ومحو کوره زیرا خدانك بر
آدی شکوردر وبر آدی حمیددر انجق شکر
وحمد ذاتنه لایقدرینه کندو ایده بیلور
چونکه سن عجزه معترف اوله سن مقرردرکه
اوسنك جانکدن ینه شکر ایدر بیورر که
شکرت الرب بالرب بو معنادر عرفت ربی
بربی معناسین بیلنلر بیلور شکر الرب بنفسه

بنفسه فهو الشکور بو معنیدر بو شکر وجدا
اما شکر قالب بودرکه مصطفی علیه السلام
بیوررکه برکمسنه الحمد لله دیسه یری نوریله
طولدررا یکنجی دفعه دیسه سموانی نوریله
طولدررا وچنجی دفعه دیسه کوکیله یرارسنی
نوریله طولدرر حسین منصور ایدر قچن رب
عزت قولنه دوستلق اتمك استه سه اکا
باب ذکری فتح ایدر آندن باب قربی فتح ایلر
آندن توحید کرسی سنده اجلاس ایدوب
حجابلری کوستررر دخی بالمشاهده انی کورر
پس آندن دار فردانیته ادخال ایدوب
رداء کبریاء وجمال کبریاء کشف ایلر چونکه
بصری جماله واقع اوله بلا هوا قالور پس
بو مقامده عبد فانی اولور وحقیله باقی
اولور الله سبحانه حفظنه واقع اولوب

نفسی دعوالرندن بری اولور سهل بن
عبدالله ایدرکه مصطفی یی کسوت بشریتده
وتمثل طریقیله خلقه کوستردی واکرنه آنك
قالب ایله نه نسبتی وارایدی زیراکه اول
نوردر قدجاءکم من الله نور وکتاب مبین
انکچوندرکه سایه سی یره دوشمزدی چون
قالب حقیقتله یك رنك اوله قالب دخی
حقیقت رنکین کیر وحقیقت حکمن کیرکافرم
اکرنه دیدیکم بیلورسم دریغاکوینزه نه
دیدوکن بلمیجك شئونده نه بلسون اکر
مصطفی نك علیه السلام قالبی سنك وبنم
کبی اولیدی بر مقلرندن چشمه لرمی آقاردی
واغزی یاری انجولرمی اولوردی واکر
بیك کشیه بیجك طعامه الی واصل اولیدی
هزار کشیه یتجك طعام حاصل اولوردی

بو عجب اولمزدیکه شیخ ابو عمر علوانی اون
اوچ یل هیچ طعام یمه مشدر زیراکه برکشیه
طعام جنت ویره لر آنك قالبنك بو طعامه
هیچ حاجتی اولمز اکر یرلرسده موافقت
ایچون یرلر دریغاکه کیمیاکر کورمدکمی که
باقری نیجه زرخالص ایلر بو حکایتی
ایشتکه بن وپدریم دائمهٔ شهردن برجماعت حاضر
ایدیلر برصوفینك اونده بزرقص ایدردك
وابوسعید ترمذی بیت اوقوردی پدریم
آغلدی دیدیکه خواجهٔ امام احمد غزالئ
کوردم بزمله رقص ایدردی لباس شویله
وشویله ایدی شیخ ابوسعید دد یکو کلم موت
استربن دخی دیدمکه اول یا اباسعید
اباسعید همان فوت اولدی دیدیلر چونکه
دیری اولوقیلورسین اولوئی دخی دری قل

دیدم اولی کیمدر دیدیلر فقیه محمود ددمکه
یارب فقیه محمودی زنده ایله همان ساعت
زنده اولدی پس بکا دیدیلرکه شهرلو بونی
دیرلرکه عین القضاة خدالق دعواسن ایلر
وقتلنه فتوای ویررلر دیدمکه حسین منصوره
ای دوست سندخی فتوی ویر حسین منصور
ایدردین وسن ایکمز خدا اولمق اولمز پس
بنم وجودم کتورا اثنیت کتسون مصطفی
علیه السلام ایدر الناس اثنان کاسنا
ن المشط بو مساوات بین الناس قالبنده
درکم خاك بشریت جهتندندر اما حقیقتلری
مختلفدر الناس معادن کمعادن الذهب
والفضة بو مقامدر ولیس شیء خیراً من
مثله بالفا الا المؤمنون هیچ برنسنه مثلندن
بیك مرتبه خیرا ولمز الا مؤمن اولور

تمهید

تمهید اصل عاشر بو اصل جمیع مقاصدی
مشتملدر ای طالب تحقیق وراغب ترقیق
دوست حقیقی سنك سئوالکریکه جواب
ویرسم کرکدر بیری الله نور السموات والارض
ایکنجی اول ما خلق الله نوری اوچنجی المؤمن
مرآت المؤمن جواب وسئوال الله نور
السموات والارض بو آیتك تفسیری وعنده
ام الکتابده بی حروف وبی صوت کورلمشدر
اما بلمکه حروفله تعبیر و تفسیر اولنسه
نه وجهله اوله متکلمان وعلما دیرلرکه خدایه
نور دیمك لایق دکلدر زیرا نور عبارتدر
شونسنه که ایکن آنك زمانه بقاسی اولمیه
و محدث اوله کرچه بو سوز راستدر اما
بونی دیرلرمی که آنك نوری دخی بوصفتله
اوله دریغا که نورلر برنجه قسمدر نور آفتاب

وماهتاب وآتش وکوهر وزر ولعل وفیروز
امام محمد غزالی رحمة الله خوب بیان ایتمشدر
وبو نوری شرح ایدرکه نور برنسنه دن
عبارتدرکه آنکله اشیا ظاهر اولور چونکه
معنای نور بوا وله خدایه نور اطلاقی
حقیقت وغیر مجاز اولور زیرا جمیع عالم
کتم عدمدن صحرای وجوده آنکله کلدی
مصطفی علیه السلام بیوررکه ان الله تعالی
خلق الخلق فی ظلمة ثم رش علیهم من نوره
آنکچونکه وجود خلق ظلمتله منعوت ایدی
بو نور الهیتله موصوف ایتدیلر ظلمتلری
نوره مبدل اولدی بوندندرکه شبلی رحمة
الله بیورر ما فی الجنة احد سوی الله و
معروف کرخی رحمة الله علیه ایدرکه لیس
فی الوجود احد الا الله بو مقامده علی ابن

ابی

ابی طالب رضی الله عنه ایدرکه لا راحة للمؤمن
دون لقاء الله تعالی دریغا نور کورمک نه
ایدوکن دیرسم تحمل ایده مزسین وعالم بونه
دوشر اما بر رمزیله سویلیه لوم الله نور
السموات والارض دیمکدر آسمان وزمینک
وجودینک اصلی آنک نوریدر حسین منصور
ایدر الله منور ایدر الله مصدر موجودات
الله نور السموات والارض آنک ذات وجودیدر
وجوهر عزتدر ونور صفت ذات الهیة عرض
اولور اکر فهم ایدرسک خدای تعالی موجوددر
پس جوهر اولور جوهر ایسه عرض سز اولمز
پس وجود الله جوهر اولور ونور عرض
اولور بو حدیثی استماع ایله کم لفظة الله
عبارة عن بیان وجوده ونور السموات
والارض عبارة عن نور وجودت ولوازمه

بوسوزك حاصلی اولدر کم الله جوهردر
یعنی قائم بذاته در ونور عرضدر وجوهر
عرضسز اولمز پس بو نورکه عرض جوهر
الهیدر ندر و قنده در ان شاء الله بربر
دنیله بروجهله دخی کم بزم شیخمز دیمشدر
اولدرکم الله نور السموات والارض هیچ
بلورمسنکه بو سموات وارض ندر مکر
یدبر الامر من السماء الی الارض سکا کشف
اولنه کم سما وارض نیدوکی سکا معلوم
اوله دریغا مثل نوره کمشکوة فیها مصباح
المصباح فی الزجاجة الزجاجة کانها کوکب
دری بو معنایه اشارتدر بنده کم خدایی
کوره شویله کورینور کم نور چراغ سرجه
قندیل ایچنده کورینه وقندیل دخی مشکات
ایچنده اوله مشکات بنده نك جانیدر

زجاجه

زجاجه نور محمددر علیه السلام اکر مصباح
بلمك استرسك هو الله الذی لا اله الا هو
اوقی کم تا کم بیله سن دریغا مثل نوره کمشکوة
ابن عباس رضی الله عنه ایدر مثل نوره
محمد علیه السلام بو مرآت کوکل مشکوة در
روح زجاجه در ونور محمد علیه السلام
مصباحدر بوکا دلیلدرکم حسین منصور
دیمشدر قلب المؤمن کالمرآت اذا نظر فیها
تجلی ربه دریغا سالکه برمقام اولورکه
نور مصباح زجاجه مردیله خدا آراسنده
اولور پس زیتونة مبارکة دن برآتش
ظهور ایدر برآتشدرکم شراب کافوریده
تعبیه اولنمشدر وانك تنی مصباحدر
اوزاقدن پروانه یه دیرکه قوموا لله چونکم
پروانه دل نور علی نور عالمنه ایریشور

آتش علی نورا کادیرکه وجود واجید ریعنی
چونکه پروانه آتشده یانوب سوخته اوله
آتشله براولور بومقامده نور علی نور اولور
دریغا بزم شیخمز برکون دیدیکه نور علی نور
قلب سالکه طهارت ویررکه پس اول بیاض
وجه وشعاع مصباح ایکی نور وحجاب اولور
پس ولو لم تمسسه نار یوز کوسترر سالکدن
بوحجابلر دخی قالقوب اکر مصباح ونور
معشوقدن تابنده اوله بوحالتده پروانه
معشوق نورا ولور امین القلوب ابوالحسین
نوری رحمة الله ایدر هرکشی که خدایی دوست
ایدینه خدانک عیشی وغداسی اولور و
هرکه خدانک عیشی وغداسی اوله خدا آنی
دوست ایدینور اویس قرانی رحمة الله
علیه ایدر عبدک عبودیتی تمام اولسه

عیشی

97

عیشی خدا عیشی کبی اولور براولودن
صوردیلرکه عبودیت ندر دیدیکه آزاد
اولدک بنده اولدک امّا بو آزادلق صندوق
عبودیتده تعبیه اولنمش برلطیفه درکه اکا
انسان وانسانیت دیرلر کوهر امانته محل
وموضع انسان اولدی بو انسان ندر ذات
احدیته صفتدر ابوبکر وراق ایدر لیس
بینی وبینه فرق الا انی تقدمت بالعبودیته
شیخ ابوسعید خراز ایدر مریدک فناده
علامتی دنیادن وآخرتدن حظی کیتمکدر الا
اللهدن دکل پس آندن بنه ذات اللهدن.
باشلیوب قدرة الله حظنک کیتمسین کوره
پس آندن عبد فردیت خدادن منفرد اوله
بویله اولیجق الله ایله اللهدن غیری اولمز
پس واحد وصمد قالور نتکم ازلده دخی بویله ایدی

اى دوست ابوهريره رضى الله عنه
ايدر مشكوة صدر در زجاجه قلبدر
مصباح د وحدر بو قدرى اكلمق سهل كار
دوشمدى اشتكه بو قدر من شجرة مباركة
زيتونة لا شرقية ولا غربية اى عزيز
محجوبان روزكار بو درختى دنياده بلورلر
اما بلمزلركه جنتده دخى بو قدر حسن بصرى
ايدر اكر بو شجره دنياده اوليدى البته
يا شرقى ويا غربى اولوردى لكن بو بر
مثلدركه حضرت حق نورى ايچون ضرب
ايتدى اى عزيز سن دخى حضرت محمد عليه
الصلوة والسلامه اقتدا ايدوب هر كون
خدادن ديله كه اللهم بيض وجهى بنور
وجهك الكريم شيخ ما ايدر لا شرقية ولا
غربية يعنى لا ازلية ولا ابدية هركه بو

درخت

درخت صمديتى كوردى وآندن زيتون باغى
آلدى اول شول مقامه ايرشور كه ازل
آنك يا ننده ابد اولور وابد ازل اولور
يعنى اكا نه ابددن اثر ونه ازلدن خبر اولور
دخى ديديلركه لا دنيوية ولا اخروية بلكه
خدايى اولوردى ديمكدر سؤال وجواب ثانى
قال عليه الصلوة والسلام اول ما خلق
الله نورى اى عزيز خلق عربجه برنيچه
معنايه اطلاق اولنور اول يراتمق و
تقدير معنا سنه دخى كلور وظهور معنا سنه
دخى كلور وظهور معنا سنه دخى كلور
حديث شريفده مراد ظهور معنا سنه در
پس محمد عليه السلام كنت كنزا مخفيا فاحببت
ان اعرف عالمنده مخفى ايدى آنى لولاك
لولاك لما خلقت الافلاك عالمنه كتورديلر

ای دوست ثمره شجرده کاین درج اولدغی
حالده نه دیرلر علما اکا عدم دیرلر چونکه ظاهر
اوله اکا ظهور دیرلر چونکه ینه درختده
اوله رجوع دیرلر پس ازل ثمره نک شجره‌دن
اولدر و غیر را ابد را جعیدر پس محمدک خدادن
کلدیکی ازل اولور وینه خدایه کیتمسی ابد
اولور ثمره نک شجرده تمکنی عدمدن عبارتدر
الانقسام والاختلاف فی العدم والناس
یظنون انها فی الوجود چون بو عدمدن
مصطفی نبی علیه الصلوة والسلام وجوده
کتوردیلر اول ما خلق الله نوری ابتدا و
انشا اختلاف وقسمت اولدی بو مقامده
خاطریکه کلورکم محمد علیه الصلوة والسلام
ثمرهٔ شجرهٔ الهی اوله ایو ایشتکه نه دیرین
اکر بو سوزا یچون قائم دوکرلرسه سویلرمکه

لست

لست کاحد کم خبرین ایشت هم بیورورکم ان الله
تعالی خلق نوری من نور عزته وخلق
نور ابلیس من نار عزته سهل بن عبد الله
تستری وشیبان راعی ایدرلرکم کندی
نورندن تصویر ایدوب یوز بیک یل بینی
یدی الله طوردی هرکون یتمش بیک کره
اول نوره نظر ایدردی وهر نظرده آنک
نظری اکا نور جدید حاصل ایدردی
آندن صکره جمله موجوداتی اول نوردن
یراتدی حضرت حقک بر صفتی واردرکه
اکا صفت اخص دیرلرکم جمله بنی آدم
اورتلمشدر مکر نور محمددر ای دوست
چونکه آنک ذاتی بر در صفتی سکزدر ولیک
ندر صبر ایله که اول بر حاصی بو سکز صفته
متصل کوره سین ای دوست چونکه بر کمسنه‌نی

كندولره اولشدرمق مراد اوله كنديني
الكا بلديروب كوره جك كوز ويررلر و
قولق ويررلركه كنت له سمعًا وبصرًا
ويدًا فبي يسمع وبي يبصر وبي ينطق بيان
صفتا ولمشدر بو مقامدركه كشي بشريت
كسوسندن طشره كلوب ان الله تعالى
خلق آدم على صورة الرحمن الكا منكشف
اولوب پس همت ايدوب ترقي بولوب
تخلقوا باخلاق الله مقامنه ايرشورلر
وبالله التوفيق جواب وسؤال ثالث
المؤمن مرآت المؤمن دريغا ايشيدرمسنكم
المؤمن المهيمن خدانك نا ميدر پس چونكه
خدا مؤمن ومصطفى عليه السلام مؤمن
وسالك طريقت مؤمن پس بربرينك مرآتي
اولورلر المؤمن مرآت المؤمن بو معنا يه

بياندر

بياندر بزم شيخمز دير ايديكه شيخلري ابوبكر
مناجاتنده ايدرديكه يارب بني يراتمقدن نه
حكمت واردر جواب كلديكه حكمت بني كورمكدر
روحك مرآتنده ومحبتم قلبكده قومقدر اي
دوست چون استيه كه كنديني كوره بزم آيينه
روحمزه نظر ايلركه المؤمن كنفس واحدة دريغا
بو مقامده سالكك نشانلري واردر ان الله
تعالى في يوم وليلة ثلثمائة وستين نظرة
الى قلب المؤمن من روح اوچيوز التمش كره
كونده مؤمنك قلبنه نظر ايلرتا كه مقصودي
حاصل اوله من رآني فقد رأى الحق معناسي
ايله من يطع الرسول فقد اطاع الله بو معنادر
منصور انا الحق ديمسي وبايزيدك سبحاني ما
اعظم شاني ديمسي همان بو معنادر پس هركم
بو مقامه ايريشه بايزيد ومنصوردي معذور طوتر

ای دوست اول مؤمندر بزم عبودیتمزه وبز
مؤمنز آنك ربوبیته تنه عبودیت بزبالامقا مذركه
آنده كشیه نفخت فیه من روحی شربتن ایچوررلر
وبرحالدر جمال ربوبیت چهره سنده وماخلقت
الجن والانس الا لیعبدون هم ربوبیتی وهم
عبودیتی بیاندر شب معراجده ددیلركم بونجه
زماندن بروسن ناظر ومستمع ایدك امابونجه
بن ناظر ومستمع اولایین سن منظور وقابل اول
دنی فتدلی فكان قاب قوسین اوادنی بوقربتكم
ایكی یای باشی قدر اولدی فاوحی الی عبده ما
اوحی تتمیم قربتكه تمام یقین اولوب اسرار
سویلشه مثلا بركشی معشوقیله سویلیه شوركن
آخر كسنه یی كورسه بهانه ایدوب بعضی خبر
صورمق ویا برمصلحت اصمرلمق كوستر آنچونكه
ایدر لقد رای من آیاته الكبری آیات صغری

مادون الله در آیات كبری كبریاء الله در
برسؤال دخی تمشایدك كاری طالبمی ایشلر ویا
مطلوبمی اشلر صدر كتابده برشمه ایشترك
امابنده دكله اول بسرمایه طالب سالكه لازم
عشقدر بزم شیخمز ددیكه لا شیخ ابلغ من العشق
بروقت شیخه صوردمكه خدایه دلیل ندرایتدی
ینه خدادر اما مبتدی اولنه دلیل معرفت
الهیدر وعشق الهیدر دریغاكم عشق الهیی ایكی
قسم ایتدیلر برین برجوان مرد وبرین برجوان
مرد آلدی احمد وابلیس احمد علیه السلام ذرهٔ
عشقی موحدلره بخش ایلدی مؤمن اولدیلر و
ابلیس ذرهٔ عشقی مغلره بخش ایلدی كافر اولدیلر
ای دوست عاشقلرك دین ومذهبی عشقدر و
آنك محبوبی عشقدر اللهم انی اعوذ بك من
عذاب القبر بشریت ظلمتی قبر ظلمتیدر برینه

صورد یلرکه قبرده عذاب وارمیدر دیریکه
بشریت قبردر قبرخود کلی عذابدر هرنه که
عذاب قبرده بیان اولنمشدر افاعی وعقاربدن
جمله مقتضای بشریتدر سؤال منکر ونکیر دخی
بشریتده اولورکه ابو علی سینا ایدرکه منکر عمل
شردر ونکیر عمل صالحدر یعنی کشی آیینهٔ نفسده
خصال ذمیمه مشاهده ایلر وآیینهٔ عقلده
خصال حمیده مشاهده ایلر وبونلری غیریدن
ظن ایلر امّا بنم کندیلر مصطفی علیه السلام
ایدر صلوة مکتوبه نک مثالی میزانه بکزر یعنی
برکفه سی ازلدر وبرکفه سی ابددر هرکیم ازلده
ویره ابدده ینه آلور ای دوست جنت ودوزخ
دخی باطنکده واردر آنده وارمیو کرکدر کرچه
آخرتده اولان جنتکه کتابده ذکر اولنور وغی
اوزره عجائب وغرائب چوقدر امّا خدا محبلرینک

بهشتی قربدر اعددت لعبادی الصالحین ما
لا عین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب
بشر دوستلرینه جنت بودر بونی کم کورمیه لر
جنتده دخی عذابده اولورلر ودخی بونلردرکه
بیورر اولئك ینادون من مکان بعید حضرت
عزتدن بعد تمام دوزخدر بیرلردن بری دیمشدرکه
عشق طریق رؤیتدر ورؤیت معشوق جنتدر
وفراق محبوب نار جهنمدر فتمثل لها بشرا سویا
ودخی مثل القلب کالمرآت اذا نظر فیها تجلی
ربه احوال آخرت تمثلدر وتمثل کلمق اذنا کار
دکلدر فتمثل لها بشرا سویا جبرائیل علیه
الصلوة والسلام عالمدر وجانبیتدن کسوت
بشریته تمثل ایدوب حضرت مریمه کورندی
واصحاب دخی آنی صورت اعرابیده کورورلردی
ایاکم والنظر الی الامرد فان لهم لونا کلون الله تعالی

وبرنیرده دخی دیرکه رأیت ربّی لیلة المعراج
علی صورت شاب امرد قطط بو دخی عالم
تمثلدندر تمثلده مقاملر واردرکه بری اولدر
برمقامه تمثل بزله واکرینه آندن فراق واقع
اوله حزندن وتفکردن حالی اولمیه تفکر رسول
الله مقاملرندن برمقامدر وبری دخی حزندر
عایشه رضی الله عنهما وعن ابیها ایدرلرکه
رسول الله صلی الله علیه وسلم دائم الفکر کثیر
الاحزان ایدی رأیت ربّی لیلة المعراج فی
احسن صورةٍ ان الله تعالی خلق آدم علی صورته
نوع تمثلدر دریغا نامرلرندن بری مصوردر
صورت دوزجی دیمکدر امّا بن دیرمکه صورت
کوسترجیدر بلورمسن صورتلری قنقی بزارده
کوسترلر وصترلر بزارخواصده نبی علیه السلام
ایدرجنتده بربازار واردرکه آنده صورتلر

صاتلور مکر ابوبکر محطی تمثلدن خبر ویروب
ایدرکه رأیت ربّ العزة علی صورة امّی بو
امّی قنقی امّدر النبی الامّی ده اولان در وعنده
امّ الکتاب دریغا مقام شهوددن کیم خبر
ویرور وکیم خبر ویرمکه قادر اولور پس بو قدر
سویلرسین بلورمسن شاهد نیچون محبوب اولور
انکچونکه حسن ازلیدن بو شاهدده برشمه تمثل
اتمشدر جانم اول کشیه فدا اولسونکه شاهد
مجازیه طبیه شاهد حقیقی یه طبیجی خود نادردر
امّا محبت نفس دکلدرکه شهوانی اوله بلکه کوکل
محبتیدرکه نادر اولورتا اول مقامه ایریشه سنکم
یتمش بیک صورتی سکا عرض ایده لر هر برصورت
کندو صورتک شکلنده کوره سین وبو اولدرکه
هر بر موصوفده یتمش بیک صفت مندرجدر
پس هر بر وصف وخاصیت برصورت وبرشخصه

متمثل اولور كشى بو صفتلرى كوريجك ظن
ايدركه اول اوله امّا اول دكلدر بلكه آندندر
بر وقتده پيرم ايدراى محمد يدى يوز كره محمد
عليه السلامى كوردب ظن اتدمكه آنى كورمشم اولم
بو كون معلوم اولديكه كندومى كورمشم دريغا
بشريت قومزكه ربوبيت رختن صحراى صورته كتورم
شيخ بايزيددن ايشت كه بشريتدن شكايت ايدوب
اول ديركه البشرية ضد الربوبية لمن احتجب
بالبشرية فانته الربوبية يعنى كه هر باركه
بشريت كيده ربوبيت كلور انكچوندركه اهل جنت
الحمد لله الذى اذهب عنا الحزن ديرلر دريغا
بشريت مختصر حجابدركه خلقى عالمدن كيرو
طوتر سيد عالم عليه السلام ايدر قالبلر شول
دمور كبى پاصلنور آنك جلاسى ذكر موت و
تلاوت قرآندر بو پاسدن مراد كدورت بشريتدر

قلب دور

چون

چون موت كه موتوا قبل ان تموتوا مقاميدر
وجذبة من جذبات الرحمن ظهور بوله اول
غين عين جاندن كيدوب رأى قلبى ربى مقامنه
ايرشور دريغا بلور مسنكه مصطفى عليه السلام
قلبنده غين نه ندر بيوركه انه ليغان على
قلبى حتى استغفر الله فى اليوم والليلة سبعين
مرة بو غين خدادن غيرى كمسنه بلمزاى دوست
اگر استرسك كه سعادت ابدى سكا ميسر اوله
بر ساعت بر حلولى صحبتن بول تا بيله سنكه حلولى
كيمدر مكر حلولى صوفيدركه آنكچون ديمشلردركه
الصوفى هو الله شيخ عبد الله انصارى رحمة
الله ايدركه عالم علمنه وزاهد زهدنه نازايدر
صوفى ايچون نه ديه لوم كه صوفى اول كندوسيدر
پس هر نسنه كه آندن ايشيدرسين خدادن ايشتمش
اولورسين هر كشى كه استيه اسرار الهيى بى واسطه

حلولى

کوره واشیده عین القضاة همدانیدن اشتکه
ان الحق لینطق علی لسان عمر بودر تخلقوا
باخلاق الله بو سوزا آندن عالی تر سوز درکه
هر کشی الکلیه بعض سالکلر تحقیقدن بونی
دیرلرکه حق تعالی یه یول نامتناهیدر لاجرم
هرکون یتمش کره رخت عبودیتی منازل صحرای
ربوبیته ایلتمک کرککه بونی بلمش اوله عین
القضاة کبی وعلمناه من لدنا علماً خزینه سندن
برپاره حصه طوتمشدر دریغا که خلق بو کلمه نک
اسرارنده کطله در محتجبلر در طله یعنی ای
ماه جهارده کبی جوان مرد خلق قتنده نورطله
اول عالمده بدر اولمش آی نوری کبیدر جمله
سالکلر کندنرن خدا توفیقی ایله خدایه کتمشلردر
اما مصطفی علیه السلام خدادن خلقه کلمشدر
تمثلده بر مقام دخی اولدرکه عایشه صدیقه رضی الله
عنها

عنها ایدرکه من زعم ان محمداً رأی ربه فقد افتری
علی الله القدریة عایشه حضرتلرینه دیدیکه
آنی کورمدم ذاتیت وحقیقت ایله اما ابن عباس
رضی الله عنه ایدرکه آنی کوردم صورت و تمثل
ایله دریغا بلورمسنکه بو تمهیدده یوزبیک
مختلف مقاملری اردیلمه قودم وهر بر عالمدن
زبده سین کسوهٔ رموزدن عالم کتابته کتوردم
معلوم اولسونکه اول عالمدن بو عالمه نه کتوردمکم
قدرت یتربلکه دریادن برقطره و شمسدن
برشعاع در بو حدیث ایشتکم بیوردمن رکن
الی الدنیا ومال الیها احرقه الله بناره فصار
رماداً تذروه الریاح وکان الله علی کل شیءٍ
مقتدراً اهل دنیایه کوره در بو سوزکه هرکیم
میل ایده حق آنی آتشله یاقوب کل ایلرکه یل
آنی صاوورر اما اهل عقبا حقنده دیرکه من رکن

الى العقبى ومال اليها احرقه الله بناره فصاره
سبيكه ذهب ينتفع به الناس ارباب آخرة
ديركه هر كيم عقبايه ميل ايده آنى نار يله احراق
ايدوب سبيكه ذهب ايلركه ناس اندن انتفاع
ايدرلر اما ارباب عالم الهى وجبروت حقنده
بيوررکه من رکن الى الله ومال اليه احرقه
الله بنوره فصار جوهرا لا قيمة له ايدر هر كيم
خدايه ركن ايليه الله آنى نور يله احراق ايدر
بر جوهر اولور كه آنك قيمتى اولمز بو اوج عالمى
بوندن دخى واضح بيان ايتديلر ديديلر كه مسافر
اوج صنف اولور كه بر صنف اولدر كه دنياده
سفر ايلر رأس مالى دينار در وريجى معصيت
وثنا متدر وبر صنفى آخرته سفر ايدر رأس
مالى طاعت وعبادتدر وريجى جنتدر وبر صنفى
دخى اللهه سفر ايدر رأس مالى مغفرت

وريجى

وريجى لقاء الله در دريغا صوفى ومريد وزاهدى
وصف ايتمشلردر ديرلر كه مريد اكا ديرلر كه
نه ييه ونه ايچه صوفى اكا ديرلر كه كمكله ييه
زاهد اكا ديرلر كه نه ييه اما محبان خدا
اكا ديرلر كه آندن ييه لر تصوفدن اول
مقام زهددن وجمله موجوداتدن اعراضدر
پس صفات حق صوفيه جملدن صفا ويرر زاهد
صوفىء حقيقى اولور آندن فقر يوز كوستروب كه
اذا تم الفقر فهو الله اولورلر اول بر عزيز
صوفيدن سؤال اولندقده الصوفى فهو الله
ديوب جواب ويرديكى بو مقامدر بر كوت
بايزيده صورديلر كه زاهد كيمدر ديديكه هو
الفقر فقير كيمدر ديو سؤال ايتدكلرنده
هو الصوفى ديوب جواب ويردى صوفى
كيمدر ديلر ديديكه هو الله مريد سين زيراكه

عمرکی بو کلماتی اکلمغه قومیه سین زیرا
بونی بلمك ضرر عظیمدر که اصلا اکا تدارك
قابل اولمز فقیرلك وصوفیلك وزاهدلك
وعارفلك شول طائفه نك لغتیدر کنینی
درکه عکاشه رضی الله عنه روایت ایلرکه
رسول الله بیوررکه بنم امتمدن یتمش بیك
کشی بغیر حساب جنته کیررکه آنلرك نوری
لیلهٔ بدرده قمر کبیدر آنلر جنتده سماده
نجوم کبیدر ای دوست ابوذر غفاری
کزیدهٔ امت احمددر رسول الله بیوررکه
مسکین ابوذر یمشی وحده هو فی السماء فرد
وفی الارض فرد کن فرداً للفرد آنرن دیدیکه
یا اباذر بیلورمسین بنم غم وفکرم ندر و
اشتیاقم نیه در صحابه لر دیدیلرکه یا رسول
الله بیورك دیلر دیدیلرکه واشوقاه شول

اخوانمه که

اخوانمه که بندن صکره کلسه لر کرکور آنلرك
شانی انبیا شانی کبیدر آنلر الله قاتنده
شهرا منزله سنده دریا بالرندن واتالرندن
قچرلر الله رضا سیچون شهواته رغبت اتمزلر
الله محبتندن مغموم ومحزون اولورلر
الله محبتندن قلبلری الهه دروحلری
آندندر اگر بری خسته اولسه بریل عبادتندن
افضلدر والحاصل برقطره عملری بر دریا
مقداری عمله نسبت خیردر رب عزتی ایدر
اطال شوق الابرار الی لقائی وانا الی
لقائهم لاشد شوقاً اما بو طائفه نی
تمام شرح وبیان اتمکه خاطر تحمل اتمز
وغیرت الهی دخی قومز وبالله التوفیق
بلکه موجودات اوچ قسمدر جوهر و
عرض وجسم اما جسم بوایکسنه تابعدر

آراسنده واسطه بوقدر وبونلردن
هربری حقیقی ومجازی اولور موجودات
واحده وکثیره منقسم اولور واحد دخی
حقیقی ومجازی اولور واحد حقیقی جزء
معین در لکن اوج مرتبه اوزرینه. در
مرتبهٔ اولی حقیقة الحقیقتدر که آنده
اصلا نه بالفعل ونه بالقوه کثرت اولمیه
نقطه کبی بوذات باری جوهر فرد دیرلر
بودر بو بر نقطه درکه منقسم دکلدر انقسامی
دخی قابل دکلدر وجودیله امکانیله اولمیه
قوتله فعلله دخی قابل دکلدر بوذات باریدر
مرتبهٔ ثانیه واحد بالاتصالدرکه آنده
بالفعل کثرت اولمیه بالکله بالقوه اوله
یعنی قوت ربانیه بو مرتبهٔ انوار مظهره
من ذات الله دردرکاه کشف ایله اکر فزد

متصل

متصل اولسه جوهر فرد دیرلر جوهردن
مراد قیامنده غیره محتاج اولمین در
موجوداتدن مرتبهٔ ثالثه هذین الموجودین
دن منعکس اثردر اکا منفرد منسوب
بالعالم دیرلر بو دخی ایکی یه منقسمدر
ملکی وملکوتی اما ملکوتی عالم روحانیدرکه
عالم آخرته متعلقدر اما ملکی عالم دنیادر
بر قسمت دخی جمله موجودات اوج قسمدر
واجب الوجودکه زیاده ونقصان قابل
دکلدر وایکنجی قسمی زیاده اولور ناقص اولمز
مثلا نورلر وروحلر وعالم آخرت بویلهدر
اوچنجی قسم بودرکه هم زیاده وهم نقصان
قبول ایدر بو عالم جسمانی ودنیویدر دریغا
یوز بیك دره روبو مقامده بیچاره اولورلرکه
هیچ ایکی جهانده آنلردن اثر قلماز وآنلر کندولردن

خبردارا ولمزلر اكر كل خارسزا وليرى
هر مرغ بر بلبل اولوردى واكر پادشاهك
دربانى اولميدى جمله كمسيه قربت سلطان
يكسان اولوردى وهيچ تفاوت اولمزدى
علوم صفت دربان بارگاه عزت فبعزتك
لاغوينهم اجمعين شمشيرى ايله قپوده
حاضر اولمشدر اغيار كه غيرت خانهٔ عزته
دخول مراد ايدوب يا سهوله آستانهٔ
سلطانه توجه اتسه مانع ودافع اولوب
خلوت سراى عزته نامردلردن هيچ
كمسه دخوله يول بولمز اما خواص بارگاه
الا عبادك منهم المخلصين منشوريله
مشرفلردر آنلردن خلاص اولوب
درون خلوته يول بولورلر ان الله تسعة
وتسعين خلقا من تخلق بواحد منها دخل

سرمهجوراننه
[illegible]

الجنة

الجنة اولكيجه كه جمعه كيجه سى ايدى بو كلماتى
يازدم بر مقامه ايرشدمكه هر نسنه كه ازلده
وابدده وار ايدى وار اولسه كرك ايدى بس جمله سن
حروف الفده كوردم دريغا بر كمسنه كركدركه
سوزم اكا ايله اول طالبلر كه مطلوبه ايرشمش
اوله لر جمله اسرار علومى الف الم طيننده كوره لر
ابتداسى بو اسمدر كه الله مقلوب اولوب هيچ
قلمز مكر هو شويله كه ابن عباسدن رضى الله
عنهما صورديلر كه الله نه ديمكدر ايتديكه الله
هويتدن عبارتدر الهادى هدايت طريقى
بونكله در البديع علامات نعم المولى ونعم
النصير بوندن ظهور ايدوب آنى بر مقامه
التركه الباقى آنك صفتى اولوربس بوندن
اكا بر خلعت ويررلر كه الوارث نه ايدوكن
بيلوربس الرشيد اكا يوز كوستره پس الضار

اکا نافع وضر صوری حاصل ولیجق النافع
اکا امرهم اولور المقسط اولدرکه بو مقامده
لازم ندر بیلور الممیت اکا یوزکوستررالحی
آنی زنده ایلر النور آنی منور ایلر المبدی المعید
بو مقامده آنك ابتدا وانتهاسن کندن کوستر
الظاهر الباطن آنك ظاهرین وهم باطنن
کماله ایرشدرر السمیع البصیر آنی حقیقت بین
وحقیقت شنوا ایلر الجبار المتکبر آنی بست و
نیست ایلر المؤمن المهیمن آنی وار ایلر القدوس
السلام آنی تربیت ایلر الصمد آنی یکتا ایلر
بس آنی قبول ایلر هو تحت الهیده ساکن ایلر
هو دائره سی آنی پناه وعزتده طوتر اول بر
عزیزك سوزی بونده کورینور که مریدی صوردیکه
سنك شیخك کیمدر دیدیکه الله دیدیکه قندنسین
دیدیکه الله دن دیدیکه سن کمسین دیدیکه الله

اول

اول بری دخی بودرکه صوردیلرکه قندن
کلورسین دیدیکه هو دیدیلرکه قنده کیدرسن
دیدیکه هو دیدیلرکه نه استرسین دیدیکه هو
دیدیلرکه بو عالمدن نه خبرك وار دیدیکه هو
ای دوست شیخ ابو سعیده ایماندن سؤال
ایدوب ابو علی سینایه قدس الله روحه رساله
یازوب کوندردی الشیخ الرئیس ابو علی سینا
دخی رساله ده جواب ویردیکه الدخول فی
الکفر الحقیقی والخروج من الاسلام المجازی
شیخ ابو سعید ایدر بوزبیك یل عمرده واصل
اولدوغمه بو کتاب بنی واصل اتدی امّا
بن ایدرمکه شیخ ابو سعید هنوز بو سوزك
لذتن طوتمش دکلدر زیرا که طوتمش اولیدی
ابو علی سینا و بونك امثالی کبی مطعون
اولوردی بیت ای اندرره عشق کفر و

ترسایی به • در کوی خرابات تو رسوایی به •
زنار بجای دلق بیکتایی به • سوادی وسودائی
وسودایی به • دوریغا اکر استرساك كه تمام
سنك شبهه لرك حل اوله بلكه هر مذهبك
واردر اول وقت ثابت ومقرر اولوركه
قالب بشريت برنده اولا زيرا كه خطاب
وتكليف قالبه در اما بر كشی كه قالبی
ترك ايتمش وبشريتی برا قمش اوله وكنديدن
طشره كلمش اوله تكليف وخطاب اول
كشيدن كيدر رجان ودل حكمی قائم اولور
كفر وايمان قالبه متعلقدر اول كشی كه
يوم تبدل الارض غير الارض اكا مكشوف
اوله قلم وتكليف آندن مرفوع اولور و
قلبك احوالی عد وضبطه قابل اولمز
كاه اولوركه مريدك رويتی بيره اويمز

واول

واول نه حالده در بلنمز چونكه هر برينك حالی
بر نوع آخرا وزره اوليجق امر ونهی تحتنده
وضبط وقلم حكمنده اولماز اما شريعت كه
بشريته متعلق جمله امورده بر حال وبر منوال
اوزره اولور ضبط وقاعديه قابل اولور جمله
موجوداته علمك ايكی طرفی واردر بری علم
فريضه كه علم ما دون الله در وبر صنفی دخی
علم الهيدر وعلمك مالم تكن تعلم علوم و
معلوماتدن رمزدن غيری نسنه ايله خبر
ويرمكه امكان دخی يوقدر كه العلم لا يحل
منعه اما علم پايانسزدر بيزه خود پايانه
ايرشمك يوق پس نه علم وار نه جهل ونه طلب
ونه ترك ونه حاصل ونه بی حاصل ونه مست
ونه هشيار بوندن سخت تر طلب ونسنه
اولورمی بوقيل وقالدن قورتلاوز بيت

نه دست دسر بزلف یاری که مرا • نه کم شود
ازسرم خماری که مرا • هرچند درین واقعه
در می نکرم • درد دل عالمیست کاری که مرا •
بو حدیثك معناسین نه خوب بیان ایتمك دیلدمکه
بو کیجه که جمعه کیجه سی ایدی ماه رجبك
طقوزنجی کیجه سی شیخ ابو علی آملی کوردمکه
کلدی دیدیکه مصطفی علیه السلام ی واقعه ده
کوردم وسنکه عین القضاة سین آنك
خزمتنده ایدك بو کتابی آلوب سکا دیدیکه
ای عین القضاة بوندن آرتق اسراری
آشکاره ایتمه جانم سکا فدا اولسون دیوب
اول ساعت الومی کندومه چکوب عالم
کتابتدن ال چکوب بکلی آکا مشغول اولدم
تا که بر کره دخی نه بیوره بیت ناکاه زدرم
در آمد آن دلبر مست • جام می لعل نوش کرد

نیشت • از دیدن از کرفتن موی خویش •
رویم همه چسم کشت وچشم همه دست •
ایدر صبر ایله که تا بنم عالمه یتشوب زحمت
بشریتدن قورتلوب سنسز بکا ربم آنی که
دیه جکدر عالم حروفده بوندن
آرتق عبارت کتورمك اولمزهیچ
اوله که کندو دبارمدن قورتلم
حسبی الله نعم المولی
ونعم الوکیل
تمت
م م م

عين القضاة ابو الفضائل عبد الله بن محمد
بن علي الهمداني الميانجي استشهد مصلوبًا

سنة ٥٢٥

قال الجامي في حق او

بلند مرتبهٔ عين القضاة عيسى دم
چشيد شهد شهادت ز دست بی‌خبران
هزار رحمت حق بر روان پاکش باد
که عارف همه دین بود و عارف همدان

اخذ الطريق عن احمد غزالي
رحمهما الله عليهم
اجمعين
م

سلسلة الخواجگان 113
3 آداب عبودية الأعيان

لأحمد الطربزوني السويري الزنج

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى شرح بالاذكار خبايا لطائف
صدور الذاكرين وفتح بالطاعات خفايا
دوائر نفوس العابدين والف بالمحبة بين
قلوب المريدين وقلوب المشايخ الكاملين
وبلغ بالصحبة ارواح السالكين الى درجات
الواصلين وسبحان الذى كشف اسرار جماله
ستر سرادقات الصفات للمراقبين واظهار
انوار جلاله من سبحات الذات للمشاهدين
والصلوة والسلام على من فضله الله بدنوه
من قاب قوسين على كافة المقربين وخصصه
بشهوده رأى العين دون سائر المرسلين
سيدنا ومولانا محمد الذى اخذ الله للايمان

برسا

برسالته ميثاق النبيين واوجب طاعته على
الثقلين الى يوم الدين وعلى الذين سادوا بنسبته
على العالمين واصحابه الذين فاقوا ببيعته
على الناس اجمعين اما بعد فان افضل الاعمال
واشرف الاحوال اتباع السنة فى كل حال لكن
لا يمكن هذا الاتباع الا بالسلوك فى طريقة
من طريق العبودية التى وصلت عن النبى صلى الله
عليه وسلم بوساطة الصحابة الى المشايخ
الصوفية لا سيما من تلك الطرق العلية
الطريقة النقشبندية لانها باقية على اصلها
من غير نقص ولا زيادة فيها بخلاف سائر الطرق
لتغيرها عن اصلها بما احدثته المشايخ المتصوفة
من الامور البدعية ولان نسبة هذه الطريقة
العلية نسبة حبية وصلت الى الخواجكان عن
ابى بكر الصديق واما نسب سائر الطرق فليست

كذلك لانها انما وصلت الى مشايخها عن
طريق آخر غير ابى بكر الصديق رضى الله
عنه ولان جذبة المحبة الذاتية انما تحصل
فى بداية هذه الطريقة العلية وفى سائر
الطرق انما تحصل فى نهايتها فلذلك كان
الواصلون فى بداية هذه الطريقة العلية
اكثر من الواصلين فى نهاية غيرها ولان
السير فى هذه الطريقة العلية انما يكون
فى احدية الذات وفى غيرها واحدية
الصفات فشتان بين السير فى الذات وبين
السير فى الصفات لان سير ساعة فى الذات
افضل من سير سنين فى الصفات فقلما يخرج
السالك عن التلوين فى سير الصفات ولان
الولاية الكبرى انما تعطى فى هذه الطريقة
العلية وفى غيرها انما تعطى الولاية الصغرى

فقط لما فيه من المخالفة فى اداب السنة فلما كانت
الطريقة النقشبندية كافلة على اتباع السنة
وشاملة على الفضائل الجملة اردت السلوك
فيها من طرق الصوفية وتلقيتها بعموم النسبة
وخصوصا عن حضرت سيدى الاستاد
صاحب الفيض والامداد الشيخ محمد بن الشيخ
محمد مراد قدس الله اسرارهما وهو تلقاها
عن والده الشيخ الاعظم وهو تلقاها عن
الخواجه محمد المعصوم وهو تلقاها عن والده
الخواجه احمد الفاروقى المعروف بمجدد الالف
الثانى وهو تلقاها عن الخواجه محمد الباقى
وهو تلقاها عن الخواجه مولانا خاجكى امكنكى
وهو تلقاها عن والده الخواجه درويش
محمد وهو تلقاها عن خاله خواجه محمد زاهد
وهو تلقاها عن الخواجه عبيد الله خواجة

الاحرار وهو تلقاها عن الخواجه مولانا
يعقوب الجرخى وهو تلقاها عن رئيس الطريقة
الخواجه بهاء الدين وهو تلقاها عن الخواجه
سيد امير كلال وهو تلقاها عن الخواجه
بابا سماسى وهو تلقاها عن الخواجه على
الراميتنى وهو تلقاها عن الخواجه محمود
الانجير الفغنوى وهو تلقاها عن الخواجه
عارف ريوكرى وهو تلقاها عن رئيس الطريقة
الخواجه عبد الخالق الغجدوانى وهو تلقاها
عن الخواجه يوسف همدانى وهو تلقاها عن
الخواجه على الفارمدى وهو تلقاها عن
الخواجه ابى الحسن الخرقانى وهو تلقاها عن
روحانية سلطان العارفين ابى بايزيد
البسطامى وهو تلقاها عن روحانية الامام
جعفر الصادق وهو تلقاها عن الامام قاسم

بن محمد بن ابى بكر الصديق وهو تلقاها عن
مولى رسول الله سلمان الفارسى وهو تلقاها
عن صاحب رسول الله الصديق الاكبر وهو
تلقاها عن سيد المرسلين صلى الله عليه وعليهم
اجمعين وايضا تلقى هذه الطريقة العلية
على الفارمدى عن الخواجه ابى القاسم
الكركانى وهو تلقاها عن الشيخ ابى عثمان
المغربى وهو تلقاها عن الشيخ ابى على الكاتب
وهو تلقاها عن الخواجه على الروذبارى
وهو تلقاها عن سيد الطائفة الشيخ جنيد
البغدادى وهو تلقاها عن خاله الشيخ سرى
السقطى وهو تلقاها عن الشيخ معروف الكرخى
وهو تلقاها عن الامام على الرضا وهو
تلقاها عن والده الامام موسى الكاظم
وهو تلقاها عن والده الامام جعفر الصادق

وهو تلقاها عن والده الامام محمد الباقر
وهو تلقاها عن والده الامام زين العابدين
وهو تلقاها عن والده الامام حسين سبط
رسول الله وهو تلقاها عن والده الامام
علي ابن عم رسول الله وهو تلقاها عن امام
المتقين وخاتم النبيين صلى الله عليه وعليهم
اجمعين ثم لما كانت الطريقة النقشبندية
عبارة عن هذه الاركان وهي الذكر والمراقبة
واتباع السنة والاتصاف بالاخلاق المحمدية
وصحبة المشايخ الصوفية والمحبة لشيخ التلقين
والتربية كتبت رسالة مبينة لهذه الاركان
ليعرف السالكون اداب السلوك بكمال العرفان
حتى لا يكون سعيهم في الطريقة عن الخسران
لان من سلك بالجهل في الطريق لا يلتقي فيه
الهداية والتوفيق وذكرت فيها ما تلقيته عن

المشايخ النقشبندية من احكام السلوك واداب
العبودية واردت فيها ما فتح الله علي من الاحوال
السنية ليكون ذلك سببا لدعاء الاخوان و
وسيلة الى العفو والغفران ورتبتها على ستة
ابواب وخاتمة فالباب الاول في فضل الذكر
على سائر الاعمال وطريق تلقينه على وجه
السنة وكيفية الذكر القلبي في اسم الذات والنفي
والاثبات والباب الثاني في تعريف المراقبة
وكيفية الاشتغال بها واداب بها والباب
الثالث في اتباع السنة في اداب العبودية
والباب الرابع في تزكية النفس عن الاوصاف
الردية وتحليتها بالاخلاق المحمدية والباب
الخامس في فائدة صحبة المشايخ الصوفية
والتصرف بها في النفوس الابية والباب
السادس في محبة المريد لشيخ التلقين والتربية

والرابطة فى الحضور والغيبة والخاتمة فى
شرح الكلمات القدسية بالالفاظ الفارسية
الواردة عن الخواجكان النقشبندية لبيان
اصول الطريقة العلية وسميت هذه الرسالة
بسلسلة الخواجكان فى اداب عبودية الاعيان
وجعلتها هدية لحضرت مفخر العز والاجلال
ومقر السعد والاقبال ملاذ ارباب العلوم
والفضائل ومآب اصحاب المجد والافاضل
مظهر العناية والاختصاص ومشعر الديانة
والاخلاص المحفوظ فى حصن الصون والتوثيق
والملحوظ بعين العون والتوفيق عمدة العرفاء
الكرام وقدوة العلماء العظام صاحب
الافتاء الصدر الشريعة العليا ومالك
ابراء شرف الملة السمحا منفذ احكام رب
العالمين ومقيم سنة رسوله الامين اعنى

به شيخ الاسلام والمسلمين ولى الحق والدين
اعزه الله بالعز الرضين وامده فى كل وقت
وحين الباب الاول فيه فصلان الفصل الاول
فى فضل الذكر على سائر الاعمال وكيفية تلقينه
والاشتغال بالذكر الخفى بالقلب واخوانه
اعلم ان الذكر امر لازم وفرض دائم قال الله
تعالى فاذكرونى اذكركم فهو سيف المريدين
وحصن الذاكرين ومنشور الولاية فمن ذكر الله
فقد يعطى له منشور الولاية وهو اقرب
الطرق للوصول واحسن الاعمال للقبول قال
على رضى الله عنه يا رسول الله دلنى على اقرب
الطرق الى الله وافضل العمل عنده قال
صلى الله عليه وسلم عليك بمداومة ذكر الله
سرًا وجهرًا فليس عمل اكرم عند الله من ذكره
لانه تعالى جليس من ذكره وليس عمل يكفى العبد

عن سائر الاعمال غير ذكر الله تعالى قال صلى الله
عليه وسلم من ذكر الله فقد اطاع الله وان
لم يصل ولم يصم وقال شبلى قدس الله سره
رأيت رجلاً يقول الله الله فقلت له لا
يكفيك ذلك من غير عمل فقال عشر مرات
الله الله فوقع ميتًا فانشق صدره فرايت
مكتوبًا على كبده الله الله وسمعت قائلاً
يقول يا شبلى هذه من المحبين قليل فقل
ما وُلِعَ المرءُ بالذكر الا وقد وصل ولا سيما
بالذكر القلبى الذى هو شهود وزلفى وحضور
وقربى وهو ذكر حقيقى يبدل الغيبة بالحضور
ويغنى الذاكر فى المذكور ولكن مع هذا لابدّ
يكون الذكر بتلقين الشيخ الكامل الذى
عرف اسرار الاذكار وخواصها بتلقين
شيخ اخر وهو كذلك الى رسول الله صلى الله

عليه

عليه وسلم حتى يثمر فى الذاكر شهود المذكور
لان الله اجرى عادته فى كشف اسرار اسمائه
ان يكون بتلقين خلفائه الذين تلقنوا تلك
الاسماء كابرًا عن كابر عن رسول الله صلى الله
عليه وسلم ولو ان ذاكرا ذكر جميع الاذكار
فى جميع الليل والنهار فلا يبلغ مبلغ الرجال
ولا يصل الى مرتبة الكمال ولا تحصل له
نتيجة الاذكار الا بتلقين الشيخ الكامل و
تربية المرشد الواصل واقل ما يحصل للذاكر
اذا تلقن الذكر عن الشيخ الكامل ودخل فى
سلسلته لما حرك خلقة الذكر يجاوبه ارواح
المشايخ الى رسول الله صلى الله عليه وسلم
ومن لم يتلقن الذكر منهم ولم يدخل فى
سلسلتهم لم يجاوبه احد منهم ولو يحرك
حلقة الذكر طول عمره ثم اعلم ان كيفية تلقين

الذكر على وجه السنة ان يأمر الشيخ المريد
بعد معرفة صدق ارادته ان يصوم ثلاثة
ايام مع الرياضة والعزلة ويأمره بالاستغفار
والصلواة على النبى صلى الله عليه وسلم فى
تلك الايام وبالاستخارة فى لياليها ثم يغتسل
المريد فى اليوم الرابع او يتوضئو ويصلى
صلوة التوبة ركعتين وصلوة الاستخارة
ركعتين ثم يأتى الى الشيخ ويجلسه الشيخ
بين يديه مستقبل القبلة بحيث يتصل ركبتاه
الى ركبتى الشيخ ويستتيبه الشيخ عن جميع ذنوبه
ويأمره برد المظالم الى اصحابها ويأمره بقضاء
ما ترك من الفرائض والواجبات ثم يتعاهد
معه على البر والتقوى ومتابعة السنة
والعمل بالعزيمة والاجتناب عن البدعة
وترك الرخصة ثم يمسك الشيخ بيده اليمنى

يد المريد مثل المصافحة فى هذا ان كان المريد
ذكرًا وان كان انثى يأخذ الشيخ طرق ثوب
وهى تأخذ الطرق الاخر ثم يقرأ الشيخ ان الذين
يبايعونك انما يبايعون الله الى اخر الاية
للتبرك ثم يضع الشيخ والمريد ايديهما على
ركبهما ثم يتوجه المريد الى قلب الشيخ وهو
يذكر بقلبه الله الله ثلث مرات لتلقينه
قلب المريد ثم يذكر المريد بقلبه ايضا ثلاث
مرات للتلقن منه ثم يرفع الشيخ والمريد
ايديهما ويدعو له الشيخ ويؤمن له المريد
ويستحب للشيخ ان يذكر بعد الدعاء اسانيد
ذكره لان فى ذكرها بركات كثيرة هذه كيفية
تلقين اسم الذات واما كيفية تلقين النفى
والاثبات فهى مثلها لكن الشيخ والمريد يذكره
بحبس النفس هذا تلقين الذكر القلبى واما

طريق تلقين الذكر اللساني فهو ان يذكر الشيخ
النفي والاثبات ثلث مرات ايضا برفع الصوت
والمريد يسمعه ثم يذكره المريد كذلك والشيخ
يسمعه فهكذا ورد في السنة وهذا التلقين
عند الصوفية هي النسبة العامة واما النسبة
الخاصة وهي فيضان السر المكتوم من قوة
ولاية الشيخ الى استعداد المريد بتخصيص
المشية الالهية فالنسبة العامة اكتسابية
والنسبة الخاصة وهبانية يهب الله لمن يشاء
بواسطة تلقين المشايخ ثم اعلم ان لكل طريقة
اسماء اما ثلثة واما سبعة واما اكثر واما
اقل يلقنها المشايخ المريدين ويوصلهم بها
الى الله تعالى واما الطريقة النقشبندية
فاسمين احدهما اسم الذات والثاني النفي
والاثبات فمن كان من اهل الجذبة يلقنه الشيخ

اسم الذات ثم النفي والاثبات بحبس النفس
وان لم يكن من اهل الجذبة يأمره الشيخ
يذكره النفي والاثبات باللسان فيذكره المريد
كذلك حتى يحصل له الجذبة واذا حصلت الجذبة
يلقنه الشيخ اسم الذات ثم النفي والاثبات
بحبس النفس كذلك هذا مسلك اكثر المشايخ
النقشبندية وانما اختاروا هذا المسلك
لتسهل السلوك على السالكين واما مسلك
بعض منهم فهو ان يلقنوا المريدين النفي والاثبات
بحبس النفس في اول الامر ويسلكونهم بذلك
فقط حتى يوصلوهم به الى الله تعالى وكلا
هما طريقة واحدة لكن اختلفت وجوههما
فلكل وجهة ثم اعلم ان كيفية ذكر اسم الذات
باللطايف وهي القلب والروح والسر والخفي
والاخفى والنفس الناطقة ان يلصق الذاكر

لسانه الى الحنك الاعلى ويضمّ الشفتين
ثمّ يتوجه الى القلب الحقيقى فى القلب الصنوبرى
تحت الثدى الايسر ويذكر به هناك الله
بطريق التعقل لا بطريق الحرف ويلاحظ
معنا عند الذكر انه ذات الواجب الوجود
وليس كمثله شىء من الموجود فهكذا يداوم
على ذكر هذا الاسم الشريف بحصر جميع اوقاته
فيه بعد اداء الفرائض والسنن الرواتب
ويترك غيره من الاوراد والنوافل فان
حصل له من دوام الذكر الاستغراق فى
حضور المذكور والنسيان عما عداه واستقر
فيه انتقل الذكر الى الروح فيذكره به تحت
الثدى الايمن كذلك حتى يحصل له الاستغراق
والنسيان ايضا فاذا استقر فيه الاستغراق
انتقل الذكر الى السر فيذكر به فوق القلب

الصنو

الصنوبرى فى جانب اليسار وكذلك حتى
يحصل له الاستغراق والنسيان ايضا
فاذا استقر فيه الاستغراق انتقل الذكر
الى الخفى فيذكره به فوق محل الروح كذلك
حتى يحصل له الاستغراق والنسيان ايضا
فاذا استقر فيه الاستغراق انتقل الذكر
الى الاخفى فيذكر به فى وسط الصدر بين
محل السر وبين محل الخفى كذلك حتى
يحصل له الاستغراق والنسيان ايضا
فاذا استقر فيه الاستغراق انتقل الذكر
الى النفس الناطقة فيذكره بها فى الدماغ
من الرأس كذلك حتى يحصل له سلطان الذكر
فاذا حصل له سلطان الذكر سرى فى جميع
بدنه اولا بحيث لا يبقى منه جزء الا وهو
يذكر الله به ثم يسرى فى جميع الآفاق بحيث

لايرى شيئاً الا يراه ذاكراً يذكره حتى
لوكان فى ذلك الوقت الف شخص مشغولا
بالالف ذكر مختلف فهولا يراهم الا انهم
ذاكرون يذكره فهذا كشف خيالى لايطابق
الواقع فاذا استقر سلطان الذكر فى
الانفس والآفاق يلقنه الشيخ النفى والاثبات
بحبس النفس فكيفية اشتغال النفى والاثبات
بحبس النفس ان يأخذ الذاكر نفسه ويحبسه
فى جوفه ثم يتخيل لا بان يجعل كرسيها فوق السرة
ويمدها الى الدماغ فى الرأس ثم يتخيل اله من
الدماغ وينزل بها الى الكتف الايمن ثم يتخيل
منه الا الله وينزل بها الى القلب الصنوبرى
فى جانب اليسار ويضربها بالنفس الدائر
فى الجوف على القلب الحقيقى فى القلب الصنوبرى
ويحصل من تلك التخيلات لا المعكوسة فى

الخيال

الخيال ويلاحظ معناه لا مقصود الا الله
ويجتهد به فى نفى جميع التعلقات من القلب
واثبات مقصودية الله تعالى ومحبوبية
فيه ويكرر ذكره بهذه الكيفية حتى يضيق
صدره عن حبس النفس فعند ذلك يقف
على وتر من الاوتار ويضم اليه محمد رسول الله
ثم يطلق نفسه وعند ضم هذه الكلمة الشريفة
يلاحظ ادخال نفسه فى اتباع سنته صلى
الله عليه وسلم والاستمداد من روحانية
لانه صلى الله عليه وسلم هو الواسطة فى
حصول جميع الفيوضات ثم يتخيل بعد اطلاق
النفس هذه الكلمة الهى انت مقصودى و
رضاك مطلوبى لان تخيل هذه الكلمة عند
ارباب هذه الطريقة العلية من الزم اللوازم
لان الذاكر يستمر بتخيلها على معنى النفى والاثبات

ويترسخ فى التوحيد ويتجرد قلبه عن العلايق
ويتدفع عنه الخواطر ويزداد فيه الاخلاص
ويترقى الى مقامات الاختصاص فلذلك
امروا بها السالكين ولولم يتحققوا بمعناها
لانهم بالمداومة عليها يتحققون به فمن داوم
على ذكر النفى والاثبات بهاذه الكيفيات
وبلغ وقوفه على الاوتار الى احد وعشرين
ظهرت له النتيجة التى هى الجذبة القيومية
فعند ذلك يعلمه الشيخ طريق المراقبة فبعدها
يترك الذكر ويشغل بالمراقبة لكن لابدله
ان يذكر النفى والاثبات باللسان فى كل يوم
بعدد معلوم مثل خمسة الاف او عشرة
الاف او غيرذلك ثم اعلم ان حبس النفس
والوقوف على العدد الوتر ليس شرطا فى
الذكر القلبى بالنفى والاثبات وانما الشرط

فيه نفى مقصودية الغير واثبات مقصودية
الحق سبحانه وتعالى وقد يحصل هذا من غير
حبس النفس ومن غير الوقوف على الوتر
وايضا ليس بلوغ الوقوف الى احد وعشرين
شرطا فى ظهور النتيجة لانه قد يبلغ الوقوف
اليها ولم يظهر النتيجة وانما الشرط فى ظهورها
انتفاء وجود المحدثات وتجرد القلب عن
العلاقات واذا حصل له هذان الامران
ظهرت النتيجة ولولم يبلغ الوقوف الى هذه
المرتبة وان بلغ الوقوف الى احد وعشرين
ولم تظهر النتيجة فمن الخلاف فى الادب فليراع
الادب لان ترك الادب بالخاصية يفسد العمل
ثم ان نسبة الطريقة النقشبندية عن ابى بكر
الصديق رضى الله عنه وان ذكر النفى والاثبات
بالقلب على الكيفية المذكورة عن الخضر عليه

السلام لانه علم طريق الذكر الخفى عبد الخالق
الغجدوانى قدس الله سره والفصل الثانى
فى شروط الذكر وادابه اعلم ان الذكر لاينتج
دوام الحضور ولا يثمر شهود المذكور الا بمقارنة
الشروط والاداب التى ذكرها المشايخ فى
هذا الباب اما شروطه فهى ان يكون الذكر
بتلقين الشيخ وان يكون باخلاص العبودية
وان يكون لتكثير المحبة وطلب الوصلة و
ان يكون بالحضور من غير غفلة وان يذكر
بالله لا بنفسه وان يكون يعقد السريرة
بعنايته تعالى وان يكون القلب معلقا
بالمذكور لا بالذكر وان يكون مع الاستمداد
من الشيخ واما ادابه فهى ان يكون الذاكر
تائبا متوضئا جالسا فى مكان طاهر مستقبل
القبلة واضعا يديه على فخذيه مغمضا عينيه

ساكنا بجمع اجزائه بحيث لا يتحرك منه شعرة
وان يكون متوجها الى قلبه بكلية وجمع همته
وان يتعقل اسم الذات بهيئة من غير عربية
ولا عبرانية ولا سريانية وان يذكره بكل
لطيفة فى محلها وان لا يلتفت عند الذكر الى
شيء من الواردات وان ظهر له حال من الذكر
كالجذبة والحضور بالمذكور فليتبعه وان
حصلت له غيبة من غير حضور عند الذكر
فليضطجع على شقه الايمن حتى تندفع عنه
تلك العلة وان ظهر فيه انقباض او فترة
فلا يقطع الذكر لان الذاكر الصادق لا ينقطع
عن الذكر فى كل حال وان لا يفرغ عن الذكر
قبل حصول حصول الحال منه لان الفيض
لا ينزل على الذاكر الا عند حصول الحال وان
حصل له سر من اسرار الذكر فليكتم الا عن

شيخه وينبغي له ان يقول للشيخ جميع ما يظهر له
في الذكر من الواردات والخواطر والاذواق
ليربيه الشيخ فيه وان حصل من الذكر في بدنه
تزلزل وارتعاش او حرارة زائدة او خفقان
في قلبه فليغتسل بالماء البارد في الصيف
وبالماء الحار في الشتاء ثم ليرجع الى الذكر
بكمال الهمة وليجتهد في الذكر حتى تزول
تلك العلل وتحصل له رزانة الجسد وثبات
القلب وان هجمت على قلبه الخواطر الردية
عند الذكر ولم يقدر على دفعها فليقم وليتوضأ
ثم ليذكر يا قدير وليستغفر الله وليصل على
النبي صلى الله عليه وسلم وليتصور صورة
الشيخ فانها تدفع جميع الموانع عن الذكر
وان انكشفت له انوار الذكر على هيئة الكواكب
او على هيئة اخرى فلا يعتقد انها المذكور

لان

لان المذكور منزه عنها وعن جميع الكيفيات
ولابد له ان يعرف مقامه من الذكر حتى
يترقى فيه ويحترز عن التنزل عنه وان لا
ينقل الذكر في اللطايف الا باذن الشيخ وان
انتقل الذكر بذاته فلا حاجة لاذن الشيخ
فيه وان عسرت عليه ملاحظة معنى اسم
الذات على ما هو عليه الايمان فليتعقل هيئته
اللفظية مع حفظ القلب عن الخواطر فحينئذ
يعمل الاسم الشريف فيه بخاصيته فينكشف
له معناه وينبغي له ان يلاحظ في النفي والاثبات
ما عينه الشيخ من معانيه لان الشيخ يعرف
ما يناسبه منها فيعينه له فينتج له الذكر
بل ان ملاحظة معنى لا يناسب مقام الذاكر
يضره حتى قيل ملاحظة المبتدي فيه
لا موجود الا الله كفر وان يكون مراقبا

لوارد الذكر فى كل حال واذا فرغ عن الذكر
لمصلحة فليحفظ قلبه على معناه وليدفع
الاغيار عن الدخول فيه وليقل قبل الشروع
فى مصلحة اللهم كن وجهتى فى كل وجهة و
مقصدى فى كل قصد وغايتى فى كل سعى و
ملجائى وملاذى فى كل شدة ووكيلى فى كل امر
وتولنى تولى محبته وعنايتى فى كل حال واذا
قال الذاكر هذه الكلمات يحفظ الله قلبه على
معنى الذكر ويدفع عنه ما يشغل عنه ويفتح
عليه بقرائتها اكثر ما يفتح بالذكر لمن داوم على
الذكر مع حفظ هذه الشروط والاداب
حصلت له نتيجة الذكر من غير شك ولا ارتياب
والباب الثانى فيه فصلان الفصل الاول فى
تعريف المراقبة وانواعها وكيفية الاشتغال
بها وآدابها اعلم ان المراقبة نسبة زكية

وعبودية حقيقة لمن تحقق بها نور الله قلبه
بنور المعرفة وشرح صدره بكشف الحقيقة
فلم تخطأ فراسته ولم تبطأ مكاشفة ويكون
متصرفا فى الملك والملكوت ومتقربا فى
حضرة الجبروت وتحسن معاملته مع الله
فى جميع الاوقات ويكون لمن يعبد الله بجميع
العبادات لان مراقبة الله اعظم العبادات
واكمل الطاعات فلذلك كانت خواص الصحابة
رضى الله عنهم يشتغلون بدوام المراقبة
وطول الفكرة لما ورد تفكر ساعة خير
من عبادة سنة وهى من الطرق الموصلة
الى مرتبة المشاهدة لمن داوم عليها كان
من الواصلين ثم اعلم ان المراقبة عند
العامة انتظار احكام الله للعمل بها واما
عند الخاصة فهى ثلثة انواع النوع الاول

استدانة العلم باطلاع الحق فى جميع الاحوال
واستمرار الاقتداء بجميع احكامه فى كل حال
والنوع الثانى مطالعة آثار الاسماء والصفات
فى الكائنات والمسارعة الموصول الى الله
بجميع العبادات والنوع الثالث مكاشفة اسرار
حقائق الاسماء والصفات ومشاهدة
انوار تجليات الذات وهذه النوع درجة
الولاية الصغرى ومرتبة الوصول الى الله
سبحانه وتعالى وهو غاية ما يبلغ اليه
السالكون بالمراقبة ونهاية ما يصل
اليه السائرون بالمحاضرة وفى هذه المرتبة
تتم الافنية وتقوم الابقية وتنتفى الحالات
وتثبت المقامات فمن وصل الى هذه المرتبة
يعمر اوقاته بالموافقات ويحمل اعضائه
بالعبادات وينور قلبه بالمشاهدات

فيكون

فيكون جميع اوقاته فى طاعة الله واحدًا و
يصير جميع اعضائه فى خدمة الله عابدًا و
يستمر قلبه فى طلب الله شاهداة يتحقق
فى المعرفة بحقيقة التوحيد ويقوم فى العبودية
بالترقى والمزيد ثم اعلم ان كيفية المراقبة
ان يكون السالك طاهر البدن والثياب و
حاضر القلب والفؤاد فى مكان طاهر بحيث
لا تصل اليه اصوات الحيات ولا يدخل
فيه الانسان ثم يجلس فيه على ركبتيه مستقبل
القبلة مغمض العينين ثم يخرج عن حوله وقوته
ويطرد جميع علمه ومعرفته ويعطل حواس
ظاهره وقواء باطنه ثم يتوجه بالقلب
المطلق مع الجذبة الى جناب ذات الحق
سبحانه وتعالى على طريق الاستهلاك فيه
ولا ينفك عن المراقبة بهذه الكيفية فى جميع

الاوقات بعد اداء الفرائض والسنن الراتبات
حتى تزول عنه تزاحم الخواطر وتثاقل العناصر
وتتزكى نفسه ويعتدل طبعه وتغلب روحانية
على جسمانية فبعد ذلك ان استقرت فيه تلك
الحالة وكانت له كالصفة اللازمة تستحب له
مخالطة الناس ويلزم له الاشتغال بنوافل
الصلوة وتلاوة القرآن والاوراد لان السالك
اذا وصل الى هذه المرتبة يمكن له التقرب بجميع
الاعمال ويعرف طريق الاستفاضة في احسن الحال
ثم اعلم ان للمراقبة شروطاً واداباً فمن
حفظها يترقى من المراقبة الى المشاهدة
فشرطها ان تكون المراقبة باذن الشيخ و
تعليمه وتربيته وتلقينه وان تكون مع الجذبة
القيومية وان تكون بعد قطع العلايق الحسية
والمعنوية وان يكون بعد ترك النسب والاضافات

وبعد

وبعد الوقوف عند الواردات واما آدابها
فهي دوام السكوت وملازمة البيوت وكف
الحواس عن الاحساس وتعطيل القوى عن
الادراك وترك مطالعة الكتاب والكتابة
والاعراض عن اتباع النفس في طلب العلوم
والمعرفة ومخالفة الهوى وترك المنى و
الخروج عن كل داعية تدعوا الى السوى
والسعي في طريق الوصول الى الله ودوام
التوجه الى لقاء الله وترك الطمع عن المقامات
والاجتناب عن الكرامات والتادب مع الله
في الباطن والظاهر ومراقبته في جميع المظاهر
فمن داوم على المراقبة بهذه الشروط والآداب
يتقرب الى ذلك الجناب ويبلغ مبلغ الرجال
ويشاهد الجمال والجلال وتصح له التربية و
التلقين ويقدر على ارشاد الناس الى الله

بحق اليقين والفصل الثانى فيما يلزم للسالك
فى هذه الطريقة العلية من النوافل من الصلوٰة
وصيام وقراءة قرآن واوراد واذكار لان السالك
متى وصل الى مرتبة المراقبة يمكن له التقرب
بكل عبادة نافلة كما ورد فى الحديث القدسى
لايزال عبدى يتقرب الى بالنوافل فمن
تلك النوافل صلاة الاوابين وهى ستة
ركعات الى اثنى عشر ركعة لمن اراد ان
يصلى اكثر من ذلك فليصل بنية النافلة
الاخرى ووقتها بين المغرب والعشاء و
يستحب ان يقرأ فيها سورة البروج وسورة
الطارق وسورة الليل وسورة القدر
ويستحب ان يسلم فى كل ركعتين ويستحب له
ان لايفارق مصلاه الى وقت العشاء لان
احياء هذا الوقت بالصلوة والقرائة سنة

مؤكده

صلاة التهجد

مؤكده وكان صلى الله عليه وسلم لايدع
احياء هذا الوقت ومنها صلوٰة التهجد و
هى سنة مؤكدة وقد كانت ان تكون واجبة
عند المتهجدين وهى احدى عشر ركعة مع
الوتر الى سبع عشر ركعة وهذا اكثر ما
روى من صلوٰة تهجده صلى الله عليه وسلم
وافضل اوقاتها نصف الليل ويستحب فيها
تطويل الركعات والتسليم فى كل ركعتين
ويستحب ان يقراء فيها آية الكرسى مع الآ
يتين بعدها وقوله تعالى لله ما فى السموات
الى آخر السورة وآخر آل عمران وقوله تعالى
سنة من قد ارسلنا الى الاحسار او سورة
يس واول الحديد وآخر الحشر وسورة
القدر وسورة الاخلاص ويستحب ان يشتغل
بعد التهجد بسائر الطاعات الى صلوٰة الفجر

صلاة الاشراق

ومنها صلوة الاشراق وهي ركعتان الى اربع
ركعات ووقتها عند ارتفاع الشمس
قدر الرمح ويستحب ان يقرأ في الركعة الاولى
سورة الشمس مرة وفي الثانية سورة الا
خلاص اربع مراة وفي الركعتين آخرين
يقراء المعوذتين ويستحب ان يصلي بعد
صلوة الاشراق صلوة الاستخارة ركعتين
يقراء في الاولى سورة الكافرون وفي الثانية
سورة الاخلاص ثم يقراء بعد السلام
دعاء الاستخارة وكان صلى الله عليه وسلم
يعلم اصحابه دعاء الاستخارة كما يعلمهم
القرآن ومنها صلوة الضحى وهي ثمانية
ركعات الى اثنى عشر ركعة واول اوقاتها
من وقت الاشراق وافضلها عند ارتفاع
الشمس الى ربع السماء ويستحب ان يقراء

صلوة الضحى

فيها آمن الرسول الى آخر السورة وآخر
الحشر وسورة الشمس وسورة الليل
وسورة الضحى وسورة المنشرح لك و
سورة التين وسورة القلم ويستحب ان
يطول الركوع والسجود فيها ويسلم في كل
اربع ركعات ويستحب ان يصلي بعد السنة
الاخير من الظهر والعشاء اربع ركعات
وكان صلى الله عليه وسلم يصليهن ويستحب
له ان يصلي بعد الوضوء ركعتين وعند
دخول المسجد ركعتين ركعتين ويستحب له
ان يصلي صلوة التسبيح اربع ركعات في كل
يوم مرة وان لم يقدر ففي كل اسبوع مرة
وان لم يقدر ففي كل شهر مرة وكيفيتها ان
يقراء كل ركعة فاتحة الكتاب وسورة
فاذا فرغ من القرآن في اول ركعة وهو قائم

يقول سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله
والله اكبر خمسة عشر مرة ثم يركع فيقولها
عشر مرات ثم يرفع رأسه فيقولها عشر
مراة ثم يسجد فيقولها عشر مرات ثم يرفع
رأسه فيقولها عشر مرات ثم يسجد فيقولها
عشر مرات ثم يرفع رأسه من السجود ثم
يجلس فيقولها عشر مرات ثم يقوم فذلك
خمسة وسبعون فى كل ركعة يفعل ذلك فى
اربع ركعات ومنها صوم كل يوم الاثنين
والخميس وصوم ثلثة ايام من اول كل شهر
وثلثة من وسطه وثلثة من آخره وصوم
العشر الاول من ذى الحجة والمحرم والنصف
الاول من شعبان ولا يستحب للسالك ان
يزيد على افطار اربعة ايام متابعة فان
ذلك يقسى القلب ويغير الحال ويستحب للسالك

احيا

احيا الليالى المباركة وهى ليالى اوتار العشر
الاخير من رمضان وليلة عرفة وليلتى العيدين
واول ليلة من شهر رجب وليلة النصف منه
وليلة سبع وعشرين منه وليلة النصف
من شهر شعبان واول ليلة المحرم وليلة
عاشورا ويستحب ان يصلى فى تلك الليالى
مائة ركعة يقراء فى كل ركعة سورة الاخلاص
عشر مرات فمن صلى هذه الصلوة فى تلك الليالى
نظر الله اليه سبعين نظرة قضى بكل نظرة
سبعين حاجة ادناها المغفرة ومنها قراءة
القرآن فلا بد لمن وصل الى مرتبة المراقبة
ان يجعل كل يوم وليلة وردا من القرآن
لان قراءة القرآن للمنتهى افضل من الاشتغال
بالذكر ويستحب له ختم القرآن فى كل اسبوع
مرة وان لم يقدر على ذلك ففى كل شهر وقراءة

من المصحف افضل من القراءة من ظهر القلب
والاخفاء في القراءة افضل من الجهر وقراءة
الليل افضل من قراءة النهار ويستحب قراءة
سورة يس وسورة الواقعة بين المغرب
والعشاء وسورة الملك بعد صلوة العشاء
وسورة يس بعد صلوة الفجر وسورة الملك
بعد صلوة الظهر وسورة النبأ بعد صلوة
العصر ومما يلزم قراءته في هذه الطريقة
العلية ختم الخواجكان وفي قراءته فيض
كثير وفضل عزيز فقد لازم بقراءته الخواجكان
قدس الله اسرارهم في كل ليلة الاثنين وليلة
الجمعه وهو مروي عن الحسن البصري ولكن
لملازمة الخواجكان بقراءته اضيف اليهم
فشروط قراءته ان يكون قاربه من اهل هذه
الطريقة العلية اوماذونا منهم بقراءته

وان

وان يكون متوضأ جالسا على ركبتيه في مكان
طاهر متوجها الى القبلة وان يراعي ترتيب
العدد بحيث لا يقدم بعض ما يقرأ فيه على
البعض ولا يزيد ولا ينقص في العدد وان
قرأ مع الجماعة يقسم العدد عليهم وان
يستحضر روحانية الخواجكان قبل الشروع
فيه ويستمد في قراءته منهم ويستحب ان يبخر
البخور عند القراءة وان يرفع يديه قبل الشروع
فيه ويقرأ هذا الدعاء اللهم يا مفتح الابواب
ويا مقلب القلوب والابصار ويا خالق الليل
والنهار ويا دليل المتحيرين ويا غياث المستغيثين
توكلت عليك يا رب العالمين وافوض امري
الى الله ان الله بصير بالعباد ولا حول ولا
قوة الا بالله العلي العظيم سبحان ربك رب
العزة عما يصفون وسلام على المرسلين

والحمد لله رب العالمين ثم يقرأ الفاتحة
مع البسملة سبع مرات ثم يصلي على النبي
مائة ثم يقرأ الم نشرح لك مع البسملة
تسع وسبعين مرة ثم يقرأ سورة الاخلاص
مع البسملة واحد والف مرة ثم يقرأ الفاتحة
مع البسملة سبع مرات ايضا ثم يصلي على
النبي مائة مرة ايضا ثم يهب ثوابه
لرسول الله وللصحابة والخواجكان النقشبندية
وهذا احسن ثم يرفع يديه ويدعو الله و
يتوسل به الى حصول مقصوده ويأكل بعد
الفراغ عن الدعاء بعضا من الحلويات
كالتمر والزبيب فلا بد للسالك ان يجعل
هذه النوافل اورادا ويداوم عليها ولا
يترك شيئا منها بعد ان جعله وردا لان الله
يمقت من تعود بعبادة ثم تركها كما قال صلى الله

عليه

عليه وسلم تارك الورد ملعون لان ترك
الورد اعراض عن الله فمن ترك ورده فقد
اعرض عن الله ومن اعرض عن الله فقد
اعرض الله عنه ومن اعرض الله عنه فهو
ملعون ومطرود

والباب الثاني

في اداب العبودية على طريق السنة اعلم
ان حقيقة العبودية اتباع السنة فلا بد
لكل سالك ان يتبع السنة حتى يتحقق بحقيقة
العبودية لان اتباع السنة يخرج العبد عن
عبودية الهوى فمن لا يتبع السنة فهو عابد
الهوى قال صلى الله عليه وسلم تعس عبد الهوى
فمن يتبع السنة يخرج عن اتباع ويكون محبوبا
عند الله تعالى قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني
يحببكم الله فلا يصل احد الى الله بطريق من
الطرق الا بطريق الاتباع لان جميع الطرق

مسدودة غير طريق الاتباع لانه مفتوح موصل
الى الله فلابد لكل احد من الاتباع باداب
الرسول فى جميع العبادات والعادات حتى يمكن
له الوصول قال تعالى لقد كان لكم فى رسول الله
اسوة حسنة فمن ادعى الوصلة واظهر الكرامة
وترك ادبا من اداب السنة فهو مستدرج
مخذول فليست له نسبة لجناب الحق فضلا
عن الوصول ثم اعلم ان اداب السنة كثيرة
وكتابة جميعها هنا غيرة لكن كتبت منها هنا
بعض ما يقع فى اكثر العبادة فمن داوم عليها
يكون من اهل السنة والجماعة فمن تلك
الاداب اداب الدخول فى بيت الخلاء وهى
ان يخلع من اراد الدخول فيها ما كان عليه
من التاج والخرقة وسائر ما يلزم احترامه
ويخفف ثيابه ويشمر ذيله وكمه ثم يقول

عند

عند دخوله فيها اعوذ بالله من الخبث والخبائث
فيقدم رجله اليسرى ويدخلها ثم يقعد بحيث
لا يستقبل القبلة ولا يستدبرها ولا يستقبل
الشمس ولا القمر ولا يستدبرهما ان كان يقعد
فى الصحراء ولا يتكلم فيه ولا يطول القعود
فيها وبعد قضاء حاجته يستنجى بالحجر والماء
معا ان امكن جمعهما والا يستنجى باحدهما
فكيفية الاستنجاء بالحجر ان يأخذ الحجر بشماله
ويمر به على مقعده من مقدمها الى مؤخرها
ثم يأخذ حجرا ثانيا ويمر به من مؤخرها الى
مقدمها ثم يأخذ حجرا ثالثا فيدير به حول
المسربة والحجر الواحد يكفى عن الثلثة ان كان
له اشعاب ثلث وكيفية الاستنجاء بالماء
ان يضع اصابعه اليسرى على المسربة ويصب
الماء بيده اليمنى على كف اليسرى ويحرك

اصابعه حتى تزول عنها النجاسة ولا يرفع
اصابعه حتى يتيقن طهارتها ثم يجفف
مقعد بالحزفة او بيده اليسرى ثم يقدم
رجله اليمنى فيخرج منها ويقول الحمد لله الذى
اذهب عنى الاذى وعافانى اللهم طهر قلبى
عن النفاق وحصن فرجى عن الفواحش ومنها
اداب التبول وهى ان يقعد فى ارض رخوة
ثم يمسك ذكره بيده اليسرى ويبول فلما انقطع
البول يمسك اصل ذكره بيده اليسرى ويمر
بها الى الحشفة ويفعل بها ثلاثا ثم يأخذ
حجرًا بيمينه وذكره بيساره ويمر به على مخرج
البول حتى يجففه ثم يقوم ويمشى بخطوات
ويتنحنح ويتحرك حتى يخرج ما كان فى احليله
من بقية البول ويستحب غسل ذكره ان انتشر
البول على الحشفة ومنها اداب الوضوء

وهى

وهى ان يقعد فى محل رفيع مستقبل القبلة
ثم يستاك وينوى الوضوء للصلاة ويقول
بسم الله العظيم والحمد لله على دين الاسلام
ويغسل كفيه ثلاثا ثم يمضمض ويستنشق
ثلاثا ثم يغسل وجهه ثلاثا من اصول عشر
رأسه الى ما يسدل من لحيته طولا ومن
اذن الى اذن عرضا ويخلل لحيته ثلاثا ان
كانت كثيفة ولا يجب غسل اصول شعرها
ثم يغسل زراعه الايمن مع كفه ومرفقه
ثلاثا ثم يغسل زراعه الايسر كذلك ثم يبل
يديه ويمسح بها رأسه مبتديا من مقدمه
رأسه ويمر بهما الى مؤخره ثم يردهما الى
ما ابتداء منه ثم يمسح اذنيه ظهرًا وبطنًا
ثم يمسح عنقه بظهور اصابعه ثم يغسل
رجله اليمنى مع كعبيه ثلاثا ويخلل اصابعها

ثمّ يغسل رجله اليسرى كذلك ويقراء الادعية
المخصوصة بكلّ عضو مع حضور القلب عند
غسله لانّ الوضوء ان كان بالذكر والحضور
يحصل منه النور كما ورد الوضوء نور ثمّ
يرفع رأسه الى السماء ويقول اشهد ان لا
اله الا الله وحده لا شريك له واشهد انّ
محمّدًا عبده ورسوله اللّهمّ اجعلني من
التوابين واجعلني من المتطهرين واجعلني
صبورًا شكورًا واجعلني اذكرك كثيرًا و
اسبحك بكرةً واصيلاً ومنها اداب الدخول
في الحمام وهي ان ينوي الطهارة للطاعة
عند الدخول فيه ويخلع ثيابه من اليسار
ويتزر من فوق سرّته الى انصاف ساقيه
ويقدم رجله اليسرى فيه فيقول اعوذ بالله
من الرّجس والشّياطين ولا يسلم فيه على

احد

احد بل يقول عافاك الله ولا ينظر الى عورات
النّاس ولا يقعد في الخلوة مكشوف العورة
ولا يكثر فيه الكلام ولا يطيل القعود فيه
ويغسل قبل الغسل محلّ النجاسة بيده اليسرى
ثمّ يغسل كفيه ثلاثا ثمّ يمضمض ثلاثا و
يستنشق ثلاثا ويبالغ في ايصال الماء في
حلقه وخيشومه ان كان جنبا ثمّ يتوضؤ
مثل ما يتوضؤ للصّلاة ثمّ يأخذ الماء بيده
اليمنى ويصبّه على شقه الايمن ثلاثا ظهرًا
وبطنًا الى فخذه وساقه ثمّ يصبّ على شقه
الايسر كذلك ويدلك ما اقبل من جسده وما
ادبر ممّا تصل اليه يداه ثمّ يأخذ الماء ويصبّه
على رأسه ثلاثا ويدلكه ويخلل لحيته وشعر
رأسه ان كان له شعر ثمّ يفيض الماء على سائر
جسده احتياطا ولا يبالغ في صبّ الماء من

غير حاجة ثم يقدم رجله اليمنى ويخرج منه
ويقول بعد خروجه اللهم طهر نفسي من
السوء كما طهرت جسدي من الحدث اللهم
نور قلبي بنور معرفتك كما نورت قلوب
انبيائك واوليائك اللهم اجعلني من التوابين
واجعلني من المتطهرين الى آخره فلابد ان
يعتبر التيامن في الامور الحسنة والتياسر
في الامور الخسيسة ويستحب نتف الابط
وحلق العانة في كل عشرين يوما وقلم الاظفار
وحلق الرأس في كل عشرة ايام ومنها
اداب الاذان وهي ان يترك ما يشتغل به
من امور الدنيا عند سماع الاذان والقيام
عند سماعه احسن ويقول ما قاله المؤذن
الا عند قوله حي على الصلوة يقول لا حول
ولا قوة الا بالله وعند قوله حي على الفلاح

يقول ما شاء الله كان وما لم يشأ لم يكن
وعند قوله الصلوة خير من النوم يقول
صدقت وبررت ويقول بعد فراغ المؤذن
رضيت بالله ربا وبالاسلام دينا وبمحمد
صلى الله عليه وسلم نبيا اللهم رب هذه
الدعوة التامة والصلوة القائمة صل
على محمد وآل محمد واعطه الوسيلة و
الفضيلة والدرجة الرفيعة وابعثه
المقام المحمود الذي وعدته يا ارحم الراحمين
ثم يجيب الاذان بالفعل ويذهب الى مسجد
الجماعة ومنها اداب الصلوة وهي ان
يستقبل القبلة استقبالا صحيحا ويحضر
قلبه مع الله ثم يرفع يديه الى حذو منكبيه
بحيث يكون كفاه الى جهة القبلة وابهاما
عند شحمة اذنيه واصابعه الى السماء

ثم ينوي لتلك الصلوة فيقول الله اكبر
ويرسل يديه بالرفق ويضعهما تحت سرته
وينظر الى موضع سجدته ولا يلتفت الى
غير ذلك ثم ينزل للركوع ويضع يديه
على ركبتيه ويفرج اصابعهما ويجافي
عضديه عن جنبيه بقدر خمس اصابع
ويساوي رأسه مع ظهره وينظر على قدميه
ثم يرفع رأسه مع ظهره ويطمئن قائما ثم
ينزل للسجود بالاستقامة ويضع جبهته
مع انفه على الارض بحيث يكون رأسه
بين كفيه وتكون اصابعه مضمومة مستقبلة
القبلة وينظر الى طرف انفه ويكون بطنه
وعضداه بعيدة عن فخذيه بخمس اصابع
وتكون اصابع رجليه متمكنة على الارض
متوجهة الى القبلة ثم يرفع رأسه ويطمئن

جالسا ثم ينزل الى السجدة الثانية ويرفع
مثل ما فعل في الاولى واذا قعد للتشهد
يفرش رجله اليسرى وينصب رجله اليمنى
وينظر على فخذيه عند ذلك ويرفع اصبعه
المسبحة في لا اله ويضعها في الا الله ويسلم
مع التواء عنقه الى منكبيه وبعد فراغه
عن الصلوة يقرأ اية الكرسي ويسبح ثلاثا
وثلاثين ويحمد كذلك ويكبر كذلك ويرفع
يديه للدعاء الى حذو منكبيه ويفتح كفيه
الى السماء ومنها اداب الصوم وهي
ان يمسك حواسه عن الاحساس الكاسدة
وقلبه عن الافكار الفاسدة وان لا يشتغل
لشيء ينسي الم الجوع وان لا يهتم بامر الطعام
بعد العصر وان يترك ما تشتهيه نفسه من
الاطعمة النفيسة وان يشتغل بالاعمال الصالحة

في ذلك اليوم لانّ الاعمال الصالحة اذا
اجتمعت تزداد فضيلة وانّ يشتغل بعد
العصر بالاستغفار والتسبيح والدعاءِ الى
وقت الغروب لانّ ذلك الوقت وقت الاجابة
للصائم وانّ يفطر بماء او تمر او بزبيب
او بلبن ويقول عند الافطار اللّهم لك
صمت وعلى رزقك افطرت فتقبل مني
انك انت السميع العليم ومنها اداب قراءة
القرآن وهي ان تكون متوضئاً جالساً في
مكان طاهر على ركبتيه مستقبل القبلة
ثمّ يحضر قلبه مع ويلقي سمعه لكلام الله
ثمّ يتعوذ ويقراء المعوذتين وسورة الفاتحة
ثمّ يشرع في قراءة القرآن بترتيل اللفظ و
تأمل المعنى ويكون كانه يسمع من الله و
يتأدب عند كلام الله بغاية التأدب فاذا

قرا

قرائة فيها ذم المغضوبين فليحسب نفسه
هناك واذا قرائة فيها مدح الصالحين
فلا يحسب نفسه هناك واذا قرائة فيها
ذكر انبياء الله فليتشوق لرؤيتهم وشفا
عتهم واذا قرائة فيها ذكر الله فليراقب
فيها تجليات الحق سبحانه واذا فرغ عن
القراءة فليقل صدق الله العظيم وبلغ
رسوله الكريم سبحان ربك رب العزة
عما يصفون وسلام على المرسلين والحمد
لله رب العالمين ثمّ يقراء الفاتحة ويدعوا
الله لكشف اسرار كلامه ومنها اداب
الاكل وهي ان لا يأكل الا عن ضرورة ولا
يأكل الا من حلال لانّ مدار هذا الامر
على الاكل من الحلال وان ينوي بالاكل
القيام بطاعة الله وان يضع الطعام

على السفرة لا على الارض وان يغسل يديه
قبل الاكل وبعده وان يسمى الله فى ابتداء
الاكل وان سمى الله فى كل لقمة فهو احسن
وان يصغر اللقمة ويجود مضغها وان يأكل
ما يليه من حافة القصعة وان لا يأكل
بشماله لان الشيطان يأكل بشمال وان
لا يذم طعاما ان اعجبه اكل والا تركه
وان لا يأكل متكاء ولا مضطجعا وان
يأكل بالاصابع الثلث الا الثريد فيأكله
بالاربع وان لا يكثر الكلام عند الاكل
وان لا يسكت بالمرة وان يرفع يديه عن
الطعام مع بقية الاشتهاء واذا شرب
بين الاكل فليشرب بثلث مرات وليتنفس
فى كل مرة وليبعد الكوز عن فمه عند التنفس
وليقل فى اول كل شربة بسم الله وفى آخرها

الحمد لله

الحمد لله وهكذا يفعل كلما شرب الماء وان
يلعق اصابعه فى الطعام ويقول عند الفراغ
منه الحمد لله الذى اطعمنا وسقانا وجعلنا
من المسلمين ومنها اداب لبس الثياب
وهى ان يكون الثوب من حلال وان يكون
ابيض او مصبوغا ولكن لا يكون احمر
ولا اصفر ولا مخطوطا بخطوط حمر وصفر
وخضر لانها ثياب اهل الكبر والهوا وان
يكون خشنا مرقعا لان المرقع لباس الانبياء
والاولياء وان يغسل ثيابه عند الاتساخ
لان غسل الثياب يزيد فى العبادة وان يكون
اكمامه قصيرة واسعة وازياله فوق الكعبين
وان يسمى الله فى لبسه عند الفقود من طرف
اليمين وفى خلعه من طرف اليسار واذا
لبس ثوبا جديدا فليقل اللهم لك الحمد

على ما كسوتني هذا الثوب اسئلك خيره
وخير ما صنع له واعوذ بك شره وشر ما
صنع له ومنها اداب الكلام وهي ان لا
يتكلم الا بكلام صادق ولا يتكلم بالغيبة
ولا بما لا يعنيه وان لا يتكلم بالسرعت
وليتكلم بالتأني والتفكر وان لا يتكلف
فيه بالفصاحة وان لا يكون في كلامه
التعريض والكناية والهزل والمزاح وليتكلم
عن جد ولا زم احدا ولا يشتم مخلوقا وان لا
يبالغ في مدح احد وان لا يرفع صوته بالكلام
وليكن عذب اللسان وان لا يقطع كلام الناس
بكلامه وليتكلم مرة وليسكت مرة وليسمع
كلام الناس بالاقبال اليهم بوجهه ومنها
اداب المشي وهي ان يمشي بنية الحين مع التوضع
والوقار والسكينة وان ينظر على قدميه وان

لا يلتفت الى اليمين والشمال من غير اقتضاء
امر وان نظر الى الآفاق فلينظر بالاعتبار
والاستدلال وان يكف بصره عن النظر
الى المحظورات وان راى منكرا فلينه عنه
وان يسلم على من لقيه وان يسرع في مشيته
متوجها الى امامه بحيث لا تخل سرعته
سكينته وان مشى مع الرفيق فليوافقه
وان لا ينسى ذكر الله ولا يشغل قلبه عن
مراقبة الله لاشتغاله بالمشي وان يميط
الاذى عن الطريق وان يشكر الله على ما
اعطا القدرة على المشي ومنها اداب الجلوس
وهي ان لا يجلس الا في موضع طاهر محترم
خال عن التهم وان يجلس متوضئا على ركبتيه
مستقبل القبلة وان عجز عن ذلك فليجلس
مقرفصا وان لا يستلقي ولا يضطجع ولا يتكا

ولا يمدّ رجليه الا عن ضرورة وان يذكر الله
عند جلوسه ويتفكر فى آلائه وان لا يغفل
فيه عن الله وان كان يجلس مع الناس فليراع
الادب معهم ومنها اداب النوم وهى ان
لا ينام الا عن ضرورة واذا غلب عليه النوم
فليأت الى فراشه وليقرأ خمس آيات من اول
سورة الحديد وثلث من آخر الحشر وسورة
الكافرون ثم يجمع كفيه فينفث فيهما ثم يقرأ
فيهما سورة الاخلاص والمعوذتين مرة مرة
ثم يمسح بهما جميع جسده يبدأ بهما من راسه
ووجهه وما اقبل من جسده وما ادبر منه
يفعل ذلك ثلثا ثم يتوب عن ذنوبه وسوء
خلقه ويستاك وينوى بالنوم العروج الى
الملاء الاعلى والقوة على طاعة المولى ثم
يضع جنبه الايمن على الفراش متوجها الى القبلة

ولا يمدّ رجليه بطولهما ويقول عند وضع
جنبه على الفراش باسمك ربى وضعت جنبى و
باسمك ارفعه اللهم قنى عذابك يوم تبعث
عبادك وان يذكر الله عند تقلبه فى فراشه واذا
استيقظ فلا يعد الى النوم الثانى وليقم ويقول
عند قيامه الحمد لله الذى احيانا بعد ما اماتنا
واليه النشور ثم يباشر الوضوء ويتوضأ و
يشتغل بعبادت تناسب بذلك الوقت فمن ا
تبع السنة فى هذه العبادات والعادات
يترقى الى الدرجات العاليات والباب الرابع
فى تزكية النفوس عن الصفات الحيوانية
وتجليتها بالاخلاق الربانية اعلم ان الانسان
لا يتقرب الى الحضرات العلية ولا يشاهد
الاسرار الالوهية الا بتزكية نفسه عن
الصفات الحيوانية وتخلقه بالاخلاق الالهية

فلذلك قال صلى الله عليه وسلم تخلقوا باخلاق
الله لان الله لا يستنيب الا من اتصف بصفاته
ولا يستخلف الا من تخلق باخلاقه لان العالم
لا يستنيب الجاهل والحكيم لا يستخلف السفيه
فلذلك كان آدم عليه السلام خليفة الله
لاتصافه باخلاق الله تعالى واشار اليه صلى
الله عليه وسلم خلق الله آدم على صورته و
كان نبينا صلى الله عليه وسلم خاتم النبيين
وخليفة رب العالمين لكونه على خلق عظيم
قال صلى الله عليه وسلم بعثت لاتمم مكارم
الاخلاق فلا بد لمن اراد ان يكون صاحب
الخلافة الربانية ووارث العلوم النبوية
ان يتخلق بالاخلاق الالهية ويتأدب بالآداب
المحمدية حتى يكون خليفة الله في الدين و
هاديا اليه بحق اليقين ثم اعلم انه لا يمكن

لاحد ان يزكي نفسه عن الصفات الحيوانية
الا باذن يسلك في طريقة الصوفية التي هي
طريق تهذيب الاخلاق والتصفية وان
يعرف حقايق الاخلاق الرزيلة وعلاج زوالها
ويعرف الاخلاق الفاضلة وطريق اتصافها
فمن الاخلاق الرزيلة الحرص وهو افراط
شهوة البطن والفرج وعلاج زواله تقليل
الطعام وتكثير الصيام وترك اكل نفايس
الاطعمة وملازمة الذكر والمراقبة والمجالسة
مع المشايخ والصلحاء والاجتناب عن صحبت
الاحداث والنساء ومنها البطالة وهي
القعود عن اكتساب سعادة الدنيا والآخرة
وعلاج زوالها ان يلاحظ ان اهل البطالة
محروم ومغبون وان يجالس مع اهل التسعي
والاجتهاد ويجالس مع العبادة والزهاد

ومنها الحسد وهو تمنى استجماع جميع الخير
مع ارادة زواله عن الغير وعلاج زواله
ان يعرف ان الحسد لا ينفع صاحبه ولا يضر
غيره بل ان صاحب الحسد لا يخلو عن الغموم
والهموم والمحسود ومنعم وممنون ومنها
الطمع وهو توقع الخير من الغير من غير
استحقاق وعلاج زواله ان يلاحظ ان
الطمع لا يجلب النفع ولا يدفع الضر ولا
يفيد الخير ولا يحصل منه الا الدناءة وقلة
الحياء وان ما قدره الله له يوصله اليه من
غير سبب وما لم يقدره له لم يصل اليه
ولو يطمع بالف طمع ومنها البخل وهو
امساك المال من مخالفة الفقر والتعزز
به وعلاج زواله ان يعرف ان انفاق المال
افضل العبادة والتقوى وبه يتقرب الى الله

تعالى

تعالى ويكون محبوبا عند الورى وان يعرف
ان البخل يظهر العيوب وينفر القلوب ويكون
سببا للمذمة فى الدنيا وللعذاب فى الآخرة
ومنها الحقد وهو غضب مستمر كان فى النفس
وعلاج زواله ان يعرف ان الحقد يضر صاحبه
لان معذب بنار الغضب ليلا ونهارا وان
لا يرى فى المحقود عليه الا خيرا وان يتذكر
الحقوق بينه وبين المحقوق عليه حتى يعفو
سوء صنيعه ويشفق اليه ومنها الغضب
وهو شدة هيجان النفس لطلب الانتقام
وعلاج زواله ان يعرف ان الغضب منشأ
الفساد ولا يتصف به الا شرار العباد وان
عاقبته حسرة وندامة وانه يؤدى الى المعصية
والضلالة ومنها العجب وهو ان يظن المرء
اختصاصه بزيادة الكمال وعلاج زواله ان

يلاحظ حسرة نفسه ودناة طبعه وان يعرف
انه متصف بالنقصان والعيوب وان الناس
افضل منه من جميع الوجوه وان يعرف ان احدا
لا يختص بالكمال ولابد ان يوجد احد اكمل
منه فى كل حال ومنها الكبر وهو تعظيم المرء
على غيره باعتبار ما فيه من العظمة وعلاج
زواله ان لا ينظر لنفسه بعين الاستعظام
ولا ينظر على الغير بعين الاستصغار وان
يتذكر مذمة اهل الكبر فى القرآن والحديث
وان يتفكر فى عظمة الله وكبريائه وان يلاحظ
انهما مختص به لا لخلقه ومنها الجبن
وهو الاحجام عما يجب عليه الاقدام و
علاج زواله ان يعرف انه سبب المذلة و
الحقارة عند جميع الناس وان الاجال مقدرة
لا ينفع فيها الاحتراز وان الشجاعة صفة

الرجال وافضل الخصال ومنها حب الدنيا
وهو الرغبة لجمع المال وعلاج زواله ان
يعرف ان حب الدنيا لا يزيد فيها وانما
زيادتها باعطاء الله واحسانه وان حب
الدنيا رأس كل خطيئة وترك حبها يقرب
العبد الى الحضرة الالهية واما الاخلاق
الفاضلة وفوائد التخلق بها فهى ما يأتى فمنها
العفة وهى تبعيد النفس عن الصفة البهيمية
وتنفيرها عن الشهوة الحيوانية فمن تخلق
بها عليه الصفة الملكية ويكون صاحب
النفس القدسية ومنها الحلم وهو ترك
الانتقام عند هيجان نار الغضب مع القدرة
على اخذه فمن تخلق به يكون صاحب التمكين
والقربة ومنها الود وهو الرحمة والشفقة
من غير شهوة فمن تخلق به يكون من اهل الارشاد

والتربية ومنها التوضع وهو ترك التعظيم
النفس على الاثام ومقابلة الخلق بالتعظيم
والاكرام فمن تخلق به يكون صاحب الفيض
والقبول ومنها البشر وهو اظهار السرو
ر والبشاشة عند ملاقات الاحبة فمن
تخلق به يكون سعيدا مباركا ومنها سلامة
الصدر وهو ظن الخير في جميع الخلايق والنظر
اليهم بعين الرضا فمن تخلق بها يكون صاحب
الصفوة واللطافة ومنها السخا وهو بذل
المال للمستحقين من غير ملاحظة العوض و
العلة الغرض فمن تخلق به يكون صاحب
الاخلاص في النية وراقيا الى المرتبة العلية
ومنها الشجاعة وهي الاقدام على الخطوب من
غير خروج عن الحد الشروع فمن تخلق بها
يكون من اهل الهيبة والعزة ومنها الصبر

وهو

وهو تحمل البلاء والمصيبة لتحصيل رضاء الله
في الدنيا والآخرة فمن تخلق به يكون منصورا
مؤيدا ومنها الهمة وهي طلب الحق سبحانه
وتعالى والاعراض عن جميع الورى فمن
تخلق به يكون من الواصلين الى الله تعالى
والمقربين الى الملاء الاعلى ومنها الوفاء
وهو الانجاز ما يرتهن به اللسان مع طمانية
الجنان فمن تخلق بها يكون اهل التنعم و
الحظوظ ومنها كتم السر وهو حفظ ما ائتمن
عليه من الخصايص فمن تخلق به يكون صاحب
العلوم والحكم ومقربا من بساط الحرم و
منها القناعة وهي وقوف النفس عند ما
رزقها الله من غير تشوق الى الزيادة فمن
تخلق بها يكون اهل العز وعلو الجناب و
منها الزهد وهو ترك الدنيا مما زاد على الكفاف

للاشتغال بطاعة الاله فمن تخلق به يكون
محبوباً عند الله ومقبولاً عند الناس ومنها
التوكل وهو عدم الاهتمام باكتساب ما
يحتاج اليه اعتماداً على كرم الحق سبحانه و
تعالى فمن تخلق به يكون صاحب المعرفة
واليقين فمن تخلق بمجموع هذه الاخلاق
الفاضلة واتصف بجميع هذه الصفات
الكاملة يكون صاحب الاتباع التام بسنة
خير الانام ويكون من الاولياء الكبار
والاصفياء الاخيار وتصح له دعوة الخلق
الى الشريعة وهداية السالكين الى الحقيقة
والباب الخامس فيه فصلان الفصل الاول
في فوايد صحبة المشايخ الكاملين وكلام
اصحاب التربية والتلقين اعلم ان الصحبة
عند ارباب الطريق قد تجيء لمعان عديده

فالصحبة مع الله قبول احكامه تعالى بحيث
لا يزول عن القلب امتثالها ولا يخطر فيه
بمخالفتها مع التقيد باداب العبوديه والتحقق
باسرار الربوبية والصحبة مع الرسول
اتباع سنته السنية والتخلق باخلاقه الزكية
مع الاشتياق لرؤيته العلية والصحبة مع
المشايخ المجالسة واستماع كلامهم بالحرمة
والمحبة والاقتداء بهم في اداب الطريقة
والدخول تحت تربيتهم والصحبة مع التلامذة
العهد والتلقين وتعليم اداب العبودية
والتبيين وكشف اسرار حق ثم اعلم ان الصحبة
في جميع الطرق العلية سبب مستقل في الايصال
الى مرتبة الحقيقة لان مدار الوصول في الطرق
كلها صحبة المشايخ الكاملين ونصيحة المرشدين
الواصلين لان الشيخ الكامل يوصل المريد الصادق

بصحبة واخذه الى درجة الكمال ويكشف انوار
الجمال والجلال ويشهد له اسرار مقدمات
الوصال من غير احتياج الى مداومة الذكر
ومباشرة الرياضة وكثرة الاعمال فبالجملة
ان للصحبة فوائد كثيرة لا يمكن احصاؤها
بالتفصيل والاجمال لان احكام النبوة و
اسرار الولاية واداب العبودية والكمالات
الانسانية كلها انما تستفاد من صحبة اهل
الكمال والمقارنة بارباب المقامات والاحوال
لان الله تعالى اجرى عادته فى كشف الاسرار
وافاضة الاحوال واعطاء الكمال ان يجعل
صحبة العارفين وسيلة اليها والسنة
الواصلين واسطة لها الا يرى ان النبى
صلى الله عليه وسلم مع كونه عند الله اقرب
المقربين واكرم المكرمين انما اتصف

باحكام النبوة واداب العبودية والكمالات
الانسانية بصحبة جبريل عليه السلام فى
ثلثة وعشرين سنة وان الصحابة رضى الله
عنهم مع كونهم اكثر الناس فطانة واوفر
الخلق زكاوة انما اكتسبوا الاحكام الشرعية
واداب الطريقة واسرار الحقيقة بصحبة
النبى صلى الله عليه وسلم فلذلك نسبوا
الى الصحبة فالصحبة عند الصوفية من جملة
الفرايض لان علم التصوف انما يكتسب من
صحبة المشايخ الكاملين لا من مطالعة الكتب
والاسفار والا من الرياضات فى الليل والنهار
لان مطالعة الكتب لا يفيد فى ذلك العلم الا
الاطلاع على مناقب العارفين واحوالها و
محافظة العبارات وحكاياتها وان الرياضات
من غير صحبة المشايخ وتربية الكاملين لا تورث

الآ الوسوسة الجربذة والتلوين والذبذبة
فما يجده السالك فى صحبة الشيخ الكامل فى
لحظة واحدة لايجده فى مطالعة الف كتاب
ولا فى رياضة الف سنة لان الشيخ الكامل
يتصرف فى المريد بصحبة واحدة ويوصله الى
مرتبة المشاهدة التى لا يمكن الوصول اليها
بوجه من الوجوه من غير الصحبة ولا سيما
الصحبة فى الطريقة النقشبندية لان نسبتها
العلية متلقاة بمجرد الصحبة لان ابا بكر
الصديق رضى الله عنه لما صحب النبى صلى الله
عليه وسلم فى غار الهجرة تلقاها عنه صلى الله
عليه وسلم هناك بالصحبة فلذلك كانت الصحبة
فى هذه الطريقة العلية افيد من جميع طرق
للوصول قال الخواجه بهاء الدين قدس الله
سره الصحبة والخير فى الجمعية فاما كيفية

الاستفاضة من الصحبة فهى ان المريد لما
يسمع صحبة شيخه يستكشف من وراء كلما نها
تجليات الحق سبحانه وتعالى فتزول بها عنه
يحجب المباينة والصفات المتخالفة وتحصيل
بين المريد وبين الشيخ قربة روحية ونسبة
فطرية ثم لايزال المريد فى صحبة شيخه كذلك
حتى يكون فانيا عن جميع صفاته وذاته مستهلكا
فى صفات الشيخ وذاته فحينئذ ينطبع فى قلب
المريد ما كان فى قلب الشيخ من صور التجليات
وسور الكمالات بطريق الانعكاس والانتقاش
لان القلوب كالمرايا الحسية ينعكس فى بعضها
ما كان فى البعض الآخر من الصور المعنوية
اذا اخذت صفالتها فبعد ذلك يقوم المريد
عن شيخه على بدلية ويكون عارفا بالله مثل
شيخه ثم اعلم ان العارفين المسلكين قد اجمعوا

على ان المريد الصادق اذا دخل فى صحبة الشيخ
الكامل بالانقياد والتسليم انصبغ باطنه بانوار
باطن الشيخ فى اول قدم يضع فيها فلا يضع
الى حالته الاولى فمن دخل فى صحبة شيخ ولم
ينصبغ باطنه بانواره ولم يحصل فيه حال
من احواله اولم يندفع عنه الخواطر الكونية
ولم تلتطف الكثافة العنصرية فليعلم انه
ليس من ارباب الحال ولم يبلغ مبلغ الرجال
فليترك صحبته لان صحبة الناقص تقطع السالك
عن السلوك وتؤخره عن الصعود لان القلوب
تأخذ حصتها من الصحبة سواء كانت صحبة
الناقصين او صحبة الكاملين وسواء قصدوا
ذلك اولم يقصدوه فلذلك كانت صحبة الاغنيا
عند الصوفية من المحظورات قال مالك بن
دينار صحبة الكلب احب الى من صحبة الرجل

السوء

السوء لان صحبته تنسي الحق ومجالسته تميت
القلب والفصل الثانى فى اداب صحبة المشايخ
التى تجب على المريدين رعايتها اعلم انه لابد
لمن دخل فى صحبة المشايخ الصوفية ان يراعى
اداب صحبتهم ويحفظ حرمتهم لانهم جلساء الله
وصحبتهم صحبة الله تعالى فمراعات اداب صحبة
الله واجبة على احد قال فى نزهة المجالس
قال رسول الله صلى الله عليه وسلم من اراد
الجلوس مع الله فليجلس مع اهل التصوف
فيجب مراعات الادب معهم على كل حال
فمن تأدب معهم فقد فاز بالفوز الجميل
ومن ترك الادب فقد ضل عن سواء السبيل
قال الشيخ جنيد قدس سره من جالس هذه
الطائفة ثم لم يتأدب معهم سلب منه
نور الان وابتلاه الله بالمقت ثم اعلم ان اداب

صحبة المشايخ كثيرة وفى هذه المختصر عسرة
لكن ذكرت بعضا منها فمن يراعيها يستغنى
عن جميعها فمنها انه لا بد للمريد قبل الدخول
فى صحبة شيخه ان يغتسل او يتوضأ لان الطهارة
تزيد الاستفاضة وتكثرها وان يتوب عن
ذنوبه وخلق مذموم ويجرد قلبه عن العلوم
والقيود وان يدخل بعد الاذن بالتواضع و
التذلل واطراق الرأس وان يسلم عليه بقلبه
لا بلسانه وان يقبل يده اليمنى ويقهقر الى
ورائه ويقف قائما عند الباب وان امره
الشيخ بالجلوس فليجلس حيث امره فيه وان
لا يطاء سجادة الشيخ عند تقبيل يديه بل
يطويها او يمشى على ركبتيه وان لا يدخل فى
قلبه الخواطر عنده لان الخواطر متى يدخل
فى قلبه تنعكس الى قلب الشيخ فيتأذى بها وان

لا يحدث نفسه بالخروج من عنده بل يلزم عليه
اذا دخل عند الشيخ ان ينوى بعدم الخروج من
عنده وان لا يبتدأ الكلام الا باذنه وان سأله
الشيخ عن شئ فليجب بمقدار ما سأل عنه ولا
يطول الجواب واذا سأل شيخه مسئلة فلا
يطلب منه الجواب فان اجابه فليأخذ الجواب
والا فلا ينتظر منه الجواب وان لا يرفع صوته
بالكلام وليخفضه الى حد ما يسمع الشيخ وان
لا يطيل النظر الى وجهه لان ذلك ينافى الادب
ويسقط هيبة الشيخ عن قلبه فينقطع عن
الاستفاضة وان يكون بين يدى الشيخ كاللص
بين يدى سلطان محتشم وان لا يتغير قلبه على
الشيخ اذا نقصه او شتمه عند اصحابه وان
باسطه مع الشيخ فليحذر فربما يمكره بذلك وان
يرى نفسه عند الشيخ فى غاية الافلاس حتى

يكون محل رحمة وشفقته وان لا ينظر عنده
الى شئ من اهله وماله لانه متى ينظر شيئا
منها لا يرى فائدة الصحبة وان لا يعترض
على شيخه لو صدر عنه ما يخالف ظاهر الشرع
ولم يقدر على توفيقه فليقل هو اعلم بمراده و
ليتذكر قصة الخضر مع موسى عليه السلام
وان لا يخالفه فى امر اصلا ولو امره بالقاء
نفسه فى النار لان عدم الفلاح مع عدم
امتثال امر الشيخ وان لا يؤول كلام الشيخ
فى المواجيد والحقايق وليحمله على ظاهره وليسارع
الى ما يذهب اليه وان كان مخالفا للمنقول
لان الشيوخ لا يتقيد بالمنقول وان يسمع
كلامه بالاقبال بوجهه والقبول بقلبه و
ليتأمل فى اشاراته ورموزاته حتى يطلع
على المراد من كلامه لان من لم يسمع كلام

شيخه

شيخه بالاقبال والقبول خرج نور الاقتداء
من قلبه وان لا يرد كلام الشيخ بكلامه ولو كان
الحق فى يده لان فيه نقض العهد وان لا
يقول له لم لان فيه اعتراضا عليه وان
يعتقد انه من اولياء الله وانه محفوظ عن
الخلاف وان لا يعتقد فيه العصمة لامكان
صدور المعصية عن الاولياء وان يعتقد
انه افضل المشايخ وطريقته اشرف الطرق
لانه ان لم يعتقد بذلك تميل نفسه الى شيخ
آخر وتشوق الى طريقة اخرى فينقطع عن
الاستفاضة عنه واذا دخل فى صحبة الشيخ و
حصل له حال فليحفظه حتى يكون له ملكة و
ان حصل له حال آخر احسن من الاول فليترك
الاول وليحفظ الثانى وان لم يقدر على
حفظه فزال عنه فليرجع الى صحبته مرة ثانية

ليعود اليه ذلك الحال او حال آخر فلابد
للمريد ان يحفظ جميع الاحوال الحاصلة من
صحبة الشيخ حتى يصير صاحب الاحوال و
يصل الى مقام كمال وان لايكثر التردد
عند الشيخ وان لايدخل فى صحبته الا باقتضاء
احكام السلوك دخوله وان لايطيل الجلوس
عنده لانه ينافى المحبة ويزيل الهيبة ويقطع
الاستفاضة وان يحترز عن الاطلاع على
احوال الشيخ من قيامه وقعوده واكله و
شربه وعبادته ومجاهدته وغير ذلك لان
الاطلاع عليها يؤدى المريد الى تنقيص
شيخه وان لايكتم عند الشيخ مايظهر له من
الاحوال والاذواق والترقى والتنزل لان
كتم المريد شيئا من احوال سلوكه عن الشيخ
يقطعه عن السلوك ويمنعه عن الوصول وان

كشف

كشف له الشيخ سرا من اسراره فلا يفشه
ولو نشر بالمنشار واذا اراد الخروج من عنده
فليستأذنه فان اذن له فليقبل يده وركبته
وليخرج بالقهقرة ولايولى اليه ظهره حتى
يتوارى عنه بجدار او غيره ولاينس صحبة
الشيخ من حيث لفظها ومعناها وليعمل بما
تقتضيه دلالاتها واشاراتها فمن تأدب بهذه
الاداب فقد ينتفع من الصحبة فتكون له الصحبة
موصلة الى الله ولاتكون الصحبة عليه مقتا
وضلالا والباب السادس فيه فصلان الفصل
الاول فى فائدة المحبة واحتياج المريد اليها
فى الاستفاضة واداب المحبة اعلم ان المحبة
اعظم اركان هذه الطريقة العلية لان
نسبتها الخاصة متلقاة بالمحبة لان ابابكر
الصديق رضى الله عنه انما تلقى هذه النسبة

عن النبي صلى الله عليه وسلم بالمحبة ثم تسلسل
تلقيها عند المشايخ كذلك فلذا سميت هذه
الطريقة طريق الجذبة لكون المحبة سببًا
لحصول النسبة الخاصة فيها فلو لم تكن
المحبة لم تحصل تلك النسبة لان المحبة تسلب
بلطايف خاصيتها انانية المريد حتى تفنيه
في شيخه بحيث لا يريد ولا يختار الا بارادة
الشيخ واختياره فحينئذ تجذب المحبة ما كان
في الشيخ من المعارف الالهية والتجليات
الربانية الى المريد بالتدريج فيقوم المريد
عن شيخه على البدلية لان المحبة كالمقناطيس
تجذب صفة المحبوب الى المحب وتجعل احدهما
مثل الآخر كما قال الشيخ سري السقطي قدس
الله سره لا تصح المحبة بين الاثنين حتى
يقول احدهما للآخر يا انا فلا بد في المريد

من

من محبة الشيخ الذي يكون واسطة لمشاهدة
الحق سبحانه وتعالى لان الشيخ مرآة تجلي
الحق فاذا احبه المريد بالمحبة الكاملة حتى
فني بها فيه يشاهد في نفسه تجليات الحق
بواسطة الشيخ فان استمرت فيه تلك
الحالة يشاهدها من غير واسطة الشيخ فيكون
مظهر التجليات مثل شيخه فالحاصل ان المريد
لا يقرب الى الله تعالى الا بمقدار قربه لشيخه
ولا يقرب الى الشيخ الا بمقدار محبته له فتكون
محبة الشيخ كافية في الوصول الى الله تعالى
فلذلك كانت محبة هذه الطائفة عين الحقيقة
ثم اعلم ان محبة الله على قسمين القسم الاول
بغير وساطة المخلوق وهو محبة الانبياء
عليهم السلام وارباب الجذبات الالهية
لان محبتهم من مقتضيات الذات الاحدية

بسر اختصاص الوحدة والقسم الثانى
بوساطة المخلوق وهو محبة من غير وساطة
المخلوق والاسماء والصفات والقسم الثانى
بوساطة المخلوق وهو محبة سائر الناس
لانهم انما وصلوا الى محبة الله بمحبتهم
الانبياء والاولياء عليهم السلام فكانت
محبتهم للانبياء والاولياء واسطة الى
محبة الله فلولا تلك المحبة لم تحصل محبة
الله فلذلك قال رسول الله صلى الله عليه
وسلم احبوا من احب الله وقال ايضا لا
يؤمن احدكم حتى اكون احب اليه من نفسه
وماله وولده وقال ابو العباس المرسى
قدس الله سره ان لم تقدر ان تحب الله فكن
محبا لمحبيه حتى تكون محبا له تعالى لان محبة
توصلك الى محبة الله تعالى ولكن تلك المحبة

ايضا

ايضا وهبية الهية لاتدخل تحت الاكتساب
لانها من التأليف الالهى والتعطيف الربانى
كما قال تعالى لو انفقت ما فى الارض جميعا
ما الفت بين قلوبهم ولكن الله الف بينهم
والتكلف فى اكتسابها يؤدى الى التنافر والتباغض
وذلك الحاد وزندقة واما اداب محبة المريد
شيخه فهى ان تجرد قلبه عن محبة ما سوى
الشيخ بحيث لا يرى على وجه الارض احدا
احب اليه من شيخه وان يطيعه فى جميع
ما يأمره وان لا يخالفه فى امر اصلا وان
لا يعمل عملا يكرهه الشيخ وليطلب رضاه
فى كل حال وان يحفظ حرمته فى الغيبة كما
يحفظها فى الحضور وان لا يتقدم عليه فى
حال من الاحوال وليكن سلوكه فى الظاهر
والباطن تبعا له وان يكون تحت تصرفه

كالميت بحيث لايسكن ولايتحرك الابتسكين
الشيخ وتحريكه وان يحب جميع من يحبه الشيخ
ويبغض من يبغضه وان لايجالس الامع
اصحاب الشيخ واحبابه وان لايجتمع مع شيخ
آخر من الاحياء والاموات وان يحفظ ما
اعطاه الشيخ من القميص والعمامة والتاج
والخرقة وليعظمها تعظيمًا للشيخ وان لم
يكثر زيارته وان لاينساه وان لايخرجه عن
خاطره فى كل حال وان يتذكر محاسن اخلاقه
وكمال عرفانه وتربيته وتأديبه اياه وان
يهديه بعض الهدايا وان لا يطلب منه غير
التربية والارشاد وان يعتقد انه احب عند
الشيخ من جميع احبابه حتى من اولاده وان
يعتقد ان لايوصله احد الى الله الاهو فمن
يراعى هذه الاداب ويتأدب بها يزداد فى

محبة شيخه حتى يكون بها فانيا فى الشيخ فاذا فنا
فيه تم الامر والفصل الثانى فى رابطة المريد
مع الشيخ وادابها اعلم ان الرابطة فرع المحبة
فمن لم تكن فيه محبة لم تكن فيه رابطة فا
لرابطة مما يتوقف عليه الاستفاضة فمن كانت
فيه الرابطة يمكن الترقى والاستفاضة ومن
لم تكن فيه رابطة لم يمكن له ذلك ولوقارن
الخضر عليه السلام فالرابطة اصل الاصول
لان جميع الاصول يحتاج الى الرابطة فى
ظهور خصائصها لاسيما فى هذه الطريقة
العليه لان جميع الاشتغالات يحتاج اليها
الا بمقارنة بالرابطة فلذلك سميت هذه
الطريقة طريقة الرابطة ثم اعلم ان الرابطة
عند الصوفية انتظار المريد بعين البصيرة
الى روحانية الشيخ مع ميلان قلبه اليه

تعريف الرابطة

بالمحبة الذاتية واما عند مشايخ النقشبندية
فهى على نوعين الاول عند حضور الشيخ
فكيفية ذلك ان يتوجه المريد مع المحبة الذاتية
الى قلب الشيخ بطريق التسليم له والاستهلاك
فيه حتى يفنى عن جميع صفاته فى صفات الشيخ
فحينئذ يتصرف فيه الشيخ ويبلغ الى مرتبة
الشهود ويوصله الى مقام حق اليقين من
غير احتياج الى طريق آخر وهذه اقرب الطرق
فى الوصول الى الله تعالى لان الشيخ الكامل
يمكن ان يتصرف فى باطن مريد الصادق
برابطة واحدة فى مجلس واحد ويوصله
الى الله تعالى فلا يحتاج بعد ذلك الى امر آخر
وقد وقع هذا التصرف من الخواجكان و
غيرهم من المشايخ الكرام حتى قيل كان دأب
السيد احمد البدوى قدس الله سره العزيز

لما اتاه المريد ينظر اليه ويبلغه بنظرته فى ذلك
المجلس الى مرتبة الشهود ويعطيه الخلافة
فى ذلك الوقت ويرسله الى بلده لارشاد الناس
والنوع الثانى ان يكون عند غيبة الشيخ فكيفية
ذلك على وجهين الوجه الاول ان يتصور المريد
صورة الشيخ بين عينيه ثم يتوجه الى روحانية
الشيخ فى تلك الصورة ولا يزال عن التوجه اليها
حتى يحصل له الغيبة ام اثر الجذبة فبعد والوجه
الثانى ان يتصور صورة الشيخ بين جنبيه ثم
يتوجه الى روحانيته فى تلك الصورة كذلك حتى
يحصل له الغيبة ام اثر الجذبة فبعد حصول
احد الامرين فى الوجهين يترك الرابطة ويشتغل
بذلك الامر الحاصل يعنى بالغيبة ام بالجذبة
وكما يزول عنه ذلك الحال من الرابطة يعود اليها
حتى يرجع اليه ذلك الحال فهكذا يداوم على الرابطة

حتى يفنى عن ذاته وصفاته فى صورة الشيخ فعند
ذلك يشاهد روحانية الشيخ مع كمالاته فى صورته
لان الكمالات لا تفارق الروحانية فتربيه روحانية
الشيخ بعد ذلك الى ان يوصله الى الله تعالى فيكون
من الواصلين الكاملين فبالرابطة يترقى المريد
من الشيخ ولو كان احدهما فى المشرق والاخر فى المغرب
ثم اعلم ان الرابطة انما تفيد ان كانت مع الانسان
الكامل المتصرف بقوة الولاية لان الانسان الكامل
مرآة الحق سبحانه وتعالى فمن ينظر الى روحانيته
بعين البصيرة يشاهد الحق فيها فلاجل هذا
يستفيض الشيوخ بالرابطة عن الصبيان الكاملين
والاحيا عن الاموات المتصرفين لان الرابطة
تدخل المستفيض تحت تصرف ولاية روحانية
المفيض ويتصرف فيه الروحانية بولايته و
تفيض فيه من الكمالات الالهية والتجليات الربانية

وتبلغه

وتبلغه الى الحضرات العلية سواء كان المفيض
صبيا او ميتا وسواء عرف ذلك ام لم يعرف
ثم اعلم ان الرابطة الكيفية مع الاصوات ان يجرد
مع الاموات
المريد نفسه عن العلايق العنصرية ويطلق
بطنه عن القيودات الطبيعية ويعرى قلبه
عن العلوم والنقوش والخواطر الكونية ثم
يتصور روحانية ذلك الميت مجردا عن الكيفيات
المحسوسة ويحفظ ذلك النور فى قلبه حتى
يحصل فيه فيض من فيوضات ذلك الميت او حال
من احواله لان روحانية الكاملين منبع الفيوضات
فمن ادخل المنبع فى قلبه ينال فيضه البتة واما
ان كانت الرابطة عند قبر ميت فلا بد ان يسلم
على صاحب ذلك القبر ثم يقف فى طرف اليمين قريبا
من رجليه ويضع يده اليمنى على اليسرى فوق
سرته ويطرق رأسه على صدره ثم يقراء سورة

الفاتحة مرة وسورة الاخلاص احدى عشر
مرة وآية الكرسي مرة ويهب ثوابها لذلك
الميت ثم يجلس عنده ويتوجه الى روحانية
الميت في القبر بطريق الاستفاضة كذلك امتثالا
لقوله صلى الله عليه وسلم اذا تحيرتم في الامور
فاستعينوا من اهل القبور فمن توجه من محله
الى روحانية النبي صلى الله عليه وسلم في قبره
الشريف في المدينة المنورة يستفيض منه وكذلك
اذا توجه احد من محله الى روحانية الاولياء
في قبورهم ينتفع بهم فالرابطة من غير توجه
كافية في الاستفاضة نعم اذا اجتمعت الرابطة
مع التوجه فنور على نور لكن المدار على قوة
الرابطة فمن داوم عليها حصل له جميع احوال
الطريقة وكمالات الحقيقة ومن اختلت الرابطة
انقطعت استفاضة ولم تحصل له احوال السلوك

ولم

ولم تظهر له اسرار الوصول واما اداب الرابطة
فهي ان يعتقد المريد ان كمالات الشيخ لا تفارق
روحانيته وان روحانيته ليست مقيدة بمكان
دون مكان ففي اي مكان يتصوره يحضر فيه
روحانيته وان يعتقد ان تصرفات روحانية
الشيخ من تصرفات الحق سبحانه وتعالى وان
يحفظ محبة شيخه وان يراعي نسبته في كل
حال وان لا يترك الرابطة عند حصول بعض
الاحوال قبل ان يتمكن فيه ذلك الحال لانه
ان ترك الرابطة تزول عنه ذلك الحال لانه
من احوال الشيخ كالعارية عنده وان يداوم
على الرابطة في جميع الاوقات وان لا يفارق
فيها اصلا ثم اعلم ان المريد انما يحتاج الى الرابطة
ان لم يقدر على الاستفاضة من الله تعالى من
غير واسطة وان قدر عليها يجب عليه ان

يترك الرابطة لان الاشتغال بالرابطة حينئذ
تقديم للتنزل على الترقي وترجيح لمرتبة الحجاب
على مقام الشهود فلذلك اعراض عن الله تعالى
ولكن لا يترك محبة الشيخ ولا يترك نسبته لان
حفظ المحبة والنسبة يزيد المشاهدة ويقرب
السالك الى مقام الانس والمحادثة والخاتمة
في شرح الكلمات القدسية بالالفاظ الفارسية
وهي احدى عشر كلمة يدل كل واحدة منها على
اصل من اصول الطريقة النقشبندية الكلمة الاولى
هوش دردم هوش بمعنى العقل ودر ظرف
بمعنى في ودم بمعنى النفس فالمعنى المراد بها
عندهم عقل السالك ينبغي ان يحفظ النفس عن
الغفلة عند دخوله وخروجه ليكون قلبه حاضرا
مع الله في جميع الانفاس لان حفظ الانفاس
عن الغفلات يؤدي القلب الى الحضور مع الله

وحضور القلب مع الله في الانفاس احيائها
بالطاعات وايصالها الى الله تعالى بالحياة
لان كل نفس يدخل ويخرج بالحضور فهي حية
موصول الى الله وكل نفس يدخل ويخرج با
لغفلة فهو ميت مقطوع عن الله تعالى ويجوز
ان تكون كناية عن انتباه الذاكر عن سنة الغفلة
في حال الذكر لان المقصود من الذكر استمرار
ملاحظة معناه لان استمرار ملاحظة معنى
الذكر يؤدي الى تجلي ذلك المعنى وذلك لا يمكن
الا بحفظ الانفاس عن الغفلات والحاصل ان هذا
الامر لا يتم الا بحفظ الانفاس لان حفظها يؤدي
الحضور والحضور سبب شهود تجليات الحق
سبحانه وتعالى لان الله تعالى تجليات بعدد
انفاس الخلق فمن حفظ انفاسه عن الغفلات
كان حاضرا مع الله فيصيب بتلك التجليات

ثم اعلم ان حفظ الانفاس عن الغفلات
بالدوام عسير على السالكين فاذا دخلت الغفلة
فيها فلا بد لهم ان يستغفروا الله عنها لان الاستغفار
يزكي الانفاس عن الغفلات ويتداركها بالحسنات
والكلمة الثانية نظر بر قدم بر بمعنى على فالمعنى
المراد بها عندهم نظر السالك ينبغي ان يكون
على قدميه عند المشي لئلا ينظر الى الآفاق
لان النظر اليها يورث الحجاب في القلب لان
اكثر الحجب في القلوب هي الصور المرتسمة فيها
من طريق النظر اولئلا يشتغل عن الذكر بالنظر
الى المبصرات لان الذاكر المبتدي اذا تعلق
نظره بالمبصرات اشتغل قلبه عن التفرقة
الحاصلة من النظر الى المبصرات لعدم قوته
على حفظ القلب عن التفرقة الحاصلة بتعلق
النظر بالمبصرات اولئلا ينظر الى وجوه الاغنيا

لان النظر في وجوه الاغنيا وعند الصوفية
من المحظورات لان القلوب الصافية مثل
المرايا الصيقلة ينطبع فيها ماكان في القلوب
القاسية من الاخلاق الذميمة والافكار الفاسدة
بمجرد النظر الى وجوه اصحابها اولئلا يصيب
نظره الى الوجوه الحسان فيفتتن بذلك لان
النظر سهم من سهام الشيطان فمن اصابه
ذلك افتتن في طريق الله فحينئذ ينبغي للسالك
ان يغض بصره بالنظر على قدميه لئلا يصيبه
ذلك السهم ويجوز ان تكون كناية عن علو الهمة
لان صاحب الهمة لا ينظر الى سوى الحق سبحانه
وتعالى كصاحب السرعة في المشي لانه لا ينظر
الا على قدميه لئلا يخبط في مشيته ويجوز ان
تكون كناية عن التوضع لان اصحاب الكبر و
التبختر لا ينظرون على اقدامهم ويجوز اشارة

الى اتباع السنة فى المشى لان النبى صلى الله
عليه وسلم اذا مشى لم يلتفت يمينا وشمالا
وكان ينظر على قدميه متوجها الى امامه مسرعا
فى مشيته كانما ينحط من صبب والكلمة الثالثة
سفر در وطن السفر عند العامة ذهاب شخص
من بلد الى بلد والوطن ما يسكن فيه انسان من
بيت او بلد فالمعنى المراد بها عندهم سفر السالك
ينبغى ان يكون من عالم الخلق الى جناب سبحانه و
تعالى كما اشار اليه خليل الله عليه السلام انى
ذاهب الى ربى او من حال الى حال احسن منه
او من مقام الى مقام اعلى منه كما قال ابو عثمان
المغربى قدس الله سره يجب على السالك أن
يسافر من عند هواه وشهوته ومراده لا من بلد
الى بلد فهذا السفر هو سفر الباطنى واما السفر
الظاهرى فهو ذهاب من بلد الى بلد وانما اعتبر

ارباب السلوك السفر الظاهرى للوصول الى
المرشد المربى فلما وصل اليه يجب عليه ان
يسلم امرالله ويقيم عنده ويترك السفر الظاهرى
حتى يقدر على السفر الباطنى وتتم الارادة
وكان الشيخ الترمذى قدس الله سره يمنع السالك
عن السفر الظاهر ويقول مفتاح كل خير ومفتاح
كل بركة الصبر فى موضع ارادتك الى ان تصح
لك الارادة فاذا صحت لك الارادة فقد ظهرت
لك اوائل البركة فانت فى السفر الى الله تعالى
سواء سافرت من حيث الظاهر او لم تسافر
ثم اعلم ان المشايخ انما منعوا السالكين عن
السفر الظاهرى لان فيه المشاق والمحن لا
يتحملها اهل البدايات لعدم تمكنهم فى مقام
العبودية والشهود فتؤديهم تلك المشاق
الى ارتكاب المخالفة فى طريق السلوك وترك

الفرائض والسنن وتورث فی قلوبهم التفرقة
وتضييع اعمارهم بغير فائدة قال الشيخ
ابو بكر الدقاق آفة المريد ثلثة التزويج و
قراة الفقه الذی لاحاجة به والسفر قبل الكمال
واما اهل النهايات فلا باس عليهم فی السفر
الظاهری لانهم راسخون فی مقام العبودية
قادرون علی تحمل المشاق والمحن فلا يكون فيه
المخالفة ولا تحصل فی قلوبهم التفرقة بل
تحصل لهم الترقيات الی الدرجات العاليات
بسبب تحمل مشاق السفر ومحنه كما كانت
السلف الصالحون اذا استوطنت نفوسهم
فی محل وحصل لهم الايتلاف مع الناس سافروا
لرفع العادات وترك الراحات وقطع الالفة
واختيار الذلة ليحصل لهم التجرد التام حتی
يصلوا الی اعلی المقام والكلمة الرابعة خلوة در

انجمن الخلوة فی اصطلاح الصوفية بيت معروف
يختلی فيه اهل السلوك التعبد وانجمن جمعية
الناس فالمعنی المراد بها عند النقشبندية
انه ينبغی ان يكون قلب السالك حاضرا مع
الحق غائبا عن الخلق مع كونه بين الناس
فحينئذ تكون هذه الكلمة بمعنی المراقبة و
يجوز ان تكون كناية عن محادثة القلب
بحيث لا يطلع عليها الناس مع كونه بينهم
وقيل انها كناية عن كون الذاكر مستغرقا
فی الذكر القلبی بحيث اذا دخل فی السوق لم
يسمع اصوات الناس بسبب استيلاء الذكر
علی حقيقة القلب وقيل انها كناية عن استيلاء
النسبة العلية بحيث لا ينافيها معية الخلق
ولا يضرها المعاملة معهم ثم اعلم ان الخلوة
نوعان الاول خلوة من حيث الظاهر وهی

اختيار السالك في بيت خال عن الناس
والقعود فيه للاستئناس مع الحق سبحانه و
تعالى لان الحواس الظاهرة ان احتبست عن
احكامها انطلقت الحواس الباطنة لمطالعة
آيات الملكوت ومكاشفة اسرار الجبروت
والنوع الثاني خلوة من حيث الباطن وهي
كون الباطن في مشاهدة اسرار الحق والظاهر
في معاملة بحيث لا تشغله معاملة الظاهر
عن مشاهدة الباطن فيكون الكائن البائن
وهذه الخلوة الحقيقية كما اشار اليها الله تعالى
في قوله رجال لا تلهيهم تجارة ولا بيع عن
ذكر الله وهذه الخلوة خاصة بالطريقة النقشبندية
لان اربابها لا يختلون بالخلوة الظاهرة و
انما خلوتهم من حيث الباطن عند جمعية الناس
كما قال الخواجه بهاء الدين النقشبند قدس الله

سره

سره طريقتنا الصحبة والخير في الجمعية وانما
اختار ارباب هذه الطريقة العلية هذه
الخلوة اتباعا بالسنة لان النبي صلى الله
عليه وسلم اختار الجمعية على الخلوة وقال
المؤمن الذي يخالط الناس ويصبر على
اذاهم خير من المؤمن الذي لم يخالط الناس
وقال الشيخ ابو سعيد الخراز قدس الله سره
ليس الكامل من صدر منه انواع الكرامات
وانما الكامل الذي يقعد بين الخلق يبيع
ويشتري معهم ويتزوج ويختلط الناس
ولا يغفل عن الحق لحظة واحدة والكلمة الخامسة
ياد كرد ياد بمعنى الذكر وكرد اصله كردن
وهو مصدر سقطت نونه للتخفيف فالمعنى
المراد بها عندهم انه ينبغي للسالك ان يذكر
النفي والاثبات باللسان بعد وصوله الى

مرتبة المراقبة كل يوم بعدد معين مثل
خمسة الاف او عشرة الاف او غير ذلك
وانما شرطوا ذكر النفي والاثبات باللسان
في هذه المرتبة لان القلب بتعلقه بالعناصر
يتكدر بصداء العناصر فاذا ذكر النفي و
الاثبات باللسان يتجلى صداءه ويترقى
في المراقبة حتى يصل الى مرتبة المشاهدة
وقيل انها عبارة عن تكرار الذكر مع الدوام
سواء كان بالقلب او باللسان وسواء كان
اسم الذات او النفي والاثبات الى ان حصل
له الخواطر بالمذكور ويجوز ان تكون كناية
عن ذكر الله مطلقا اذا حصل له النسيان
عن ذكر الله والغفلة كما قال تعالى واذكر
ربك اذا نسيت والكلمة السادسة باذكشت
باذ بمعنى الرجوع وكشت بالكاف الفارسية

اصله

اصله كشتن وهو مصدر سقطت نونه فالمعنى
المراد بها عندهم انه ينبغي للذاكر ان يرجع
عند ذكر النفي والاثبات بعد اطلاق نفسه
الى تخيل هذه الكلمة الشريفة الهي انت
مقصودي ورضاك مطلوبي وتخيل هذه
الكلمة تؤكد معنى النفي والاثبات وتورث
في قلب الذاكر سر التوحيد الحقيقي حتى تفنى
عن نظره وجود جميع الخلق ويظهر له وجود
الواحد المطلق في المظاهر فلذا كانت الخواجكان
النقشبندية يأمرون به الذاكرين ليتصفوا
بمضمونها بالمداومة عليها لان من خاصية
هذه الكلمة ظهور سر التوحيد وانكشاف
حقيقة التجريد والتفريد وقيل انها كناية
عن رجوع الذاكر الى الله تعالى عند الذكر
باظهار العجز والقصور فيه لان احدا

لا يقدر على حق ذكر الله تعالى الا باعانته
تعالى فلذلك ورد ما ذكرناك حق ذكرك يا
مذكور وان الذاكر لا يمكن له الحضور
في الذكر بالله تعالى ولا ينكشف له اسرار
ذكره ولا يتيسر له الوصول اليه تعالى
الا اذا ذكر به لا بنفسه فلذلك كانت كلمة
بازكشت اشارة الى رجوع الذاكر الى الله
تعالى حال ذكر ليحصل له الوصول بالذكر
الى المذكور عز وجل والكلمة السابعة نكاه داشت
نكاه بمعنى الحفظ وداشت اصله داشتن
وهو مصدر سقطت نونه في المعنى المراد
بها عندهم انه ينبغي للذاكر ان يحفظ قلبه
على ملاحظة معنى النفي والاثبات لانه
ان لم يحفظ قلبه على ملاحظة معنى النفي
والاثبات عند الذكر يدخل فيه الخواطر

فان

فان دخلت فيه الخواطر لا تحصل فيه
نتيجة الذكر التي هي حضور القلب بالمذكور
وقيل معناها انه ينبغي للسالك ان يحفظ
قلبه عن دخول الخواطر فيه بمقدار ساعة
او ساعتين او اقل او اكثر وهذا المعنى يتحد
بالوقوف القلبي ثم اعلم ان حفظ القلب عن
دخول الخواطر ولو بربع ساعة امر عظيم
عند الصوفية لان من قدر على ذلك فقد
تصوف لان التصوف هو القدرة على حفظ
القلب عن دخول الخواطر وتعطيله عن
الافكار فمن قدر على هذين الامرين فقد
عرف حقيقة قلبه فمن عرف حقيقة قلبه فقد
عرف ربه كما قال صلى الله عليه وسلم من عرف
نفسه فقد عرف ربه وقال الشيخ ابو بكر
الكتاني قدس الله سره كنت بوابا على باب

قلبي اربعين سنة وما فتحته لغير الله تعالى
حتى صار قلبي لم يعرف غير الحق سبحانه و
تعالى وقال بعضهم حرست قلبي عشر ليالي
ثم حرسني قلبي عشرين سنة والكلمة الثامنة
ياد داشت فالمعنى المراد بها عندهم انه ينبغي
للذاكر ان يحفظ قلبه على الحضور بالمذكور
عند ذكر النفي والاثبات بحبس النفس وقيل
هي كناية عن حضور القلب مع الله على الدوام
في كل حال فحينئذ يتحد مع المراقبة وقيل هي
كناية عن حفظ القلب على شهود التجلي
الذاتي ثم اعلم ان الحضورات الحاصلة من
الذكر والمراقبة والصحبة والرابطة وكله
ياد داشت متحدة من حيث الحقيقة لان الحضور
شهود انوار الذات الاحدية لكنها مختلفة
من حيث الكيف لا يعرف ذلك الاختلاف

الا الخواص والكلمة التاسعة الوقوف الزماني
فالمعنى المراد بها عندهم انه ينبغي للسالك
ان يقف على زمانه بانه هل يمر بالحضور
ام بالغفلة واذا حصلت فيه الغفلة يردها
عنه بالاستغفار والرجوع الى الله ويثبت
على الحضور فمن لم يقف على زمانه لم يعط
حقه من الحضور والطاعات وكان عمره
ضايعا في الغفلة والمعصية فمن اجل الكرامات
معرفة الاوقات لان معرفتها تحفظ العبد
عن المخالفات ويشغله بما تقتضيه الاوقات
من العبادات وقيل انها كناية عن محاسبة
الازمنة الماضية بانها هل مضت بالحضور
والطاعات ليشكر عليها او مضت بالغفلة
والمعصية ليستغفر عنها ويتدارك الازمنة
الاتية بالحضور والطاعات فالسالك

بالوقوف الزمانى يتحقق بدوام العبودية
وكمال المعرفة لان حقيقة العبودية تعمير
الاوقات بالمحاسبات وغاية المعرفة دوام
الحضور فى جميع الاوقات والكلمة العاشرة
وقوف عددى فالمعنى المراد بها عندهم
انه ينبغى للذاكر ان يقف على العدد الوتر
فى ذكر النفى والاثبات بحبس النفس مثل
الثلاثة او الخمسة او السبعة الى احدى
وعشرين فاذا بلغ الوقوف على العدد الوتر
الى هذه المرتبة تظهر النتيجة وان لم تظهر
النتيجة عند بلوغ الوقوف الى هذه المرتبة
فمن الخلاف الواقع فى اداب الذكر واتباع
السنة فليعد الذاكر الى اول الامر وليراع
الاداب واتباع السنة ثم اعلم ان نسبة
الطريقة النقشبندية انما وصلت الى الخواجگان

عن

عن ابى بكر الصديق رضى الله عنه بتلقين
النفى والاثبات باللسان واما الذكر القلبى
على الكيفية المعروفة فانما وصل اليهم
عن الخضر عليه السلام لانه علم الذكر
القلبى لعبد الخالق الغجدوانى فمنه تسلسل
الذكر القلبى عندهم فنسبة النقشبندية
عن الصديق الاكبر بتلقين الذكر اللسانى
والذكر القلبى عن الخضر عليه السلام
فليس حبس النفس والوقوف على العدد
الوتر شرطا فى ذكر النفى والاثبات بالقلب
وانما الشرط فيه نفى ما سوى الحق سبحانه
وتعالى وهذا المعنى قد يحصل بالذكر القلبى
من غير حبس النفس ومن غير الوقوف
على العدد الوتر لكن فائدة حبس النفى
حصول جمعية القلب ودفع الخواطر

وزيادة تأثير الذاكر من الذكر واما فائدة المراعات
الوقوف على العدد الوتر لان الوتر يناسب معنى
التوحيد فيتأكد معنى التوحيد به وان الله
وتر يحب الوتر وان النبي صلى الله عليه وسلم
امر بالايتار في كل شيء وليس بلوغ الوقوف
الى احدى وعشرين شرطا في ظهور النتيجة
ايضا لان ظهورها قد يكون في اقل الاوتار
لكن نهاية مراتب ظهور النتيجة في هذه المرتبة
فلذلك قال الخواجه بهاء الدين قدس الله سره
اذا بلغ الوقوف العددي الى احدى وعشرين
تظهر اول المرتبة من مراتب العلم اللدني
والكلمة الاحدى عشر الوقوف القلبي فالمعنى
المراد بها عندهم انه ينبغي للذاكر ان يقف على
قلبه عند الذكر ليرد عنه الغفلة والخواطر
لان القلب ما دام فيه شيء من الغفلة والخواطر

لم يحصل فيه الحضور بالمذكور ولو كان يذكر
الله طول عمره وقيل انها كناية عن حضور
القلب مع الحق سبحانه وتعالى في كل حال والوقوف
القلبي بهذا المعنى يتحد مع المراقبة وقيل انها
كناية عن توجه السالك الى قلبه على الدوام
ليحفظه عن الغفلة والخواطر فاذا داوم
السالك على الوقوف القلبي بهذا المعنى يحصل
فيه الغيبة فاذا حصلت فيه الغيبة يترك
الوقوف القلبي ويشتغل بالغيبة حتى يحصل
فيه الفنا واذا حصل فيه الفنا يتم الامر
فالوقوف القلبي بهذا المعنى من الطرق الموصلة
حتى ان الذاكر لم يتأثر قلبه من الذكر بامره
الشيخ بالوقوف القلبي فيتأثر باذن الله تعالى
وايضا اذا حصلت التفرقة في القلب ولم
يقدر السالك على دفعها بطريق من الطرق

فاذا اشتغل بالوقوف القلبي بهذ المعنى
يندفع عنه باذن الله تعالى واما كيفية
الاشتغال بالوقوف القلبي بهذ المعنى
فهي ان يعطل السالك جميع حواسه وقواه
عن احكامها ثم يتوجه بالتوجه التام
مع العزم والاهتمام الى الحقيقة قلبه
في القلب الصنوبري تحت الثدي الايسر
ويستمر على التوجه من غير فتور ولا ذهول
ولا يدخل في قلبه الخواطر من خير وشر
حتى يرجع القلب الى صفته الاصلية و
سيرته الذاتية فيتجرد عن الحجب الكونية
والظلمات العنصرية فيشاهد الحق سبحانه
وتعالى بالمشاهدة التي كان عليها من
حيث الجبلية لان القلوب في خلقتها
الاصلية كانت على مشاهدة الحق لكن

بسبب

بسبب تعلقاتها بالابدان انحجبت عن
المشاهدة الاصلية فاذا انقطعت عن
تعلقاتها الابدان رجعت الى صفاتها الاصلية
ولا تزال بعد ذلك عن تلك الصفة قال الشيخ
ابو حفص قدس الله سره حرست قلبي
عشرين ليلة ثم حرسني قلبي عشرين سنة
ثم وردت حالة فصرنا فيها محروسين جميعا

صلى الله على سيدنا ومولانا محمد
وعلى آله وصحبه اجمعين والذين
اتبعوهم باحسان الى يوم
الدين والحمد لله رب
العالمين
آمين
تمت
م

تیج باری دیوانده مذکوردر

بو شهره ایرشدی یولوم　دوشدیلی دوز میدان قتو
انکا کیردم کوردم اولم　آدا ایچره حیوان قتو
بر خونی کوزل یاپوسی وار　اوتوز ایکی قپوسی وار
جمله شهرلردن اولو　هر یانی باغ بوستان قتو
آب هواسی معتدل　کیرنلر چیقماز آی و ییل
طاغلری تولّه آق قزیل　باغلری کول خندان قتو
بلبلری نالان ایدر　جان و دلی حیران ایدر
بغچه‌لری سیران ایدر　هر کوشه‌ده خوبان قتو
اشجارده ساز لر جالنور　دالکرده میوه صالقنور
سن صونمدن اول النور　هر امرینه فرمان قتو
کم سسبردن نوش ایدر　ایچدیکده دم سرخوش ایدر
آهو انی بیخوش ایدر　اول نور ایچی مستان قتو
بو دیرکم جنت دکل　اندوده اول منت دکل
بو زنان صفاسی ذوقنه　اهل جنانم خیران قتو
شهره حقیقتدر آدی　سربنی هوج بونده قودی
اول ستره واقف اوبنی　ابدی هوج مهمان قتو
اولماز اولرده هیچ فنا　بعضی حسد کبر و عناد
جمله بیلش یوق اصلو یاد　بریرینه احوان قتو
اوزلری جانلردن عزیز　سوزلری بالدن لذیذ
یوق انده سن بن بز سز　بر بیکله کیسانم قتو
اول شهره مرکب کلدی　انلری دعوت قیلدی
انلر بو دلالت یا کلدی　اوصافلری قرآن قتو
هوج مذهبی مذهبلری　دریای فیاض مشربلری
حاصل قمو مطلوبلری　قدر ایچره در قرآن قتو
بو قدر اولورده اختلاف　کوزلرن عیانم هوج بنحلا
هر اشلری حقه مصاف　لوح ایلمتی بردن قتو

ترك اتمشلر قال و قیل
یول اولمشی انلرده بو دل
بولدی اولمشی مقصد ییله
اصحابلری جمع قتو
هپ مطهری کوزی
کرچه سنی باقوب سوزی
صحبت ایدر سویلر سوزی
لکن حقی بیلمش اوزی
سو جمشدر عرفان قتو
دنیایه انلر کیرمدی
کیم جیفه‌ده اکلنمدی
شیطانی اولوری کوردی
اندن اولور پنهان قتو
اکا کیرمدی سیه بر کشنی
کیمدر کو کمدن تشویشنی
پادشاه بیلی دولتی قوتنی
قولاری اولور سلطان قتو
بیلع که اول شهره کلور
هر قولدن تودان امرن اولور
بونلرده باکوره قالور
دیو پری شیطان قتو
داد اولوما ایدر اول شهر
کلی کیرن بولور سکده بر
صنمه اکار اصل اولور
حور ملك رضوان قتو
کیمکه او شهری اوزلرکه
ارزنلر ازمه اوزلرکه
آب حقی کوزلرکه
ارشاد ایدر پیران قتو

هر سمتی او شهرن بولیلر
نکته کزرلر و لیلر
انله ایچی طوب طولودر
نورله عجب سویان قتو
اهلنی بوله اول الدرین
سربن کچوب بش بولدرین
برتاد باکیش کندی
قورو بیلنك الوان قتو
اهلنه انلر بیلودر
زیرا کم ایلودر
هر بر لیسی احسن صفت
هر مشکله برهان قتو
کیتر انبیا سلوکنه
یا بو بو وجودك فلکنه
قهرایله تفسله عسکرین
غرق ایلسین طوفان قتو
وار تم وجه الله بوله
تا کوره سکا اوائل
سیرت سکا ایله سفر
کم ایده سن سیران قتو
جاندن ریاضات تعب
جلك ایدوب انی طلب
اولور ریاضاتن صولف
در تلیمره درمان قتو
هلك سینه داغ اوده داغ
تا که شوله جانك اوله صاغ
شاید اوله داغ اوزنی باغ
یا دلبرا اوله یادان قتو

بو
کل نند
اعضویه جیو
لو تقویت انسانه
اوله بری نیزان قتو
وار اوله حقیقت شهرنه
مقلق سرّنه
سنکده کوکلنه
دریا اولدی عرفان قتو
طرح بو بنا ازنله سوزنی
بیله ایجا کورد بوجان کوزی
ر کوله کیمدر سن انسوزی
کوز نحز سکا اسباب قتو
تم نطق
م